

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W POZNANIU

PLAN URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA TACZANÓW

na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Opracował:

mgr inż. Michał Chudzicki

Akceptuję

Dyrektor Oddziału

.....
mgr inż. Zbigniew Cykowiak

Poznań 2021

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
1. Forma i zakres Programu ochrony przyrody w nadleśnictwie	7
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA	9
2. Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju	9
2.1. Warunki fizyczno-geograficzne	9
2.1.1. Położenie geograficzne	9
2.1.2. Regiony fizyczno-geograficzne	10
2.1.3. Regionalizacja geobotaniczna	12
2.1.4. Regionalizacja przyrodniczo-leśna	13
2.1.5. Regionalizacja klimatyczna	14
3. Historia lasów Nadleśnictwa Taczanów.....	16
4. Struktura użytkowania ziemi – kategorie użytkowania.....	20
5. Ogólna charakterystyka głównych kompleksów leśnych.....	21
6. Dominujące funkcje lasów	22
6.1. Podział lasów na kategorie ochronności	23
7. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów.....	24
8. Nadleśnictwo w krajowej sieci korytarzy ekologicznych	25
WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE.....	27
9. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i gleby	27
9.1. Geologia i rzeźba terenu.....	27
9.2. Gleby	29
10. Stosunki wodne	31
10.1. Wody powierzchniowe.....	31
10.2. Wody podziemne.....	33
11. Roślinność.....	33
12. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych	36
13. Drzewostany.....	39
13.1. Bogactwo gatunkowe	39

13.2. Struktura pionowa.....	40
13.3. Pochodzenie drzewostanów.....	40
13.4. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi	42
14. Ekologiczna ocena stanu lasu	44
14.1. Formy aktualnego stanu siedliska	44
14.2. Formy degeneracji ekosystemu leśnego	46
WALORY KULTUROWE I TURYSTYCZNE	49
15. Obiekty kultury materialnej.....	49
15.1. Zabytkowe kościoły	49
15.2. Zespoły pałacowo-parkowe, parki i aleje	51
15.3. Grodziska	54
15.4. Ważniejsze obiekty kultury materialnej.....	55
16. Szlaki turystyczne.....	56
STAN PRZYRODY	59
17. Formy ochrony przyrody w Lasach Państwowych.....	59
18. Rezerwaty przyrody	60
18.1. Majówka	60
18.2. Niwa	62
19. Obszary Chronionego Krajobrazu	66
19.1. Dolina rzeki Ciemnej	66
19.2. Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków - Rochy	67
19.3. Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska	68
19.4. Dolina Proсны	69
20. Obszary NATURA 2000	70
20.1. Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007	70
20.2. Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002	71
20.3. Glinianki w Lenartowicach PLH300048.....	72
21. Pomniki przyrody.....	74
22. Flora i fauna nadleśnictwa.....	76
22.1. Flora i funga	76
22.2. Fauna	82
22.2.1. Owady	82
22.2.2. Płazy i gady	83
22.2.3. Ptaki	84

22.2.4. Ssaki	91
23. Powierzchnie HCVF oraz ekosystemy reprezentatywne.....	94
24. Zagrożenia abiotyczne.....	97
24.1. Zagrożenia powodowane przez czynniki atmosferyczne.....	97
24.2. Zagrożenia spowodowane zmianami stosunków wodnych.....	97
24.3. Zagrożenia wynikające z właściwości gleby	98
25. Zagrożenia biotyczne.....	99
25.1. Zagrożenia wynikające ze struktury i składu gatunkowego drzewostanów	99
25.2. Zagrożenia powodowane przez szkodniki owadzie.....	99
25.3. Zagrożenia powodowane przez patogeny grzybowe oraz pasożyty roślinne	100
25.4. Zagrożenia powodowane przez zwierzyne.....	101
26. Zagrożenia antropogeniczne.....	102
26.1. Zanieczyszczenie powietrza	102
26.2. Zanieczyszczenie wód i gleb	102
26.3. Zagrożenie pożarowe.....	104
26.4. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka – szkodnictwo leśne oraz niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna.....	105
27. Obszary potencjalnych konfliktów społecznych	105
 PLAN DZIAŁAŃ OBJĘTYCH PROGRAMEM OCHRONY PRZYRODY	106
 28. Kształtowanie strefy ekotonowej i zadrzewieniowej	106
29. Kształtowanie stosunków wodnych.....	108
30. Formy ochrony – zalecenia ochronne	110
30.1. Rezerваты przyrody	110
30.2. Obszary chronionego krajobrazu.....	110
30.3. Pomniki przyrody	110
30.4. Ochrona gatunkowa	110
31. Ochrona różnorodności biologicznej	111
32. Ochrona siedlisk przyrodniczych.....	113
33. Szczegółowe zadania ochronne przewidziane do wykonania w obszarach Natura 2000.....	116
 PROMOCJA I EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	118

UWAGI KOŃCOWE	120
LITERATURA I MATERIAŁY POMOCNICZE	121
ZAŁĄCZNIKI.....	125
Załącznik nr 1 Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 (Tabela XXII wg Instrukcji Urządzania Lasu).....	125
Załącznik nr 2 Spis tabel.....	142
OPINIE	145
KRONIKA.....	151

WSTĘP

1. Forma i zakres Programu ochrony przyrody w nadleśnictwie

Opracowany, jako oddzielny tom, Program ochrony przyrody jest integralną częścią planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Taczanów na okres 1.01.2021 r. – 31.12.2030 r. Program dotyczy lasów i gruntów nadleśnictwa oraz pozostałych obszarów w jego zasięgu terytorialnym.

Jest to trzecie tego typu opracowanie sporządzone dla gruntów Nadleśnictwa Taczanów.

Do opracowania Programu ochrony przyrody wykorzystano dostępne materiały naukowe i publikacje – w tym m.in.: Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Taczanów z 2011 roku, plany urządzenia gospodarstwa leśnego z obecnej oraz wcześniejszych rewizji, materiały z aktualnie wykonywanego opracowania fitosocjologicznego i inwentaryzację siedlisk przyrodniczych, inwentaryzację gatunków „naturowych” z lat 2006-2007, inwentaryzację łowiecką, operat siedliskowy, plany ochrony rezerwatów przyrody, plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000, informacje z witryn internetowych, w tym – Instytutu Botaniki PAN Kraków, RDLP Poznań, geoserwis GDOŚ, bazę danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, dokumentację służb konserwatorskich oraz mapy i przewodniki turystyczne.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

2. Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju

2.1. Warunki fizyczno-geograficzne

2.1.1. Położenie geograficzne

Grunty nadleśnictwa położone są między 17°37'07" a 18°10'47" długości geograficznej wschodniej oraz 51°31'18" a 52°02'35" szerokości geograficznej północnej.

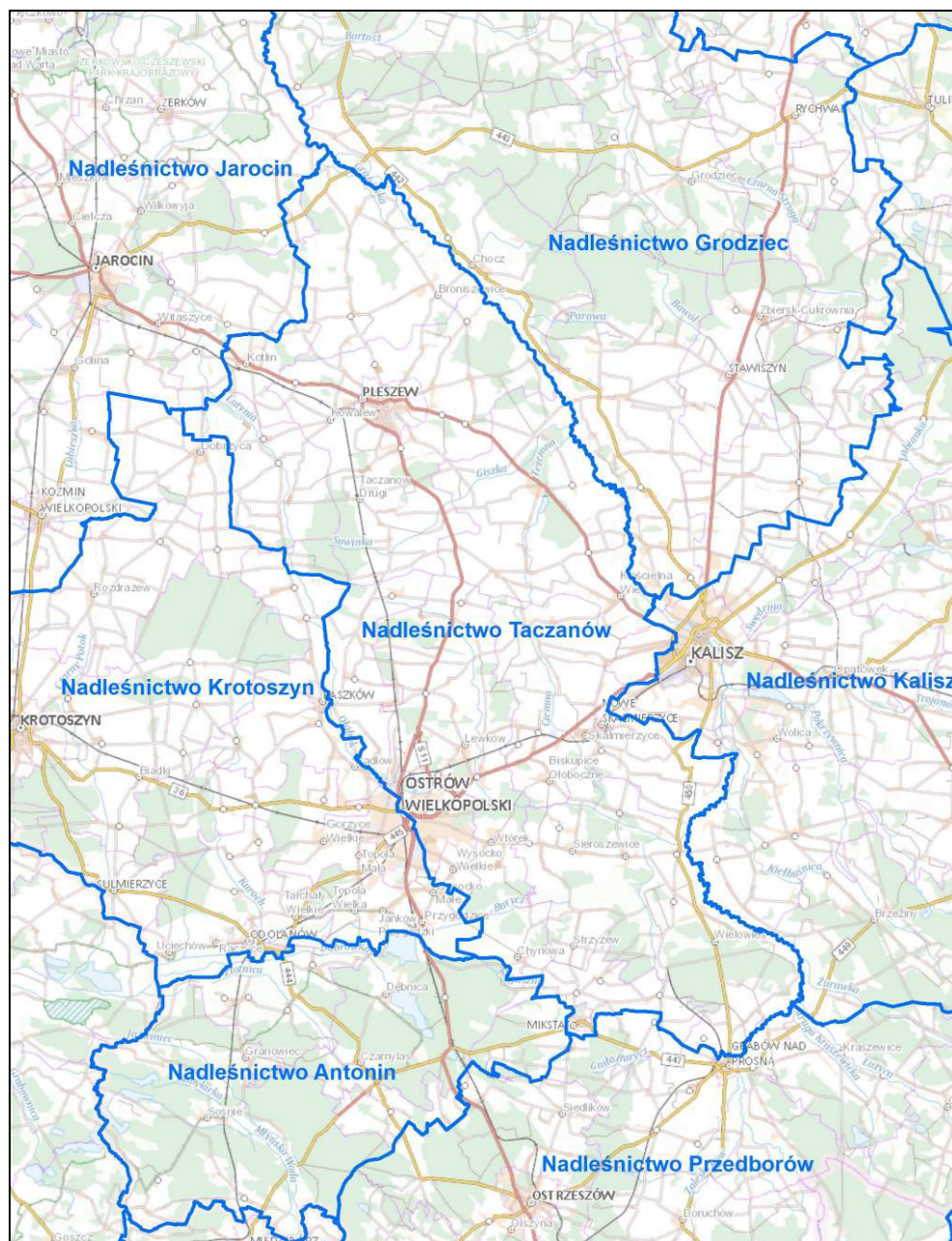
Odległość między najbardziej wysuniętymi na północ i na południe zewnętrznymi skrajami kompleksów wynosi 58 km, zaś tak samo mierzona odległość wschód - zachód 38 km.

Grunty N-ctwa podzielone są na dwa obręby: Taczanów i Wielowieś.

Skrajne położenie gruntów nadleśnictwa przedstawia się następująco:

- na północy oddział 1 obr. Taczanów;
- na południu oddział 580 obr. Wielowieś;
- na zachodzie oddział 93 obr. Taczanów;
- na wschodzie oddz. 536 obr. Wielowieś.

Z Nadleśnictwem Taczanów sąsiaduje sześć jednostek Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu: od północnego wschodu Nadleśnictwo Grodziec, od wschodu Nadleśnictwo Kalisz, od południa Nadleśnictwa Przedborów i Antonin i od zachodu Nadleśnictwa Jarocin i Krotoszyn.

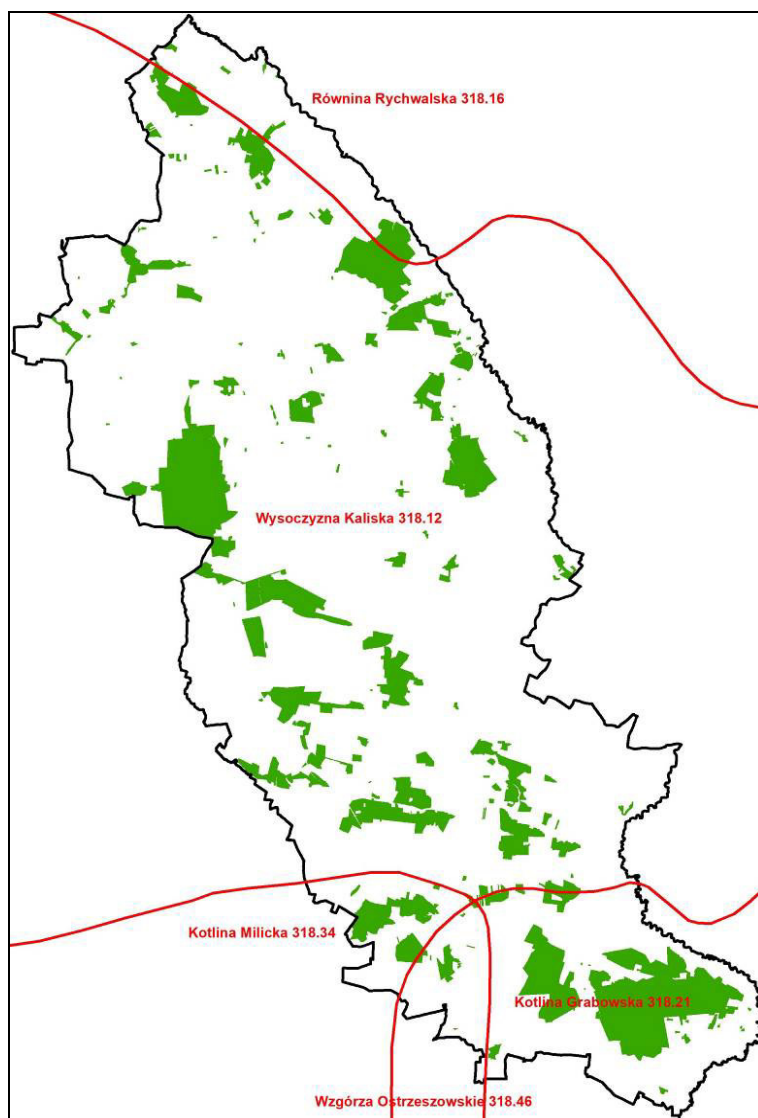
Rysunek 1. Położenie nadleśnictwa w RDLP Poznań

2.1.2. Regiony fizyczno-geograficzne

Położenie nadleśnictwa według podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne w układzie dziesiętnym (Kondracki 2000) przedstawia się następująco:

- Obszar – Europa Zachodnia (1-924);
- Podobszar – Pozaalpejska Europa Zachodnia (1-924.3);
- Prowincja – Niż Środkowoeuropejski (31);

- Podprowincja – Niziny Środkowopolskie (318);
 - Makroregion – Nizina Południowowielkopolska (318.1);
 - Mezoregion – Wysoczyzna Kaliska (318.12);
 - Mezoregion – Równina Rychwalska (318.16);
 - Mezoregion – Kotlina Grabowska (318.21);
 - Makroregion – Obniżenie Milicko-Głogowskie (318.3);
 - Mezoregion – Kotlina Milicka (318.34);
 - Makroregion – Wał Trzebnicki (318.4)
 - Mezoregion – Wzgórza Ostrzeszowskie (318.46).

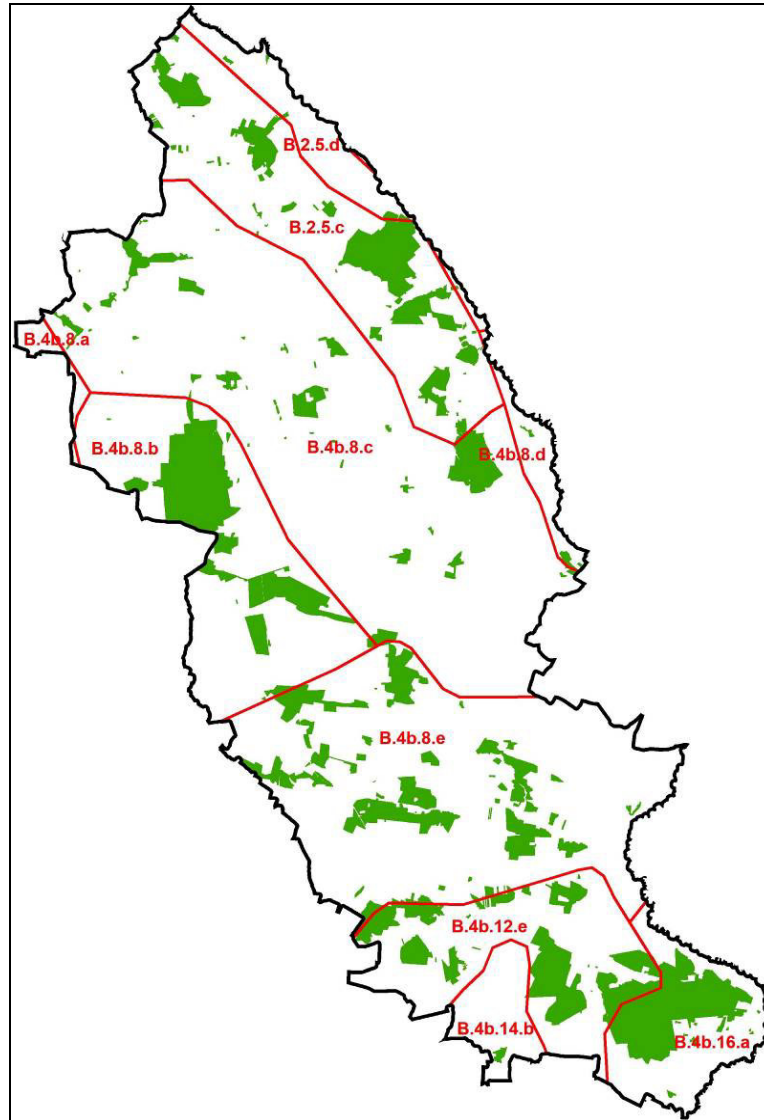

Rysunek 2. Położenie nadleśnictwa w jednostkach regionalizacji fizyczno-geograficznej

2.1.3. Regionalizacja geobotaniczna

Obszar działania nadleśnictwa według geobotanicznej regionalizacji Polski opracowanej przez J. M. Matuszkiewicza (2008), znajduje się na terenie następujących jednostek:

- Obszar – Europejskich Lasów Liściastych i Mieszanych;
- Prowincja – Środkowoeuropejska;
- Podprowincja – Środkowoeuropejska Właściwa;
- Dział – Brandenbursko-Wielkopolski (B);
- Kraina – Środkowowielkopolska (B.2);
 - Okręg – Jarocińsko-Rychwalski (B.2.5);
 - Podokręg Dolina Dolnej Prozny (B.2.5d);
 - Podokręg Jarociński (B.2.5c);
- Kraina – Południowowielkopolsko-Łużycka (B.4);
- Podkraina Południowowielkopolska (B.4b)
 - Okręg Wysoczyzny Kaliskiej (B.4b.8);
 - Podokręg Rawicko-Koźmiński (B.4b.8a);
 - Podokręg Raszkowski (B.4b.8b);
 - Podokręg Pleszewsko-Kaliski (B.4b.8c);
 - Podokręg Stawiszyński (B.4b.8d);
 - Podokręg Ostrowski (B.4b.8e);
 - Okręg Doliny Baryczy (B.4b.12);
 - Podokręg Odolanowsko-Milicki (B.4b.12e);
 - Okręg – Wzgórz Ostrzeszowskich (B.4b.14);
 - Podokręg Mikstacki (B.4b.14b);
 - Okręg – Doliny Górnej Prozny (B.4b.16);
 - Podokręg Wieruszowski (B.4b.16a).

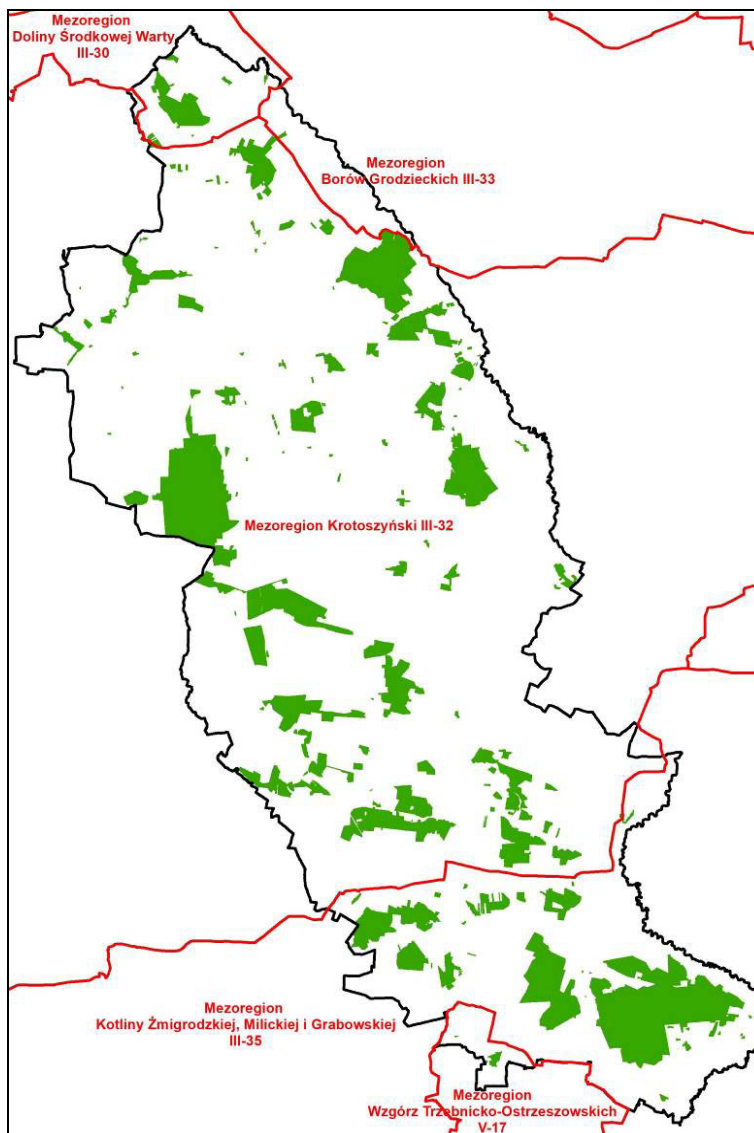
Rysunek 3. Położenie nadleśnictwa w jednostkach regionalizacji geobotanicznej

2.1.4. Regionalizacja przyrodniczo-leśna

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony, Kliczkowska 2012) nadleśnictwo położone jest w:

- Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej (III)
 - Mezuregionie Doliny Środkowej Warty (III – 30);
 - Mezuregionie Krotoszyńskim (III – 32);
 - Mezuregionie Borów Grodzieckich (III-33);
 - Mezuregionie Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej (III – 35);

- Krainie Śląskiej (V);
 - Mezoregionie Wzgórz Trzebnicko-Ostrzeszowskich (V-17).

Rysunek 4. Położenie nadleśnictwa w jednostkach regionalizacji przyrodniczo-leśnej

2.1.5. Regionalizacja klimatyczna

Obszary zajmowane przez nadleśnictwo położone są w większości w XVI – Południowowielkopolskim regionie klimatycznym (Woś 1999) oraz w XV Środkowopolskim regionie klimatycznym (północna część nadleśnictwa). Klimat tego regionu charakteryzuje się najmniejszym w Polsce opadem rocznym, kształtującym się w granicach od 500 do 600 mm, z maksimum w lipcu, liczbą dni z przymrozkami – około 110, czasem zalegania pokrywy

śnieżnej do 60 dni oraz okresem wegetacyjnym, który trwa od 210 do 220 dni. Przeważającym kierunkiem wiatrów są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

Klimat obszarów nadleśnictwa kształtują głównie masy powietrza polarnomorskiego napływającego znad Oceanu Atlantyckiego. Masy tego powietrza powodują w lecie znaczne zachmurzenie i częste opady atmosferyczne, a w zimie ocieplenie, zwiększenie zachmurzenia i występowanie okresowych odwilży. Masy powietrza polarno-kontynentalnego, napływające ze wschodu występują rzadziej. Cechuje je mała wilgotność. Średnio 80% dni w roku pogoda kształtowana jest przez dwie ww. masy powietrza. W pozostałym czasie klimat kształtuje powietrze arktyczne napływające wczesną wiosną i zwrotnikowe napływające najczęściej w sierpniu. W rejonie Wzgórz Ostrzeszowskich występują pewne cechy klimatu kontynentalnego.

Podstawowe dane meteorologiczne obszaru Nadleśnictwa Taczanów przedstawiają się następująco:

Tabela 1 Dane meteorologiczne dla miejscowości Pleszew (wg <https://pl.climate-data.org> za lata 1982-2012)

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Śr. temperatura (°C)	-3	-1.7	3	8.5	13.3	16.7	18.2	17.8	13.9	9.2	3.7	-0.7
Min. temperatura (°C)	-5.8	-4.8	-0.9	3.4	7.7	11.2	12.7	12.3	9,0	5.1	0.9	-3.1
Max. temperatura (°C)	-0.1	1.5	6.9	13.6	18.9	22.2	23.8	23.4	18.9	13.4	6.5	1.8
Opady (mm)	28	24	26	33	53	62	74	65	46	37	39	35

Średnia roczna wysokość opadów wynosi 522 mm, a średnia temperatura miesięczna to 8,2°C.

3. Historia lasów Nadleśnictwa Taczanów

U schyłku XVIII wieku nastąpiło wyraźne zmniejszanie się powierzchni lasów liściastych (szczególnie lasów dębowych) przy jednoczesnym wzroście obszaru lasów iglastych. Domieszka takich gatunków jak lipa przestała odgrywać znaczącą rolę gospodarczą; w mniejszym stopniu wyniszczono buki. Na zmniejszenie się powierzchni lasów liściastych na rzecz lasów iglastych wpłynęły również prace odwadniające.

Po pierwszym rozbiórze państwo pruskie, w dobrze rozumianym własnym interesie, poczyniło starania w kierunku zorganizowania gospodarki w lasach państwowych oraz roztoczenia opieki nad lasami prywatnymi. Podstawą tej opieki była Ustawa Leśna (1775), obowiązująca również na ziemiach polskich stopniowo anektowanych przez Prusy. Zawarte były w niej następujące ustalenia:

- przewidywała podział lasu na kwatery stopniowo eksploatowane;
- wprowadzała konieczność zalesień i zobowiązywała osoby uprawnione do służebności leśnych do wykonywania prac związanych z tymi zalesieniami;
- omawiała istotną sprawę uporządkowania karczunków;
- ustalała zasady poboru drewna z tytułu uprawnień służebnościowych;
- określała dni wjazdu do lasu;
- porządkowała sprawy wypasu inwentarza żywego z tytułu uprawnień służebnościowych;
- zabraniała wzniesienia ognia w lesie, palenia tytoniu i nakładała na okoliczną ludność obowiązek udziału w gaszeniu pożarów;
- porządkowała sprawę zakładania w lasach tartaków, smolarni, hut szklanych;
- traktowała o lasach kościelnych, szlacheckich, miejskich i chłopskich oraz państwowym nad nimi nadzorze;
- szeroko omawiała całokształt ówczesnych zagadnień łowieckich.

Ustawa o uwłaszczeniu chłopów, realizowana przez około 20 lat (1824-1844), spowodowała całkowitą zmianę struktury własnościowej oraz regulację układu dróg, co przyczyniło się również do wylesienia terenu.

W miejsce płynnych układów zieleni śródpolnej, wiążącej ze sobą kompleksy leśne, powstawał krajobraz podzielony sztywnymi liniami dróg, duktów leśnych i kanałów. Zlikwidowano podział na jednostki ekologiczne i zniszczono dotychczasową kompozycję

krajobrazu rolniczego. Od tego czasu region reprezentują płaskie i gołe pola. Tak, więc zmiany w krajobrazie Wielkopolski w okresie pierwszej połowy XIX wieku można podsumować krótko jako osuszenie i wylesienie terenu.

Zjawiskiem charakterystycznym dla lasów zaboru pruskiego w drugiej połowie XIX w. i na początku wieku XX było tylko nieznaczne skurczenie się ich powierzchni. Złożyło się na to szereg następujących przyczyn:

- zamiana gruntów leśnych na grunty orne nie kalkulowała się już, ponieważ lasy w danym obszarze występowały głównie na gruntach słabej jakości;
- stworzenie przez rząd pruski w drugiej połowie XIX wieku warunków, dzięki którym lasy zaczęły dawać ich właścicielom dochody;
- u schyłku XIX wieku rozwijała się tu tendencja do rozszerzenia powierzchni lasów państwowych w drodze kupna, a częściowo nawet – przez zalesianie nieużytków;
- kryzys rolny w ostatnim 20-leciu XIX wieku, który nie sprzyjał zamianie lasów na grunty orne;
- zwiększony dopływ niezbędnego dla przemysłu drewna z Królestwa Polskiego, Rosji i Galicji.

Wraz z nowymi zalesieniami następowało dalsze kurczenie się powierzchni lasów liściastych na rzecz lasów iglastych, w szczególności sosnowych. Zgodnie z założeniami nauki niemieckiej, których realizatorami byli przede wszystkim leśnicy niemieccy zarządzający lasami państwowymi, rozszerzyły się bardzo znacznie obszary pokryte drzewostanami jednogatunkowymi (głównie – sosnowymi). W tym okresie dążono do zakupu wyniszczonych terenów leśnych oraz nieużytków z przeznaczeniem do zalesienia. Od 1883 roku na zakup tych terenów zostały przeznaczone dość znaczne kredyty, które wzrosły, gdy poza uwarunkowaniami gospodarczymi dołączyły się względy polityczne, a mianowicie dążenie do wykupu lasów prywatnych od właścicieli Polaków.

W dniu 28 marca 1905 roku, w parlamencie pruskim określony został cel gospodarczy pruskich lasów państwowych. Głównym celem gospodarstwa było osiągnięcie, wyrażonego w pieniądzu możliwie wysokiego czystego dochodu z lasu – renty leśnej.

Taki kierunek polityki gospodarczej w polskich lasach państwowych zaboru pruskiego rzutował bezpośrednio na zasady i zadania urządzania tych lasów. Organizacja gospodarstwa leśnego w myśl tych zasad wymagała następujących opracowań:

- stwierdzenia na podstawie pomiaru i szacunku oraz przedstawienia faktycznego stanu lasu, obejmującego powierzchnię, zasobność drzewostanów i spodziewany przyrost ich wartości użytkowej;
- zestawienia planu gospodarczego z uwzględnieniem miejsca i czasu pobieranych użytków drzewnych oraz projektowanych pozostałych czynności gospodarczych;
- stworzenia najkorzystniejszego, tzw. normalnego stanu lasu poprzez wybór:
 - a) najkorzystniejszego gatunku drzewa;
 - b) najkorzystniejszego wieku rębności;
 - c) najkorzystniejszego układu klas wieku przy preferowanym zrębowym sposobie zagospodarowania.

Przedstawione zasady i tendencje w zakresie urządzania i zagospodarowania lasów państwowych przetrwały bez poważniejszych zmian do wybuchu pierwszej wojny światowej. W okresie międzywojennym podstawowa zasada organizacji gospodarstwa leśnego polegała na podporządkowaniu jednemu resortowi gospodarczemu – Ministerstwu Rolnictwa, zarówno administracji lasów państwowych, jak i naczelnego organu ochrony lasu. Urządzanie lasów państwowych polegało na pomiarze geodezyjnym i na ewidencji składników majątkowych gospodarstwa leśnego oraz na zaprojektowaniu najważniejszych czynności techniczno-gospodarczych na okresy dziesięcioletnie.

Do 1945 roku część lasów (obręb Taczanów i były już obręb Bagatela), obecnego Nadleśnictwa Taczanów należały do wielkich własności prywatnych. Natomiast obręb Wielowieś, to dawne Nadleśnictwo Państwowe o tej samej nazwie, które powstało już na początku drugiej połowy XIX wieku.

Brak danych o planach i gospodarowaniu przed i w czasie trwania II wojny światowej w lasach majątkowych (jedynie ze stanu drzewostanów wynika, iż stosowano głównie zręby zupełne, odnawiano sosną, a na siedliskach żyźniejszych na terenie obrębów Bagatela i Taczanów dębem i świerkiem w zmieszaniu kępowym lub rzędowym). W Nadleśnictwie Wielowieś użytkowanie rębne prowadzono głównie przez stosowanie zrębów zupełnych.

Po II wojnie światowej oprócz Nadleśnictwa Wielowieś utworzono Nadleśnictwo Ostrów (od 1 października 1966 r. Nadleśnictwo Bagatela) i Nadleśnictwo Pleszew (od 1 października 1966 r. Nadleśnictwo Taczanów).

W latach 1945-1950 rozmiary użytkowania lasu ustalane były na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku. Plany prowizorycznego urządzania lasu dla nadleśnictw Ostrów i Wielowieś

opracowano wg stanu na 1.10.1946 r. na okres 1946/47-1955/56, dla Nadleśnictwa Pleszew wg stanu na 1.10.1950 r. na okres 1950/51-1959/60.

W gospodarstwie sosnowym Nadleśnictwa Ostrów głównym sposobem użytkowania rębego były zręby zupełne, zaś w gospodarstwie dębowym częściowo planowano też użytkowanie rębiami częściowymi z 10-20 letnim okresem odnowienia. Brak danych na temat stosowania rodzajów rębni w Nadleśnictwie Pleszew. W Nadleśnictwie Wielowieś głównym sposobem użytkowania rębego była rębnia zupełna (utworzono tylko gospodarstwo sosnowe).

Od 1952 roku zaniechano stosowania na szerszą skalę rębni złożonych.

Zakończenie zmian administracyjnych nastąpiło 1 stycznia 1979 roku, kiedy to obręb Wielowieś przyłączono do Nadleśnictwa Taczanów. Od tej daty Nadleśnictwo Taczanów złożone z trzech obrębów (Bagatela, Taczanów, Wielowieś) istniało do końca 2010 roku. W poprzednim planie urządzenia lasu obręb Bagatela włączono do obu pozostałych obrębów Nadleśnictwa.

4. Struktura użytkowania ziemi – kategorie użytkowania

Strukturę użytkowania gruntów będących w stanie posiadania nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków przedstawia tabela 2.

Tabela 2 Struktura użytkowania gruntów

Grupa i rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
I. Lasy – razem:	14 148,2195
1. Grunty leśne zalesione	13 532,7954
2. Grunty leśne niezalesione	239,9425
3. Grunty związane z gospodarką leśną	375,4816
II. Grunty nie zaliczone do lasów:	415,0250
1. Grunty zadrzewione i zakrzewione:	0,0800
2. Użytki rolne	403,0487
3. Grunty pod wodami	3,5920
4. Użytki ekologiczne	-
5. Tereny różne	1,0259
6. Grunty zabudowane i zurbanizowane	7,2784
Ogółem nadleśnictwo	14 563,2445*

* powierzchnia bez gruntów we współwłasności

Procentowy udział struktury użytkowanych gruntów w porównaniu z wybranymi jednostkami terytorialnymi (Program Działań Rozwojowo-Innowacyjnych na lata 2013-2016, RDLP Poznań, Lasy w liczbach 2018) przedstawia tabela 3.

Tabela 3 Użytki rolne i lasy w nadleśnictwie i innych jednostkach

Jednostka	Użytki rolne [%]	Lasy [%]	Pozostałe grunty i nieużytki [%]
Nadleśnictwo Taczanów	2,77	97,15	0,08
Obręb Taczanów	2,52	97,39	0,09
Obręb Wielowieś	3,10	96,82	0,08
Województwo Wielkopolskie	60,3	25,8	13,9
RDLP Poznań	2,7	95,0	2,3
Lasy Państwowe	1,8	96,6	1,6

5. Ogólna charakterystyka głównych kompleksów leśnych

Tereny administrowane przez nadleśnictwo tworzy 159 kompleksów leśnych i parcel. Jedyny kompleks o powierzchni powyżej 2000 ha znajduje się w południowej części obrębu Wielowieś. Znaczną powierzchnię zajmuje też 6 kompleksów z przedziału 500,01-2000 ha. Największa liczba kompleksów zawiera się w przedziale 1,01 do 5,00 ha (49 na łącznej powierzchni 108,57 ha).

Bardziej rozdrobniony pod względem położenia gruntów jest obręb Taczanów, na który składają się aż 103 kompleksy.

Tabela 4 Liczba i wielkość kompleksów leśnych i parcel (wyłącznie pow. własności Skarbu Państwa) (wzór 2)

Obręb	Wielkość kompleksu (ha)	Liczba kompleksów (szt.)	Łączna powierzchnia (ha)
Taczanów	do 1,00	22	15,40
	1,01 do 5,00	33	78,53
	5,01 do 20,00	19	182,55
	20,01 do 100,00	15	829,80
	100,01 do 500,00	10	2 935,52
	500,01 do 2000,00	4	4 286,89
	powyżej 2000,00	-	-
Razem		103	8 328,69
Wielowieś	do 1,00	11	4,67
	1,01 do 5,00	16	30,04
	5,01 do 20,00	13	143,18
	20,01 do 100,00	6	332,98
	100,01 do 500,00	7	1 749,52
	500,01 do 2000,00	2	1 385,87
	powyżej 2000,00	1	2 588,90
Razem		56	6 235,16
Nadleśnictwo	do 1,00	33	20,07
	1,01 do 5,00	49	108,57
	5,01 do 20,00	32	325,73
	20,01 do 100,00	21	1 162,78
	100,01 do 500,00	17	4 685,04
	500,01 do 2000,00	6	5 672,76
	powyżej 2000,00	1	2 588,90
Razem		159	14 563,85

Powierzchnia z gruntami we współwłasności

6. Dominujące funkcje lasów

Lasy spełniają, w sposób naturalny lub w wyniku działań człowieka, różnorodne funkcje. Podstawowe z nich to:

- funkcje ekologiczne (ochronne): korzystny wpływ lasów na kształtowanie klimatu, skład chemiczny powietrza, regulację obiegu wody w przyrodzie, przeciwdziałanie powodziom, ochronę gleb przed erozją i krajobrazu przed stepowaniem, zachowanie potencjału biologicznego wielkiej liczby gatunków i ekosystemów, a także różnorodność krajobrazu i lepsze warunki produkcji rolniczej;
- funkcje produkcyjne (gospodarcze): zdolność do ciągle powtarzającego się procesu produkcji biomasy, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców nieдрzewnych pozyskiwanych z lasu, w tym użytków gospodarki łowieckiej, a w konsekwencji uzyskiwanie dochodów ze sprzedaży towarów i usług oraz zasilanie podatkiem budżetu państwa i budżetów samorządów lokalnych;
- funkcje społeczne: kształtują korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa, wzbogacają rynek pracy, wzmacniają obronność kraju, zapewniają rozwój kultury, nauki oraz edukacji ekologicznej społeczeństwa.

Podstawową zasadą współczesnej gospodarki leśnej jest trwałe zachowanie wielofunkcyjnego charakteru lasów. Obowiązująca od 1992 roku ustawa o lasach zmieniła dotychczasową hierarchię ważności funkcji lasów i jako jedna z pierwszych w Europie zrównała wartości środowiskotwórcze i ogólnospołeczne lasów z funkcją produkcyjną i surowcową.

Rozwój cywilizacyjny generuje rosnące zapotrzebowanie na świadczenie przez lasy na rzecz społeczeństwa rozlicznych pozaprodukcyjnych (społecznych) funkcji lasu, w tym: ekologicznych, rekreacyjnych i zdrowotnych. Funkcje te, mające charakter świadczeń publicznych gospodarstwa leśnego, zyskują coraz bardziej na znaczeniu, a ich wartość jest kilkakrotnie większa od wartości funkcji produkcyjnej.

Tabela 5 Powierzchnia leśna według funkcji lasu

Funkcja lasu	Obr. Taczanów	Obr. Wielowieś	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
lasy gospodarcze	1 637,43	423,14	2 060,57
lasy ochronne	6 267,98	5 420,40	11 688,38
rezerwat	-	23,91	23,91
Razem	7 905,41	5 867,45	13 772,86

6.1. Podział lasów na kategorie ochronności

Lokalizację lasów ochronnych przyjęto wg poprzedniego planu, czyli na podstawie Decyzją Ministra Środowiska z dnia 22 sierpnia 2002 r. Szczegółowe zestawienie powierzchni lasów ochronnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Powierzchnia leśna według poszczególnych kategorii ochronności

Kategorie ochronności	Obr. Taczanów	Obr. Wielowieś	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
Wodochronne	1 853,59	4 405,53	6 259,12
Cenne fragm. przyrody	3 268,78		3 268,78
W miastach i wokół miast	1 145,61	968,22	2 113,83
Ostoje zwierząt		27,15	27,15
Drzewostany nasienne		19,50	19,50
Razem	6 267,98	5 420,40	11 688,38

Lasów ochronne nadleśnictwa stanowią 84,9% powierzchni leśnej. Dominującą powierzchniowo kategorię ochronności stanowią lasy wodochronne.

7. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów

Wybrane cechy taksacyjne drzewostanów nadleśnictwa w porównaniu z analogicznymi, przeciętnymi cechami drzewostanów Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu oraz w Lasach Państwowych zestawiono w tabeli 7.

Tabela 7 Wybrane cechy taksacyjne drzewostanów (wzór nr 1a)

Jednostka	Przeciętny wiek	Przeciętna zasobność	Udział siedlisk borowych	Powierzchniowy udział gatunków iglastych (wg gat. panujących)
	[lat]	[m ³ brutto/ha]	[%]	[%]
Obręb Taczanów	69	261	26,4	55,0
Obręb Wielowieś	56	257	62,9	91,4
Nadleśnictwo Taczanów	64	259	41,8	70,4
RDLP w Poznaniu*	62	261	55,0	78,7
Lasy Państwowe*	64	259	49,8	75,9

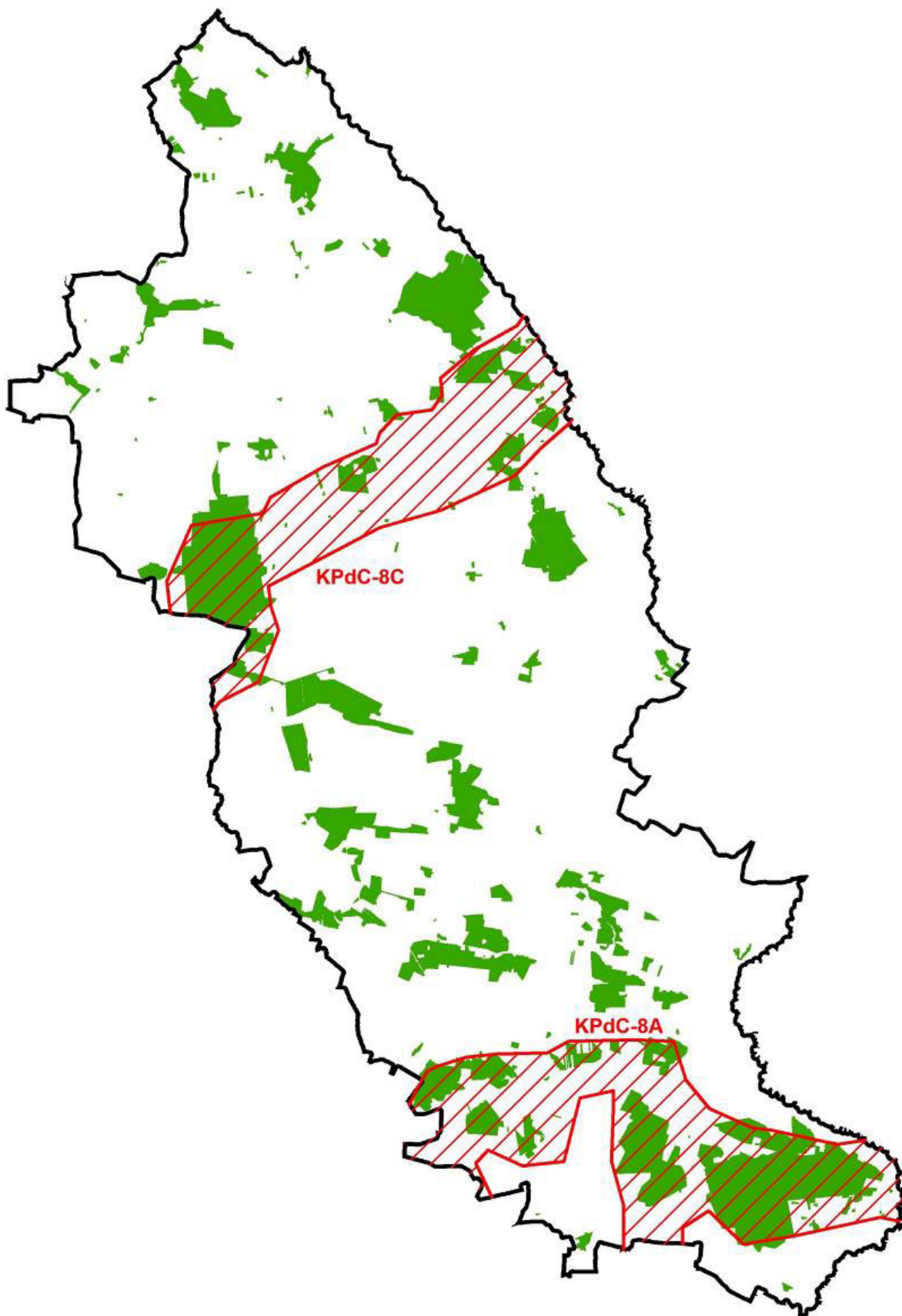
*Dane według wyników aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2019 roku oraz Programu Działań Rozwojowo-Innowacyjnych na lata 2013-2016 RDLP Poznań

8. Nadleśnictwo w krajowej sieci korytarzy ekologicznych

W 2005 roku, na zlecenie Ministerstwa Środowiska, został opracowany projekt korytarzy ekologicznych łączący Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in. 2005). Podstawą ich wyznaczenia była analiza środowiskowa oraz rozmieszczenia aktualnego i historycznego, a także migracji wybranych gatunków wskaźnikowych: żubra, łośa, jelenia, niedźwiedzia, wilka i rysia.

W zaprojektowanej sieci wyróżniono siedem korytarzy głównych, których rolą jest zapewnienie łączności w skali całego kraju i w skali międzynarodowej. Każdy z korytarzy głównych posiada szereg odnóg (korytarzy uzupełniających), dzięki którym łączy on wszystkie leżące w danym regionie kraju cenne obszary siedliskowe.

Przez tereny nadleśnictwa przebiega jeden z korytarzy głównych – Korytarz Południowo-Centralny (KPdC) łączącego Roztocze z Lasami Janowskimi, Puszcą Sandomierską i Świętokrzyską, Przedborskim Parkiem Krajobrazowym, Załęczańskim Parkiem Krajobrazowym, Lasy Lublinieckie i Bory Stobrawskie, Lasy Milickie, Dolinę Baryczy i Bory Dolnośląskie. Na KPdC składają się 33 mniejsze korytarze ekologiczne, z których na obszarze nadleśnictwa wyznaczono dwa – **KPdC-8A Dolina Baryczy – północ** oraz **KPdC-8C Krotoszyn-Pleszew**.

Rysunek 5. Położenie nadleśnictwa na tle sieci korytarzy ekologicznych

9. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i gleby

9.1. Geologia i rzeźba terenu

Obszar nadleśnictwa leży w pasie Wzniesień Śląsko-Wielkopolskich, utworzonych w okresie zlodowacenia środkowopolskiego, stadiału Warty, a także procesów rzeźbotwórczych działających po ustąpieniu lądolodu.

Krajobraz przeważającej części obiektu (Wysoczyzna Kaliska) przeobrażony jest procesami peryglacjalnymi, co przejawia się głównie w braku rynien, zamkniętych kotlin, sandrów, wyniesień i stromizn. Poza nielicznymi pagórkami moreny czołowej dominują tu rozległe równiny płaskiej moreny dennej położone na wysokości od 125-150 m n.p.m. Zbudowane są głównie z glin. W rejonie krotoszyńskim gliny płytko zalegają na łożach plioceńskich.

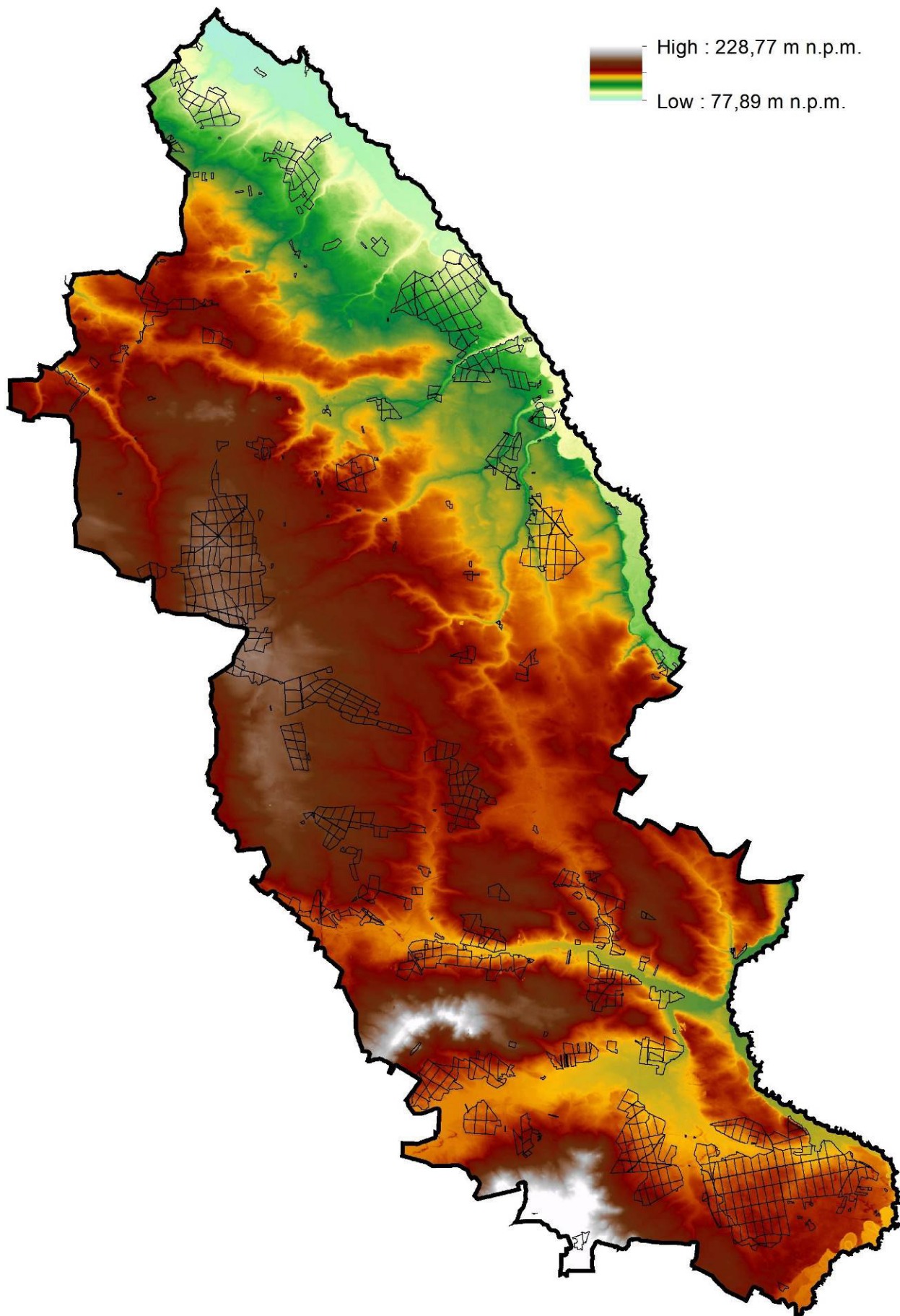
Niewielki, północno-wschodni fragment obszaru (Równina Rychwalska) znajduje się na płaskiej nizinie, pokrytej piaskami drobnoziarnistymi, miejscami zalegającymi na glinach morenowych. Wysokość nad poziomem morza kształtuje się tu od 95 do ok. 100 m.

Południowo-wschodnia część nadleśnictwa (Kotlina Grabowska) położona jest w części pradoliny Proсны. Charakterystyczną cechą tego obszaru są szerokie podmokłe terasy rzeczne wraz z licznymi polami wydmowymi. Ich wysokość waha się tu od 125-135 m n.p.m.

Południową część opisywanego terenu (okolice Mikstatu) stanowi skrawek Wzgórz Ostrzeszowskich, wcinających się między Kotlinę Grabowską i Odolanowską. Wzgórza zbudowane są ze starszych form geologicznych (często trzeciorzędowych) spiętrzonych przez lądolód. Występuje tu najwyżej położony fragment lasów Nadleśnictwa Taczanów (ok. 210 m n.p.m.).

Współczesnymi procesami geomorfologicznymi zachodzącymi na obszarze rozpatrywanego nadleśnictwa są:

- akumulacja organiczna i mineralna – głównie w dolinie rzeki Proсны;
- mało intensywne spłukiwanie i spływanie – na terenie pagórów morenowych – Wzgórza Ostrzeszowskie;
- procesy eoliczne o słabym natężeniu – głównie w dolinach rzecznych.

Rysunek 6. Rzeźba terenu w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

9.2. Gleby

W Operacie glebowo-siedliskowym (Pakalski 2000) Nadleśnictwa Taczanów wykazano występowanie następujących działów gleb:

- gleby autogeniczne – ich powstanie i właściwości związane są z równorzędnym oddziaływaniem skał macierzystych i roślinności;
- gleby semihydrogeniczne – są to gleby, w których bezpośredni wpływ wód gruntowych lub silne oglejenie opadowe obejmuje dolne i częściowo środkowe partie profilu glebowego;
- gleby hydrogeniczne – w których mineralne i organiczne utwory macierzyste powstały lub uległy daleko idącym przekształceniom pod wpływem warunków wodnych środowiska;
- gleby napływowe – są to mady i gleby deluwialne;
- gleby antropogeniczne – są to gleby silnie przekształcone przez działalność człowieka;
- gleby litogeniczne – których cechy i właściwości pozostają w ścisłym związku z rodzajem skały macierzystej.

Wśród wyróżnionych 15 typów gleb największy udział powierzchniowy wykazują gleby rdzawe i bielcowe zajmujące łącznie 71% powierzchni leśnej.

Szczegółowe omówienie warunków glebowych omawianego obiektu wraz z mapami glebowymi zawiera „Operat glebowo-siedliskowy Nadleśnictwa Taczanów”.

Opis gleb i siedlisk został kameralnie dostosowany do obowiązującej Instrukcji urządzania lasu i aktualnego standardu LMN.

Tabela 8 Zestawienie powierzchni oraz udziału procentowego podtypów gleb wg wydziałów drzewostanowych

Podtyp gleby	Obręb Taczanów		Obręb Wielowieś		Nadleśnictwo Taczanów	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Rigosole			2,16	0,04	2,16	0,01
Arenosole właściwe	4,92	0,06	23,4	0,40	28,32	0,21
Czarne ziemie właściwe	4,98	0,06			4,98	0,04
Czarne ziemie murszaste	2,44	0,03	1,1	0,02	3,54	0,03
Gleby brunatne właściwe	2,39	0,03			2,39	0,02
Gleby szarobrunatne	11,32	0,14			11,32	0,08
Gleby brunatne wylugowane	71,21	0,90	3,11	0,05	74,32	0,54
Gleby brunatne kwaśne			1,31	0,02	1,31	0,01
Gleby płowe właściwe	299,21	3,78	8,21	0,14	307,42	2,23
Gleby płowe brunatne	168,62	2,13	13,68	0,23	182,3	1,32

Podtyp gleby	Obręb Taczanów		Obręb Wielowieś		Nadleśnictwo Taczanów	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Gleby płowe bielcowe	25,64	0,32			25,64	0,19
Gleby płowe opadowoglejowe	801,25	10,14	1,64	0,03	802,89	5,83
Gleby rdzawe właściwe	982,34	12,43	859,54	14,65	1841,88	13,37
Gleby rdzawe brunatne	1532,48	19,38	986,39	16,81	2518,87	18,29
Gleby rdzawe bielcowe	970,27	12,27	2040,83	34,78	3011,1	21,86
Gleby bielcowe			3,67	0,06	3,67	0,03
Gleby bielcowe właściwe	352,68	4,46	588,72	10,03	941,4	6,83
Gleby glejo-bielcowe właściwe	756,21	9,57	615,27	10,49	1371,48	9,96
Gleby glejo-bielcowe	82,92	1,05	75,17	1,28	158,09	1,15
Gleby gruntowoglejowe właściwe	259,93	3,29	378,83	6,46	638,76	4,64
Gleby gruntowoglejowe z rudą darniową			1,14	0,02	1,14	0,01
Gleby gruntowoglejowe torfiaste	4,45	0,06	9,62	0,16	14,07	0,1
Gleby gruntowoglejowe			1,47	0,03	1,47	0,01
Gleby opadowoglejowe właściwe	1353,32	17,12	47	0,80	1400,32	10,17
Gleby stagnoglejowe właściwe	1,01	0,01			1,01	0,01
Gleby torfowe torfowisk niskich	22,07	0,28	0,8	0,01	22,87	0,16
Gleby torfowo-murszowe	31,62	0,40	28,81	0,49	60,43	0,44
Gleby namurszowe	1,26	0,02		0,00	1,26	0,01
Gleby murszowate		0,00	1,16	0,02	1,16	0,01
Gleby mineralno-murszowe	38,89	0,49	49,25	0,84	88,14	0,64
Gleby murszaste	8,42	0,11	11,63	0,20	20,05	0,14
Mady rzeczne właściwe	4,6	0,06			4,6	0,03
Mady rzeczne próchniczne	19,54	0,25			19,54	0,14
Mady rzeczne brunatne	6,41	0,08			6,41	0,05
Gleby deluwialne próchniczne	7,02	0,09			7,02	0,05
Gleby deluwialne brunatne	7,11	0,09	11,8	0,20	18,91	0,14
Gleby murszowate właściwe	55,9	0,71	92,59	1,58	148,49	1,08
Gł. industro i urbanoziemne o niewykształconym profilu	14,98	0,19	9,15	0,16	24,13	0,17
Razem grunty leśne	7905,41	100	5867,45	100	13772,86	100

10. Stosunki wodne

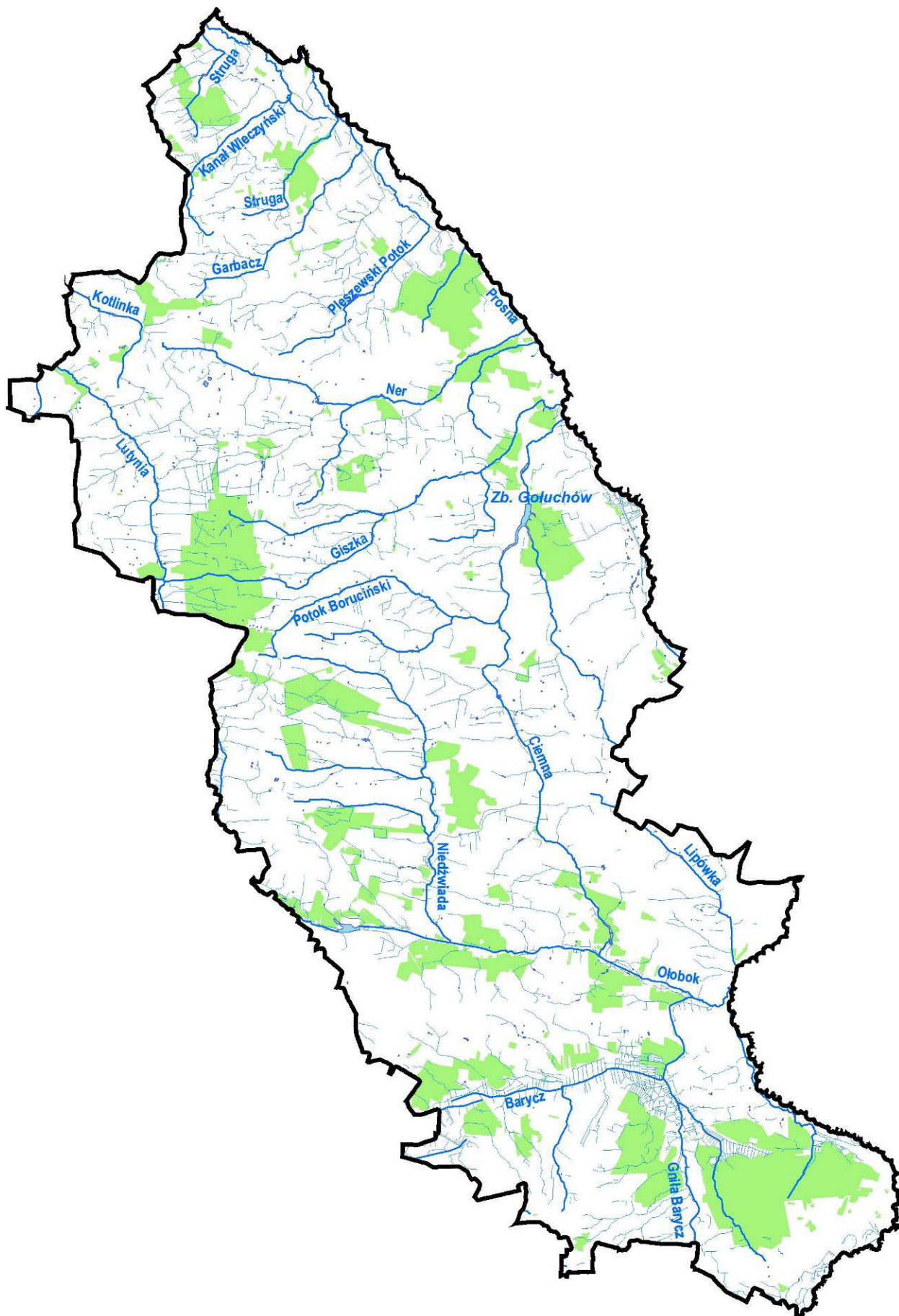
10.1. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar nadleśnictwa położony jest w granicach dorzecza środkowej Odry, w zlewni rzeki Warty. Największymi rzekami są tu: Prosna, Gniła Barycz, Ołobok i Lutynia. Przez opisywany teren przepływa także kilka mniejszych rzek: Lubianka, Ciemna, Ner, Garbacz, Giszka, Kotlinka, Lutynka, Niedźwiada.

Część południowo-zachodnia nadleśnictwa znajduje się w zlewni Baryczy, będącej dopływem Odry. Jej źródła, a dokładniej mówiąc sieć krzyżujących się cieków wodnych, znajduje się na bagnistych terenach na południowy wschód od Ostrowa Wielkopolskiego, pomiędzy wsiami Sadowie i Chynowa. Występuje tu zjawisko bifurkacji polegające na zasilaniu przez ciek dwóch różnych dorzeczy. Wody Baryczy poprzez bagniste tereny płyną na zachód Baryczą Właściwą i docierają w rejonie Wyszanova do Odry oraz na wschód - Leniwą Baryczą i Gniłą Baryczą, przez Ołobok zasilają Prosnę.

Obszar N-ctwa Taczanów jest generalnie ubogi w zbiorniki wodne, brak tu naturalnych jezior. Stawy rybne zlokalizowane są m.in. w okolicach Bilczewa, w Kwileniu, w Kowalewie, w gołuchowskim arboretum oraz w Taczanowie. Inne drobne akweny wodne to zalane wyrobiska powstałe po zaprzestaniu wydobywania kopalin, wśród nich glinianki (m.in. w dolinie Proсны w Kwileniu). Brak jezior naturalnych rekompensują w pewnym sensie sztuczne zalewy – zbiorniki retencyjne, wykorzystywane do celów rekreacyjno-turystycznych. Pierwszym z nich jest zbiornik Piaski – Strzygliczka na rzece Ołobok o powierzchni ok. 30 ha – przy oddz. 362 – 365 (obr. Taczanów). Zbiornik powstał w latach 1974-79 z przeznaczeniem głównie dla celów rekreacyjno-turystycznych. Drugi sztuczny zalew – zbiornik Gołuchów znajduje się na rzece Ciemnej między Czerminkiem a Gołuchowem. Powierzchnia zalewu wynosi 51,5 ha, a głębokość dochodzi nawet do 7 m, przy średniej jej wartości wynoszącej 2,7 m. Podczas 40 lat magazynowania wody, na dnie zbiornika zgromadziły się osady – przede wszystkim w zatokach Czerminek i Jedlec oraz w części głównej. Ich grubość dochodziła do 80 cm. Zbiornik jest najstarszym akwenem retencyjnym w południowej Wielkopolsce, powstałym w 1970 roku. Obiekt posiada atrakcyjne położenie krajobrazowe i komunikacyjne.

Ponadto na rzece Prośnie planowana jest też budowa zbiornika Wielowieś Klasztorna ok. 24 km powyżej Kalisza, od wsi Wielowieś Klasztorna – Kakawa do wsi Zamość – Ostrów Kaliski. Początek prac zaplanowano na 2023 r. Zbiornik zajmie 1704 ha powierzchni. W 2018 r. opracowano operat wodnoprawny wraz z instrukcją gospodarowania wodą.

Rysunek 7. Wody powierzchniowe w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

10.2. Wody podziemne

Cała wschodnia część obszaru Nadleśnictwa Taczanów położona jest w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 311 Zbiornik rzeki Proсна. Występuje on w utworach czwartorzędowych i ma porowy charakter ośrodka. Jego zasoby dyspozycyjne wynoszą 123 tys. m³/dobę, a średnia głębokość ujęć sięga 30 m.

Południowa część nadleśnictwa (gmina Ostrów Wielkopolski) leży w zasięgu dwóch innych zbiorników wód podziemnych wyznaczonych w utworach czwartorzędowych – GZWP-303 Pradolina Barycz-Głogów (E), o zasobach 199 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęć sięgającej 60 m oraz GZWP-310 Dolina kopalna rzeki Ołobok o zasobach 21 tys. m³/dobę i średniej głębokości ujęć sięgającej także 60 m.

11. Roślinność

W ramach planu urządzenia lasu gruntów leśnych nadleśnictwa położonych w granicach obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 wykonano opracowanie fitosocjologiczne. Część terenów nadleśnictwa (ok. 20%) położona jest na terenie „Płyty Krotoszyńskiej”, gdzie znajdują się jedne z największych w Polsce zwartych kompleksów drzewostanów dębowych. W Nadleśnictwie zajmują one tzw. Las Taczanowski (kompleks drzewostanów na terenie leśnictw Taczanów i Koryta). Roślinność tworzą tu kwaśne postaci grądów środkowoeuropejskich *Galio sylvatici-Carpinetum* oraz trzy zespoły kwaśnych dąbrów: acydofilny las dębowo-grabowy *Aulacomnio-Quercetum* (zespół endemiczny z terenów południowej Wielkopolski), mokra dąbrowa trzęślicowa *Molinio-Quercetum* i kwaśna dąbrowa trzcinnikowa *Calamagrostio-Quercetum*. W ostatnich latach na terenie Lasu Taczanowskiego obserwuje się zmiany roślinności związane z silną dynamiką grabu pospolitego. Gatunek ten spontanicznie zajmuje nowe powierzchnie, co prawdopodobnie związane jest z przesuszeniem siedlisk.

Zbiorowiska kwaśnych dąbrów i grądów tworzą też zwarte kompleksy poza obszarem Natura 2000 – w pozostałych częściach leśnictw Taczanów i Koryta, w leśnictwach Gołuchów oraz Nowy Staw. W dużym rozproszeniu spotykane są zbiorowiska buczyn reprezentowane przez kwaśną buczynę niżową *Luzulo pilosa-Fagetum*. W dolinach cieków wykształciły się zbiorowiska łągów, głównie jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum* oraz sporadycznie jesionowo-wiązowych *Ficario-Ulmetum*. Większość gruntów nadleśnictwa zajmują leśne zbiorowiska zastępcze, najczęściej budowane przez sosnę zwyczajną i zajmujące siedliska grądów i kwaśnych dąbrów. W najuboższych siedliskach leśnych, związanych z typem

siedliskowym boru świeżego wykształciły się płaty zespołu *Leucobryo-Pinetum*, spotykane częściej w północnej części obrębu Taczanów i w obrębie Wielowieś.

Tabela 9 Jednostki roślinności rzeczywistej stwierdzone na terenie obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 w granicach nadleśnictwa

Wyróżniona jednostka	Powierzchnia (ha)
Zbiorowisko kłosówki wełnistej i mietlicy pospolitej <i>Holcus lanatus-Agrostis capillaris</i>	0,25
Zbiorowisko kłosówki wełnistej <i>Holcus lanatus</i>	1,65
Zespół trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostietum epigeji</i>	2,17
Łąki związku <i>Molinion</i>	1,38
Zbiorowisko wiechliny łąkowej i kostrzewy czerwonej <i>Poa pratensis-Festuca rubra</i>	1,65
Szuwar trzciny pospolitej <i>Phragmitetum australis</i>	0,86
Zbiorowiska porębowe związku <i>Epilobion</i>	75,32
Zbiorowiska porębowe związku <i>Sambuco-Salicion</i>	52,02
Zarośla tarninowe <i>Rubio-Prunetum spinosae</i>	1,31
Zarośla kruszyny <i>Molinio-Franguletum</i>	1,29
Acidofilny las grabowo-dębowy <i>Aulacomnio androgynii-Quercetum roboris</i>	375,07
Środkowoeuropejska kwaśna dąbrowa trzcinnikowa <i>Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae</i>	54,86
Środkowoeuropejska mokra dąbrowa trzęślicowa <i>Molinio caeruleae-Quercetum roboris</i>	182,64
Kwaśna buczyna niżowa <i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>	10,96
Grąd środkowoeuropejski <i>Galio sylvatici-Carpinetum</i>	361,48
Łęg jesionowo-wiązowy <i>Ficario-Ulmetum minoris</i>	4,90
Ols porzeczkowy <i>Ribeso nigri-Alnetum</i>	2,62
Leśne zbiorowiska zastępcze	837,01
Pozostałe grunty (zaliczone do gr. leśnych obiekty liniowe, zabudowania, grunty uprawiane, urządzenia wodne)	81,22
Razem	2 048,66

Zdjęcie 1. Zespół acydofilnego lasu grabowo-dębowego *Aulacomnio-Quercetum*
w oddz. 203a obr. Taczanów (fot. M. Chudzicki)

12. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych

Pierwszą inwentaryzację siedlisk przyrodniczych nadleśnictwo przeprowadziło w latach 2006 i 2007 na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r. oraz Decyzji nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25.07.2006 roku w sprawie przeprowadzenia w roku 2006 i 2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. W latach 2019 – 2020 r. równoległe z pracami urzędzeniowymi Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu wykonywało weryfikację siedlisk przyrodniczych. Wyróżniono siedem typów siedlisk na łącznej powierzchni 2 292,09 ha. Wśród nich najczęstsze są grądy 9170 i kwaśne dąbrowy 9190. Łącznie te dwa siedliska stanowią ponad 94% powierzchni siedlisk i razem tworzą zwarte kompleksy szczególnie w leśnictwach Taczanów i Koryta. Trochę większy udział mają jeszcze łągi 91E0 (2% powierzchni siedlisk), reprezentowane w nadleśnictwie przez zespół łągu jesionowo-olszowego *Fraxino-Alnetum*, natomiast łągi dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 spotykane są rzadko – pojedyncze płyty stwierdzono w leśnictwach Grodzisko, Gołuchów Taczanów, Koryta i Nowy Staw. Kwaśne buczyny niżowe 9110 (0,6% udziału powierzchniowego) występują głównie w leśnictwie Koryta oraz sporadycznie w leśnictwach Taczanów i Biskupice.

Siedliska nieleśne reprezentowane są przez łąki świeże 6510, stanowiące ponad 2% udziału powierzchniowego siedlisk oraz łąki trzęślicowe 6410 odnotowane w leśnictwie Koryta (oddz. 2231,m).

Tabela 10 Siedliska przyrodnicze Nadleśnictwa Taczanów

Lp.	Nazwa siedliska	Kod siedliska	Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002	Pow. [ha] poza obszarami SOO	Pow. razem [ha]
1.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	6410	1,38		1,38
2.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6510	1,65	55,98	57,63
3.	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	9110	10,96	4,11	15,07
4.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	9170	361,48	860,74	1 222,22
5.	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	9190	612,57	318,66	931,23
6.	Łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)*	91E0		47,90	47,90
7.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	4,90	11,76	16,66
Razem			992,94	1 299,15	2 292,09

* siedlisko priorytetowe

Zdjęcie 2. Siedlisko 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion*) z zespołem *Molinio-Quercetum* w pododdziale 213c obr. Taczanów (fot. M. Chudzicki)

Tabela 11 Porównanie wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych nadleśnictwa z 2007 i 2020 r.

Kod i nazwa siedliska	Powierzchnia wg. inwentaryzacji z 2007 r.	Powierzchnia wg. stanu na 1.01.2020 r.
6120 ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	1,24	-
6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	-	1,38
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	115,07	57,63
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	0,98	-
7210 torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	1,06	-
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	15,22	15,07
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	271,14	1 222,22
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	2 109,94	931,23
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	6,64	-
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum</i>)	90,24	47,90

Kod i nazwa siedliska	Powierzchnia wg. inwentaryzacji z 2007 r.	Powierzchnia wg. stanu na 1.01.2020 r.
<i>albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)		
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	13,57	16,66
Ogółem siedliska Natura 2000	2 625,10	2 292,09

Po przeprowadzonej weryfikacji nastąpił spadek powierzchni siedlisk przyrodniczych o 333,01 ha w stosunku do stanu z poprzedniej rewizji.

13. Drzewostany

13.1. Bogactwo gatunkowe

Charakterystykę bogactwa gatunkowego rozpatrywanego pod względem ilości gatunków drzew tworzących drzewostany przedstawia tabela nr 12.

Tabela 12 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów według grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wzór nr 13)

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb Taczanów	jednogatunkowe	357,95	1 022,24	910,96	2 291,15	29,3
		57 551	303 189	314 477	675 217	31,9
	dwugatunkowe	657,54	824,09	1 194,79	2 676,42	34,2
		77 827	239 614	467 034	784 475	37,1
	trzygatunkowe	594,24	549,43	645,92	1 789,59	22,9
		53 159	151 587	228 440	433 186	20,5
	czter- i więcej gatunkowe	459,26	319,55	285,59	1 064,40	13,6
		45 402	84 000	91 772	221 174	10,5
Obręb Wielowieś	jednogatunkowe	413,36	1 265,51	660,34	2 339,21	41,0
		74 065	406 982	248 896	729 942	47,1
	dwugatunkowe	732,20	603,43	518,95	1 854,58	32,5
		100 616	192 351	203 430	496 398	32,1
	trzygatunkowe	439,44	327,92	247,37	1 014,73	17,8
		41 945	96 778	87 739	226 462	14,6
	czter- i więcej gatunkowe	268,80	120,33	113,72	502,85	8,8
		25 919	31 709	37 855	95 483	6,2
Nadleśnictwo Taczanów	jednogatunkowe	771,31	2 287,75	1 571,30	4 630,36	34,2
		131 616	710 170	563 373	1 405 160	38,4
	dwugatunkowe	1 389,74	1 427,52	1 713,74	4 531,00	33,5
		178 444	431 965	670 464	1 280 873	35,0
	trzygatunkowe	1 033,68	877,35	893,29	2 804,32	20,7
		95 105	248 365	316 179	659 648	18,0
	czter- i więcej gatunkowe	728,06	439,88	399,31	1 567,25	11,6
		71 321	115 709	129 627	316 657	8,6

W nadleśnictwie przeważają drzewostany wielogatunkowe (łączy udział powierzchniowy drzewostanów dwu-, trzy-, cztero- i więcej gatunkowych wynosi 65,8%).

13.2. Struktura pionowa

Zróźnicowanie budowy pionowej drzewostanów nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów według grup wiekowych i struktury (wzór nr 14)

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb Taczanów	jednopiętrowe	2 068,99	2 666,81	1 983,69	6 719,49	85,9
		233 940	768 655	694 346	1 696 941	80,3
	dwupiętrowe		7,67	714,23	721,90	9,2
			2 370	323 119	325 489	15,4
w KO i KDO			40,83	339,34	380,17	4,9
			7 364	84 258	91 622	4,3
Obręb Wielowieś	jednopiętrowe	1 853,80	2 271,06	1 321,67	5 446,53	95,4
		242 546	717 592	521 099	1 481 237	95,7
	dwupiętrowe		5,70	7,05	12,75	0,2
			2 273	1 742	4 015	0,3
w KO i KDO			40,43	211,66	252,09	4,4
			7 954	55 079	63 033	4,1
Nadleśnictwo Taczanów	jednopiętrowe	3 922,79	4 937,87	3 305,36	12 166,02	89,9
		476 486	1 486 247	1 215 445	3 178 178	86,8
	dwupiętrowe		13,37	721,28	734,65	5,4
			4 643	324 860	329 504	9,0
w KO i KDO			81,26	551,00	632,26	4,7
			15 318	139 337	154 655	4,2

Wśród drzewostanów nadleśnictwa zdecydowanie dominują drzewostany jednopiętrowe zajmujące 89,9% udziału powierzchniowego. Drzewostany wielopiętrowe oraz o budowie przerębowej nie występują.

13.3. Pochodzenie drzewostanów

Rodzaj i pochodzenie drzewostanów nadleśnictwa prezentuje tabela nr 14, w której zestawiono ich powierzchnię w trzech grupach wiekowych.

Tabela 14 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wzór nr 15)

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb Taczanów	z panującym gat. obcym	11,84	45,52	6,50	63,86	0,8
		138	13 523	1 981	15 642	0,7
	plantacje drzew szybkorosnących	4,77			4,77	0,1
		15			15	0,0
	odroślowe	1,09	7,41		8,50	0,1
		33	1 761		1 793	0,1
	z samosiewu	83,25	37,37	2,77	123,39	1,6
		11 087	8 337	512	19 936	0,9
	z sadzenia	1 990,57	2 693,29	3 037,74	7 721,60	98,3
		222 890	775 053	1 102 201	2 100 144	99,0
Obręb Wielowieś	z panującym gat. obcym	1,40	18,70	25,66	45,76	0,8
		13	4 145	6 208	103 66	0,7
	odroślowe		1,39		1,39	0,0
			525		525	0,0
	z samosiewu	71,88	6,94	6,61	85,43	1,5
		4 748	1 194	1 291	7 233	0,5
	z sadzenia	1 782,62	2 318,21	1 546,60	5 647,43	98,5
		237 804	728 173	579 733	1 545 710	99,5
Nadleśnictwo Taczanów	z panującym gat. obcym	13,24	64,22	32,16	109,62	0,8
		151	17 669	8 189	26 008	0,7
	plantacje drzew szybkorosnących	4,77			4,77	0,0
		15			15	0,0
	odroślowe	1,09	8,80		9,89	0,1
		33	2 286		2 319	0,1
	z samosiewu	155,13	44,31	9,38	208,82	1,5
		15 835	9 531	1 803	27 169	0,7
	z sadzenia	3 773,19	5011,50	4 584,34	13 369,03	98,4
		460 694	1 503 226	1 681 934	3 645 855	99,2

Z analizy danych zawartych w tabeli wynika, że zdecydowana większość drzewostanów nadleśnictwa pochodzi z odnowień sztucznych – stanowią one 98,4% powierzchni leśnej. Odnowienia naturalne – z samosiewu wykazano na 1,5% powierzchni leśnej.

13.4. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi

Analizę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi wykazano zgodnie z wytycznymi Instrukcji urządzania lasu. Uprawy i młodniki do lat 10 oceniono według § 40, ust. 2 w dziale elaboratu Ocena gospodarki ubiegłego okresu. Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów starszych przeprowadzono według § 40, ust. 3.

Zestawienie powierzchni według zgodności składu gatunkowego z siedliskiem przedstawia tabela nr 15. W zestawieniu tym za podstawę zgodności składu gatunkowego przyjęto aktualne siedliskowe typy lasu określone w planie u.l. oraz typy drzewostanów.

Tabela 15 Zestawienie powierzchni [ha] według zgodności składu gatunkowego z siedliskiem (wzór nr 20)

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
			ha	%	ha	%	ha	%
Obręb Taczanów	BŚW	SO	333,03	100,0				
	BMŚW	DB SO	789,03	49,1	813,91	50,6	5,32	0,3
		SO DB	1,70	100,0				
	BMW	DB ŚW SO	9,97	8,3	104,92	87,1	5,56	4,6
	LMŚW	BK	2,13	100,0				
		DB	46,93	80,3	6,49	11,1	5,04	8,6
		DB SO	1 408,15	70,4	511,56	25,6	79,78	4,0
		GB DB	34,36	47,5	37,92	52,5		
		SO DB	28,30	16,3	98,43	56,8	46,57	26,9
	LMW	DB	21,33	100,0				
		DB OL ŚW			3,68	42,1	5,06	57,9
		GB DB	3,05	27,8	7,93	72,2		
		ŚW BRZ DB			6,52	57,2	4,88	42,8
		ŚW DB SO	47,52	23,5	120,93	59,9	33,43	16,6
	LMB	OL SO BRZ	2,26	100,0				
	LŚW	BK	6,36	67,2	3,11	32,8		
		DB	1 185,88	65,0	147,72	8,1	490,07	26,9
		GB DB	746,25	68,9	329,82	30,5	6,78	0,6
		WZ DB			6,87	100,0		
	LW	DB	17,92	86,6	2,77	13,4		
		GB DB	5,35	10,9	38,86	79,5	4,66	9,5
		WZ DB	4,01	4,1	27,60	27,9	67,29	68,0
		WZ OL			5,69	100,0		
	OL	OL	37,21	100,0				
	OLJ	OL	8,54	100,0				
		OL JS	14,47	56,5	10,48	40,9	0,66	2,6
LŁ	JS DB	6,14	42,2	4,87	33,4	3,55	24,4	
	WZ OL	7,25	56,0	5,69	44,0			
Obręb Wielowieś	BŚW	SO	299,12	100,0				
	BMŚW	SO	3 112,67	99,4	15,22	0,5	4,82	0,2
	BMW	DB ŚW SO	16,73	10,4	140,38	87,5	3,24	2,0
	LMŚW	BK	4,11	100,0				
		DB	26,08	75,4	8,50	24,6		
		DB SO	1 153,99	72,6	407,74	25,6	28,35	1,8
		GB DB	3,88	66,3	1,97	33,7		
		SO DB			4,51	100,0		
	LMW	DB	7,37	100,0				
		DB OL ŚW			12,85	41,3	18,27	58,7
GB DB				2,37	100,0			

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
			ha	%	ha	%	ha	%
		ŚW DB SO	92,56	32,6	166,53	58,6	24,88	8,8
	LŚW	DB	21,88	69,0	3,30	10,4	6,55	20,6
		GB DB	6,68	69,4	2,95	30,6		
	LW	WZ DB			23,13	58,6	16,34	41,4
		WZ OL			4,11	100,0		
	OL	OL	15,76	100,0				
	OLJ	OL	12,88	100,0				
OL JS				41,65	100,0			
Nadleśnictwo Taczanów	BSW	SO	632,15	100,0				
	BMŚW	DB SO	789,03	49,1	813,91	50,6	5,32	0,3
		SO	3 112,67	99,4	15,22	0,5	4,82	0,2
		SO DB	1,70	100,0				
	BMW	DB ŚW SO	26,70	9,5	245,30	87,4	8,80	3,1
	LMŚW	BK	6,24	100,0				
		DB	73,01	78,5	14,99	16,1	5,04	5,4
		DB SO	2 562,14	71,4	919,30	25,6	108,13	3,0
		GB DB	38,24	48,9	39,89	51,1		
		SO DB	28,30	15,9	102,94	57,9	46,57	26,2
	LMW	DB	28,70	100,0				
		DB OL ŚW			16,53	41,5	23,33	58,5
		GB DB	3,05	22,8	10,30	77,2		
		ŚW BRZ DB			6,52	57,2	4,88	42,8
		ŚW DB SO	140,08	28,8	287,46	59,2	58,31	12,0
	LMB	OL SO BRZ	2,26	100,0				
	LŚW	BK	6,36	67,2	3,11	32,8		
		DB	1 207,76	65,1	151,02	8,1	496,62	26,8
		GB DB	752,93	68,9	332,77	30,5	6,78	0,6
		WZ DB			6,87	100,0		
	LW	DB	17,92	86,6	2,77	13,4		
		GB DB	5,35	10,9	38,86	79,5	4,66	9,5
		WZ DB	4,01	2,9	50,73	36,7	83,63	60,4
WZ OL				9,80	100,0			
OL	OL	52,97	100,0					
OLJ	OL	21,42	100,0					
	OL JS	14,47	21,5	52,13	77,5	0,66	1,0	
	JS DB	6,14	42,2	4,87	33,4	3,55	24,4	
LŁ	WZ OL	7,25	56,0	5,69	44,0			

Z wyżej zamieszczonych zestawień wynika znaczne zróżnicowanie zgodności składów gatunkowych w poszczególnych siedliskach i grupach siedlisk. Drzewostany niezgodne z typem drzewostanu występują głównie w typach siedliskowych: LMśw, LMw, Lśw i Lw. Są to głównie drzewostany sosnowe, brzożowe i olszowe, gdzie gatunkiem panującym w przyjętych typach drzewostanów jest dąb.

14. Ekologiczna ocena stanu lasu

14.1. Formy aktualnego stanu siedliska

Na ekologiczną ocenę stanu lasu składa się określenie aktualnego stanu siedliska i formy degeneracji lasu (ekosystemu leśnego).

Formy aktualnego stanu siedlisk leśnych ustala się wyróżniając grupy siedlisk w stanie naturalnym, zniekształconym i zdegradowanym z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów oraz grup żyznościowych siedlisk (bory, bory mieszane, lasy mieszane oraz lasy), wyróżniając w ramach nich następujące formy stanu siedliska: naturalne, zniekształcone, zdegradowane, silnie zdegradowane.

Zestawienie powierzchni według grup typów siedliskowych lasu, stanu lasu i grup wiekowych prezentuje tabela nr 16.

Tabela 16 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] według grup typów siedliskowych lasu, stanu lasu i grup wiekowych (wzór nr 21)

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
Obręb Taczanów	bory	naturalne	ha	42,07	188,50	69,34	299,91	90,1
			m ³	2 478	44 493	19 165	66 136	90,8
		zniekształcone	ha	18,94	7,60	6,58	33,12	9,9
			m ³	2 760	2 115	1 815	6 690	9,2
		razem	ha	61,01	196,10	75,92	333,03	100
			m ³	5 238	46 608	20 980	72 826	100
	bory mieszane	naturalne	ha	392,70	353,73	292,05	1 038,48	60,0
			m ³	33 181	107 520	97 135	237 836	56,4
		zniekształcone	ha	128,25	412,38	151,30	691,93	40,0
			m ³	14 781	122 214	46 648	183 643	43,6
		razem	ha	520,95	766,11	443,35	1 730,41	100
			m ³	47 962	229 734	143 783	421 479	100
	lasy mieszane	naturalne	ha	421,58	461,90	491,36	1 374,84	53,7
			m ³	32 781	129 706	154 085	316 572	50,1
		zbliżony do naturalnego	ha	0,93			0,93	0,0
			m ³	78			78	0,0
		zniekształcone	ha	239,01	609,47	335,81	1 184,29	46,2
			m ³	20 366	182 869	111 397	314 632	49,8
		silnie zdegradowane	ha		2,19		2,19	0,1
			m ³		311		311	0,0
		razem	ha	661,52	1 073,56	827,17	2 562,25	100
			m ³	53 225	312 886	265 482	631 593	100
	lasy	naturalne	ha	619,31	458,86	1 402,07	2 480,24	77,6
			m ³	65 165	123 894	564 974	75 4033	80,7
		zbliżony do naturalnego	ha	1,42			1,42	0,0
			m ³	41			41	0,0
		zniekształcone	ha	204,78	220,68	288,75	714,21	22,3
			m ³	12306	62497	105319	180122	19,3
		razem	ha	825,51	679,54	1690,82	3195,87	100
			m ³	77512	186391	670293	934196	100
	łącznie obręb	naturalne	ha	1 475,66	1 462,99	2 254,82	5 193,47	66,4
			m ³	133 605	405 613	835 359	1 374 577	66,7
		zbliżony do naturalnego	ha	2,35			2,35	0,0
			m ³	119			119	0,0
		zniekształcone	ha	590,98	1 250,13	782,44	2 623,55	33,5

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
				m ³				
			m ³	50 213	369 695	265 179	685 087	33,3
		silnie zdegradowane	ha		2,19		2,19	0,0
			m ³		311		311	0,0
		razem	ha	2 068,99	2 715,31	3 037,26	7 821,56	100
			m ³	183 937	775 619	1 100 538	2 060 094	100
Obręb Wielowieś	bory	naturalne	ha	82,28	129,99	60,17	272,44	91,1
			m ³	11 168	36 565	20 940	68 673	91,6
		zniekształcone	ha	7,28	16,49	2,91	26,68	8,9
			m ³	223	4 850	1 225	6 298	8,4
		razem	ha	89,56	146,48	63,08	299,12	100
			m ³	11 391	41 415	22 165	74 971	100
	bory mieszane	naturalne	ha	836,98	884,43	661,14	2 382,55	72,4
			m ³	90 288	282 623	264 105	637 016	72,1
		zbliżony do naturalnego	ha	0,65			0,65	0,0
			m ³	2			2	0,0
		zniekształcone	ha	280,60	440,35	188,91	909,86	27,6
			m ³	31 835	141 318	73 172	246 325	27,9
		razem	ha	1 118,23	1 324,78	850,05	3 293,06	100
			m ³	122 125	423 941	337 277	883 343	100
	lasy mieszane	naturalne	ha	387,33	424,06	371,14	1 182,53	60,2
			m ³	38 352	132 543	128 941	299 836	59,8
		zbliżony do naturalnego	ha	4,01	26,63	3,67	34,31	1,7
			m ³	705	9 420	1 140	11 265	2,2
		zniekształcone	ha	194,15	354,70	198,27	747,12	38,0
			m ³	19 618	106 578	63 883	190 079	37,9
		razem	ha	585,49	805,39	573,08	1 963,96	100
			m ³	58 675	248 541	193 964	501 180	100
	lasy	naturalne	ha	45,93	35,69	52,81	134,43	86,6
			m ³	6 069	10 995	22 295	39 359	90,8
		zbliżony do naturalnego	ha		1,52		1,52	1,0
			m ³		485		485	1,1
		zniekształcone	ha	14,59	3,33	1,36	19,28	12,4
			m ³	1 532	1 150	810	3 492	8,1
		razem	ha	60,52	40,54	54,17	155,23	100
			m ³	7 601	12 630	23 105	43 336	100
łącznie obręb	naturalne	ha	1 352,52	1 474,17	1 145,26	3 971,95	69,5	
		m ³	145 877	462 726	436 281	1 044 884	69,5	
	zbliżony do naturalnego	ha	4,66	28,15	3,67	36,48	0,6	
		m ³	707	9 905	1 140	11 752	0,8	
	zniekształcone	ha	496,62	814,87	391,45	1 702,94	29,8	
		m ³	53 208	253 896	139 090	446 194	29,7	
	razem	ha	1 853,80	2 317,19	1 540,38	5 711,37	100	
		m ³	199 792	726 527	576 511	1 502 830	100	
Nadleśnictwo Taczanów	bory	naturalne	ha	124,35	318,49	129,51	572,35	90,5
			m ³	13 646	81 058	40 105	134 809	91,2
		zniekształcone	ha	26,22	24,09	9,49	59,80	9,5
			m ³	2 983	6 965	3 040	12 988	8,8
		razem	ha	150,57	342,58	139,00	632,15	100
			m ³	16 629	88 023	43 145	147 797	100
	bory mieszane	naturalne	ha	1 229,68	1 238,16	953,19	3 421,03	68,1
			m ³	123 469	390 143	361 240	874 852	67,0
		zbliżony do naturalnego	ha	0,65			0,65	0,0
			m ³	2			2	0,0
		zniekształcone	ha	408,85	852,73	340,21	1 601,79	31,9
			m ³	46 616	263 532	119 820	429 968	33,0
		razem	ha	1 639,18	2 090,89	1 293,40	5 023,47	100
			m ³	170 087	653 675	481 060	1 304 822	100
lasy mieszane	naturalne	ha	808,91	885,96	862,50	2 557,37	56,5	
		m ³	71 133	262 249	283 026	616 408	54,4	
		zbliżony do	ha	4,94	26,63	3,67	35,24	0,8

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska naturalnego	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]		
				<=40 lat	41-80	>80 lat				
			m ³	783	9 420	1 140	11 343	1,0		
		zniekształcone	ha	433,16	964,17	534,08	1 931,41	42,7		
			m ³	39 984	289 447	175 280	504 711	44,6		
		silnie zdegradowane	ha		2,19		2,19	0,0		
			m ³		311		311	0,0		
		razem	ha	1 247,01	1 878,95	1 400,25	4 526,21	100		
	lasy	naturalne		ha	665,24	494,55	1 454,88	2 614,67	78,0	
				m ³	71 234	134 889	587 269	793 392	81,2	
		zbliżony do naturalnego		ha	1,42	1,52		2,94	0,1	
				m ³	41	485		526	0,1	
		zniekształcone		ha	219,37	224,01	290,11	733,49	21,9	
				m ³	13 838	6 3647	106 129	183 614	18,8	
		razem		ha	886,03	720,08	1 744,99	3 351,10	100	
				m ³	85 113	199 021	693 398	977 532	100	
		łącznie nadleśnictwo	naturalne		ha	2 828,18	2 937,16	3 400,08	9 165,42	67,7
					m ³	279 482	868 339	1 271 640	2 419 461	67,9
			zbliżony do naturalnego		ha	7,01	28,15	3,67	38,83	0,3
					m ³	826	9 905	1 140	1 1871	0,3
	zniekształcone			ha	1 087,60	2 065,00	1 173,89	4 326,49	32,0	
				m ³	103 421	623 591	404 269	1 131 281	31,8	
	silnie zdegradowane			ha		2,19		2,19	0,0	
				m ³		311		311	0,0	
	razem			ha	3 922,79	5 032,50	4 577,64	13 532,93	100	
				m ³	383 729	1 502 146	1 677 049	3 562 924	100	

Dane zawarte w tabeli 16 pozwalają na sformułowanie następujących wniosków. Większość siedlisk nie wykazuje cech zniekształcenia – drzewostany naturalne zajmują 67,7% powierzchni. Największe powierzchnie siedlisk zniekształconych stwierdzono w grupie borów mieszanych i lasów mieszanych. Za siedlisko silnie zdegradowane uznano tylko jeden pododdział z glebą antropogeniczną (169j obr. Taczanów). Pozytywnym zjawiskiem jest brak siedlisk przekształconych i zdewastowanych.

14.2. Formy degeneracji ekosystemu leśnego

Jedną z form degeneracji lasu jest jego borowacenie (pinetyzacja). Określa się ją dla drzewostanów na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny lub świerka w górnej warstwie drzew wyróżnia się:

- borowacenie słabe – przy udziale sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynoszącym ponad 80% na siedliskach borów mieszanych, 50 – 80% na siedliskach lasów mieszanych, 10 – 30% na siedliskach lasowych;
- borowacenie średnie, jeżeli udział sosny lub świerka wynosi ponad 80% na siedliskach lasów mieszanych, 30 – 60% na siedliskach lasowych;

- borowacenie mocne, jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi ponad 60% na siedliskach lasowych.

Występowanie omawianego procesu prezentuje tabela nr 17.

Tabela 17 Zestawienie powierzchni [ha] według form degeneracji lasu – borowacenie (wzór nr 22)

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb Taczanów	brak	1 016,27	794,84	1 524,03	3 335,14	42,6
	słabe	890,00	1 388,27	842,31	3 120,58	39,9
	średnie	142,76	471,51	489,44	1 103,71	14,1
	mocne	19,96	60,69	181,48	262,13	3,4
Obręb Wielowieś	brak	656,79	409,41	178,87	1 245,07	21,8
	słabe	1 101,42	1 552,50	1 053,20	3 707,12	64,9
	średnie	95,59	352,80	307,23	755,62	13,2
	mocne		2,48	1,08	3,56	0,1
Nadleśnictwo Taczanów	brak	1 673,06	1 204,25	1 702,90	4 580,21	33,8
	słabe	1 991,42	2 940,77	1 895,51	6 827,70	50,5
	średnie	238,35	824,31	796,67	1 859,33	13,7
	mocne	19,96	63,17	182,56	265,69	2,0

Drugą z form degeneracji lasu jest jego monotypizacja. Dotyczy ona ujednolicenia gatunkowego lub wiekowego drzewostanów określonego dla kompleksów o powierzchni powyżej 200 ha oraz w przypadkach, gdy drzewostany jednogatunkowe i jednowiekowe występują na zwartych powierzchniach (około 100 ha). Tę formę degeneracji wyróżnia się dla sosny i świerka.

Rozróżnia się tu:

- monotypizację pełną, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80%;
- monotypizację częściową, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50 – 80% lub, gdy udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków i jednej klasie wieku przekracza 80%.

Podczas analizy przestrzennego rozmieszczenia jednogatunkowych drzewostanów sosnowych i świerkowych nadleśnictwa nie stwierdzono występowania monotypizacji.

Kolejną formą degeneracji ekosystemu leśnego jest neofityzacja – wynika ona ze sztucznej uprawy lub samoistnego wnikania do drzewostanów gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia. Występowanie omawianego procesu prezentuje tabela 18.

Tabela 18 Zestawienie powierzchni [ha] według form degeneracji lasu – neofityzacja (wzór nr 24)

Obręb, nadleśnictwo	Gatunek obcy	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb Taczanów	Czeremcha amerykańska	899,53	1 700,76	1 073,52	3 673,81	47,0
	Robinia akacyjowa	113,49	442,73	225,48	781,70	10,0
	Dąb czerwony	58,62	74,66	17,96	151,24	1,9
	Daglezja zielona	11,12	6,27	25,16	42,55	0,5
	Śnieguliczka biała	0,57	0,98	10,17	11,72	0,1
	Sosna czarna	2,87		7,02	9,89	0,1
	Klon jesionolistny		0,94		0,94	0,0
	Sosna wejmutka		3,16		3,16	0,0
Obręb Wielowieś	Czeremcha amerykańska	1 408,60	1 918,90	1 184,06	4 511,56	79,0
	Robinia akacyjowa	144,21	273,29	127,98	545,48	9,6
	Dąb czerwony	32,13	109,46	65,97	207,56	3,6
	Sosna czarna		1,29	6,37	7,66	0,1
	Klon jesionolistny		3,05	0,58	3,63	0,1
	Daglezja zielona	0,70			0,70	0,0
Nadl. Taczanów	Czeremcha amerykańska	2 308,13	3 619,66	2 257,58	8 185,37	60,5
	Robinia akacyjowa	257,70	716,02	353,46	1 327,18	9,8
	Dąb czerwony	90,75	184,12	83,93	358,80	2,7
	Daglezja zielona	11,82	6,27	25,16	43,25	0,3
	Sosna czarna	2,87	1,29	13,39	17,55	0,1
	Śnieguliczka biała	0,57	0,98	10,17	11,72	0,1
	Klon jesionolistny		3,99	0,58	4,57	0,0
	Sosna wejmutka		3,16		3,16	0,0

Dane w powyższej tabeli dotyczą powierzchni manipulacyjnej drzewostanów, w których występują gatunki obcego pochodzenia w warstwie drzewostanu, podrostach i podszybie.

Nie ujmowano tu gatunków obcych, które występują sporadycznie tj.: kasztanowca zwyczajnego, orzecha czarnego, sosny Banksa, sosny smołowej, żywotników: olbrzymiego, zachodniego i wschodniego.

Neofityzacja w drzewostanach nadleśnictwa związana jest z obecnością 8 gatunków obcego pochodzenia. Największą powierzchnię zajmuje czeremcha amerykańska. Większe znaczenie gospodarcze mogą mieć jeszcze drzewostany z robinia akacyjową i dębem czerwonym, a pozostałe gatunki z udziałem poniżej 1% powierzchni odgrywają marginalną rolę w strukturze gatunkowej lasów.

Ponadto na terenie nadleśnictwa stwierdzono występowanie następujących neofitów: bzu lilaka *Syringa vulgaris* – występuje przy zabudowaniach, terenach zdewastowanych po dawnych osadach, przy cmentarzach i w parkach; niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* – spotykanego masowo na żyznych siedliskach lasowych, nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis* i nawłoci olbrzymiej *Solidago gigantea* – występującą na siedliskach ruderalnych, przydrożach, aluwiach, skrajach wilgotnych lasów i brzegach rowów oraz erechtitesa jastrzębcowatego *Erechtites hieracifolia* często spotykanego na zrębach.

WALORY KULTUROWE I TURYSTYCZNE

15. Obiekty kultury materialnej

15.1. Zabytkowe kościoły

Wiele uroku zachowały stare kościoły. Większość z nich, po wykonanych gruntownych pracach ratowniczych i konserwatorskich, znajduje się obecnie w dobrym stanie technicznym, świadcząc o wielowiekowej tradycji polskości tych ziem.

Biskupice Ołoboczne

Drewniany kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła z 1726 roku, zbudowany na planie krzyża łacińskiego. W latach 1919-1924 świątynię rozbudowano i gruntownie odrestaurowano.

Droszew

Kościół pw. Wszystkich Świętych założony został na przełomie XII i XIII wieku. Obecnie istniejącą drewnianą świątynię wybudowano w latach 1783-1782.

Grodzisko

Kościół pw. św. Mikołaja z 1802 r. Budowla w stylu klasycystycznym wzniesiona została w latach 1802-1806. W 1890 roku dobudowano wieżę od strony zachodniej.

Lenartowice

Kościół pw. Wniebowzięcia NMP z 1758 r. – Kościół parafialny jest drewniany, oszalowany, o konstrukcji zrębowej.

Koryta

Kościół pw. św. Mikołaja i MB Szkaplerznej. Pierwsze informacje o parafii w Korytach pochodzą z 1399 roku. Obecną świątynię bez widocznych cech stylowych zbudowano około 1800 roku.

Czermin

Kościół pw. św. Jakuba Apostoła z 1725 r. Drewniany, wzniesiony na planie krzyża o rozbudowanej bryle.

Kuchary

Kościół pw. św. Bartłomieja powstał w 1683 roku. Jest to kościół drewniany, z drewna modrzewiowego, połączony z dzwonnica, kryty gontem.

Sobótka

Kościół p.w. Narodzenia NMP. Najstarsza wzmianka o kościele pochodzi z 1301 roku. Z pierwotnej świątyni nic się nie zachowało. W 1520 roku wybudowano kościół murowany, w stylu wczesnogotyckim, w kształcie krzyża.

Szczury

Kościół p.w. św. Michała Archanioła z 1762 r. Kościół istniał już prawdopodobnie w XIII wieku. W 1762 roku na miejscu poprzedniego, drewnianego kościoła wybudowano nowy, także z drewna, istniejący do dnia dzisiejszego. Drewniana dzwonnica dobudowana została w 1789 roku, a dwa dzwony datowane są na 1555 i 1752 rok.

Wysocko Wielkie

Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Parafię erygowano najpóźniej w XII wieku, a pierwotny kościół był drewniany. Obecnie istniejącą świątynię wzniesiono w XVI wieku. Budowla jest murowana i utrzymana w stylu późnogotyckim.

Ołobok

Zespół klasztorny pocysterski, kościół pw. św. Jana Ewangelisty z XV/XVI w. – murowany, pozostałość klasztoru z XV w., zbiory sztuki sakralnej i rzemiosła ludowego, kościół cmentarny z 1521 r. – drewniany. Pierwotny kościół był fundacją monarszą z XI lub XII wieku. W 1213 roku ufundowano tu klasztor Cysterek, które były kolatorkami kościoła. W latach 1723-1744 świątynia była znowu kościołem parafialnym zarządzanym prawdopodobnie w tym okresie przez kapłanów zakonnych – cystersów. W 1836 roku nastąpiła kasacja zakonu, wtedy też kościół poklasztorny stał się kościołem parafialnym.

Rososzycza

Kościół pw. św. Marka Ewangelisty. Pierwsza wzmianka o kościele pochodzi z XV wieku. Parafia powstała przed 1510 rokiem. Obecnie istniejący murowany kościół wybudowany został w 1818 roku, w stylu klasycystycznym, na miejscu drewnianego kościoła pochodzącego z 1682 roku.

Żegocin

Kościół pw. NMP Wniebowziętej. Pierwsza informacja o parafii w Żegocinie pochodzi z 1415 roku. Na miejscu poprzedniego kościoła parafialnego, który spłonął w 1697 roku wybudowano nowy, dotychczas istniejący drewniany kościół. Jest to kościół o konstrukcji zrębowej, oszalowany. Wyposażenie kościoła pochodzi z XVII i XVIII w.

15.2. Zespoły pałacowo-parkowe, parki i aleje

Skupiskami wielu wiekowych drzew (w tym – gatunków egzotycznych) są parki podworskie. Parki stanowiły niegdyś stały element towarzyszący pałacom, dworom i folwarkom.

Część z nich ulega silnej dewastacji i zapomnieniu, inne – po przeprowadzeniu gruntownej konserwacji, cieszą wzrok zadbanym wyglądem. Parki wpływają korzystnie na estetykę wsi, łagodzą lokalny klimat, spełniając również funkcje edukacyjne.

Najbardziej okazały zespół zamkowo-parkowy położony w zasięgu działania Nadleśnictwa Taczanów znajduje się w Gołuchowie. Mniejsze, lecz nie mniej znane są zespoły pałacowo-parkowe w Taczanowie i Bagateli.

Gołuchów

Zamek w Gołuchowie został wzniesiony ok. 1560 r. przez Rafała Leszczyńskiego, jako dwór obronny i rozbudowany na rezydencję w początkach XVII w. Zamek przebudowano w latach 1872-85 z inicjatywy Izabeli Działyńskiej z przeznaczeniem na muzeum według koncepcji architekta Viollet-le-Duca. W zamku do 1939 r. mieściły się cenne zbiory artystyczne Czartoryskich pochodzące częściowo z Hotelu Lambert w Paryżu, między innymi kolekcja waz greckich. Zamek jest w bryle przekształcony w stylu renesansu francuskiego. Jest to budowla murowana z cegły, otynkowana, z zastosowaniem piaskowca do detali architektonicznych. Zamek złożony jest z korpusu głównego i dwóch skrzydeł; całość flankowana pięcioma basztami. Działanie zamku otoczony jest na wysokości piętra od południa i wschodu krużgankami arkadowymi. Wewnątrz zamku znajdują się kominki, boazerie, stropy i drzwi z XVI w. (z Francji i Włoch), elementy z początku XVII w. oraz sprowadzane i dorabiane na miejscu z czwartej ćwierci XIX w.

Na terenie Zamku Gołuchów znajduje się Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, dla którego BULiGL Oddział w Poznaniu opracowało „Program zagospodarowania Parku – Arboretum oraz innych terenów będących w administrowaniu OKL w Gołuchowie” na lata 2015-2024 r.

W zamku mieści się również Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu. W pobliżu znajduje się duża oficyna, w której urządzono ekspozycję Muzeum Leśnictwa, prezentującą związki lasu z gospodarką, kulturą i sztuką, organizowane są tutaj również czasowe wystawy i plenery artystyczne.

Zamek otacza największy w Wielkopolsce park krajobrazowy (164,24 ha), z kolekcją około 600 gatunków i odmian drzew i krzewów. Park urządzono w latach 1876-99 według projektu Antoniego Kubaszewskiego.

Taczanów

Pałac Taczanowskich pochodzi z końca XVIII wieku, rozbudowany ok. 1853 roku dla Alfonsa Taczanowskiego w stylu klasycyzmu berlińskiego. W 1922 roku został przebudowany front pałacu wraz z portykiem, a w latach 70 XX wieku przeszedł gruntowny remont. Obiekt posiada piwnice sklepione odcinkowo, poddasze natomiast jest nakryte dachem dwuspadowym. Jest wzniesiony na planie prostokąta z aneksem od wschodu. Elewacje pałacu są podzielone gzymsami podokiennymi i sztukateriami. Neogotycka wieża wjazdowa pochodzi z około 1864 roku. Widnieje na niej herb Taczanowskich, a po bokach znajdują się alegoryczne rzeźby gospodarności.

Zespół folwarczny składa się z kilku budynków gospodarczych. Oranżeria zbudowana w stylu normandzkim pochodzi z ok. 1853 roku. Przed 1939 rokiem użytkowana była jako sala balowa, po 1945 została adaptowana na magazyn. Do zespołu należy także cieplarnia z basztami; pawilon z wozowniami; budynek ptaszarni przekształconej na stajnię koni cugowych, wzniesiony na rzucie ośmioboku; wieża z mieszkalnymi aneksami.

Park krajobrazowy zajmuje powierzchnię 21,05 ha. Został założony w II poł. XVIII wieku. Można w nim znaleźć aleje grabowe, duży staw z wysepką oraz liczne drzewa takie jak dęby, lipy, jesiony, topole, cisy itd. W całości uznany za pomnik przyrody.

Kaplica-mauzoleum znajduje się w parku na północ od pałacu. Wzniesiono ją w 1861 roku. Połączona jest krytym gankiem z niską wieżą-dzwonnicą. Wyposażenie wnętrza utrzymane jest jednolicie w stylu neogotyckim (2 ołtarze, stalle połączone z konfesjonałami, ławki, ambona, witraże, rzeźby i obrazy, chór z żeliwnymi podporami i schodkami, organy). Obecnie pełni funkcję kościoła.

Bagatela

Pałac Biernackich pochodzi z przełomu XVIII/XIX wieku. Przebudowany został w latach 1879-84 (architekt Zygmunt Gorgolewski) na pałac myśliwski książąt Radziwiłłów. Jest to obiekt murowany, podpiwniczony, z drewnianymi stropami parteru i piętra, nakryty dachem naczółkowym. Wzniesiony jest na rzucie prostokąta o symetrycznym układzie pomieszczeń. Wyposażenie pałacu sprowadzone zostało z Berlina. Jego część (meble ze złoceniami, z blatami

z marmuru Carrara) wykonali rzeźbiarze i stolarze włoskiego pochodzenia Ferrari i Montagner. Dodatkowo w 1909 roku wnętrza pałacowe wzbogaciły się o trofea myśliwskie przywiezione przez Władysława Radziwiłła z jego afrykańskiej wyprawy. Reprezentacyjne schody wewnętrzne, które można podziwiać do dzisiaj, wykonał Bissink z Wrocławia. Oprócz schodów zachowana została również stolarka drzwiowa i okienna oraz sufit kasetonowy w dawnej jadalni (obecnie sala konferencyjna). Współcześnie znajduje się tutaj centrum szkoleniowe wraz z hotelem.

Park krajobrazowy w Bagateli - rozciąga się wokół pałacu zajmując powierzchnię 4,56 ha. Zarówno w nim jak i w okolicy znajduje się wiele starych dębów, między innymi zrosnięty z trzech pni pomnik przyrody dąb szypułkowy „Bartek” o obwodzie 750 cm, wysokości 28 m i wieku 200 lat oraz trzy głazy narzutowe z szarego granitu, o obwodzie do 700 cm i wysokości 2 m. Park wpisano do rejestru zabytków Województwa Wielkopolskiego pod Nr 74/Wlkp/A (Decyzja z 11.01.2002 r.). Wydzielenia leśne 390c, d, f, h (łącznie powierzchnia 1,24 ha) będące w administracji Nadleśnictwa Taczanów również są częścią tego parku.

Wśród innych zabytkowych założeń parkowych położonych w zasięgu działania Nadleśnictwa Taczanów należy wymienić następujące obiekty: park w Borucinie (4,16 ha), Bógwiedzach (1,82 ha), Broniszewicach (5,73 ha), Chorzewie (4,80 ha), Chotowie, Cieśli (1,94 ha), Czechlu (4,44 ha), Czerminie (3,01 ha), Czerminku (4,33 ha), Fabianowie (2,15 ha), Gostycynie, Górznie (15 ha), Grabie (14,65 ha), Gutowie (4,95 ha), Jedlcu (5,74 ha), Karminie (7,35 ha), Karsach (2,79 ha), Krzywosądowie (4,38), Kurcewie, Korzkwach (2,34 ha), Kotowiecku, Kowalewie (2,97 ha), Kucharach (2,49 ha), Kuczkowie (3,88 ha), Lenartowicach (4,92 ha), Lewkowie (8,09 ha), Macewie (2,02 ha), Marszewie (11,99 ha), Miedzianowie, Pacanowicach (1,73 ha), Psarach, Rososzycy, Sobótce, Suchorzewie (4,47 ha), Szkudłach (3,14 ha), Śliwnikach, Śmiłowie, Trzebowej (3,44 ha), Tursku (5,83 ha), Wieczynie, Wszołowie (3,99 ha), Żegocinie. Większość z nich jest wpisana do Rejestru Zabytków Województwa Wielkopolskiego.

Aleje drzew, a zwłaszcza aleje pomnikowe są osobliwością całego terenu, tworząc ciekawą mozaikę krajobrazową, łączącą tereny leśne z nieleśnymi. Prowadzą one często do dawnych założeń parkowych, dworów, pałaców i osad, urozmaicają krajobraz licznymi dróg; stanowią także miejsce potencjalnego występowania cennych gatunków zwierząt.

Na terenie Nadleśnictwa Taczanów znajdują się następujące obiekty:

Gołuchów

Aleja lipowa przy szosie z Gołuchowa do Kucharek długości 6 km, drzewa o obwodzie do 200 cm

Masanów

Aleja brzoźowa przy szosie Ostrów Wlkp. – Grabów, długości 5 km, drzewa o obwodzie 202 – 250 cm, posadzona w 1832 r.

Raduchów

Aleja dębowa przy drodze do Górskiego Młyna długości około 2,5 km, drzewa o obwodzie do 555 cm, w wieku 150 do ok 300 lat.

Sieroszewice

Aleja lipowa przy szosie Szczurawice – Wielowieś – Ostrów Wielkopolski, długości 0,5 km.

15.3. Grodziska

Dowodami najstarszego osadnictwa są pozostałości dawnych grodów – **grodziska**. Stanowiły one miejsca obozowania lokalnych plemion – cechą charakterystyczną tych budowli był obronny charakter ich zabudowy (liczne wały i fosy), lokalizacja na trudno dostępnych wzniesieniach usytuowanych z reguły w dolinach rzek, lub nad przesmykami jezior.

Jedno z grodzisk średniowiecznych położone jest na gruntach nadleśnictwa w oddz. 95g obr. Taczanów (nr rejestru 443/Wlkp/C z 2012-12-14).

Poza gruntami administrowanymi przez nadleśnictwo (w zasięgu jego działania) znajdują się następujące obiekty: grodzisko pierścieniowate z okresu kultury łużyckiej położone wśród łąk na północny-wschód od wsi Grodzisko (dwuczęściowe o średnicy 160 – 170 m); grodzisko stożkowate na lewym brzegu Lutyni o średnicy 120 m i wys. 4,5 m w miejscowości Karminiek; wczesnośredniowieczne grodzisko stożkowate zwane „Na Haraju” wys. około 6 m, średnicy 20 m, z fosą o szer. 3,5 m, położone wśród łąk w północno-wschodniej części wsi Będzieszyn; średniowieczne, owalne grodzisko stożkowe na cyplu po zachodniej stronie stawów (40 x 20 m, wys. 2 – 3 m) w miejscowości Psary; grodzisko stożkowate „Zamczysko” z IX – XIII w. o średnicy 30 – 50 m, wys. 3 m, położone na lewym brzegu Gniłej Baryczy, około 1 500 m na zachód od Masanowa; wczesnośredniowieczne grodzisko wklęsłe, lokalnie zwane „Lisia Góra” lub „Stare Szańce” położone na północy wsi Ociąż (ok. 1 700 m na północ od stacji kolejowej Ociąż i 250 m na wschód od Morawina).

15.4. Ważniejsze obiekty kultury materialnej

Na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo znajduje się 9 obiektów kulturowych zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 19 Miejsca pamięci oraz ważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego znajdujące się na gruntach nadleśnictwa

Obiekt	Leśnictwo	Pododdział
Pomnik poświęcony bojownikom o wolność	Gołuchów	141c
Cmentarz z mogiłami zagazowanych Polaków i Żydów.	Gołuchów	1511
Grodzisko wczesnośredniowieczne 443/Wlkp/C z 2012-12-14	Taczanów	95g
Krzyż z małym ogrodzeniem upamiętniający miejsce, w którym zginął 12.09.1926 r. leśniczy Antoni Szymura, zastrzelony przez kłusownika	Taczanów	182a
Pomnik ku czci pomordowanych w 1946 r.	Koryta	239m
Masowe groby z końca II wojny światowej.	Nowy Staw	363j
Zbiorowa mogiła zmarłych na cholere.	Bilczew	387c
Grób żołnierza z II wojny światowej.	Biskupice	504c
Mogiła	Biskupice	621i

Jedynym nieczynnym cmentarzem stanowiącym osobne wydzielenie jest nekropolia w oddz. 1511, leśnictwo Gołuchów, pow. 0,08 ha.

16. Szlaki turystyczne

Szlaki piesze wytyczone zostały w terenach o wysokich walorach turystyczno-krajoznawczych. Najważniejszymi węzłami szlaków turystycznych są Gołuchów i Kotłów.

- Szlak żółty WK 193–y Jarocin–Gola, na terenie nadleśnictwa: Dobrzyca – Lutynia – Orpiszewek – Suchorzew – Kowalew – Pleszew – Lenartowice – Zawady – Tursko – Gołuchów – Kucharki – Sobótka – Górzno – Szczury – Słaborowice – Lewków – Czekanów – Bagatela – Wtórek – Sadowie – Wysocko Wielkie – Chynowa – Kotłów – Mikstat. Długość szlaku na terenie n–ctwa – 97,7 km.
- Szlak czerwony WK 3611–c Gołuchów–Łądek, na terenie nadleśnictwa: Gołuchów – Tursko – Rokutów – Grodzisko – Broniszewice – Żbiki – Żegocin – Wieczyn – Grab – Prusinów. Długość szlaku na terenie n–ctwa – 37,6 km.
- Szlak niebieski WK 3682–n: Gołuchów (zamek) – Kuchary – Kościelna Wieś – Kalisz. Długość szlaku na terenie n–ctwa – 18,8 km.
- Szlak niebieski WK – 3665–n: Ostrów Wielkopolski – Stary Staw – Franklinów – Lewków – Kwiatków. Długość szlaku: 10,8 km
- Szlak zielony WK 3671–y Ołobok–Odolanów, na terenie nadleśnictwa: Ołobok kościół – Ołobok (PKS) – Masanów krzyż – Kotłów, – Mikstat. Długość szlaku na terenie n–ctwa – 17,2 km.
- Szlak zielony im. Powstania Wielkopolskiego: Kalisz Szczypiorno – Boczków – Gniazdów – Skalmierzyce – Nowe Skalmierzyce. Długość 11km

Na terenie leśnictwa Grodzisko (oddz. 47, 48, 57, 58, 59, 60, 68, 69, 70) wyznaczono trasę do uprawiania tzw. „spaceru nordyckiego” (Nordic Walking).

Istniejące ścieżki konne przebiegają w uroczyskach: Baranówek Zielub (oddz. 174) i Grodzisko (oddz. 60, 61, 69, 70, 74, 77, 78, 100, 101, 105).

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się osiem tras rowerowych:

- część odcinka południowego **Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej**. Trasa ta biegnie pomiędzy miejscowościami: Jarocin – Pleszew – Tursko – Gołuchów – Jedlec – Kalisz – Droszew – Lewków – Ostrów Wlkp i dalej w kierunku Kępna;

- Dookoła powiatu ostrowskiego, przebieg w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa: Mikstat – Kotłów – Strzyżew – Namysłaki – Kania – Raduchów – Wielowieś – Masanów – Ołobok – Sławin – Psary – Śliwniki – Skalmierzyce – Boczków – Biskupice – Kotowiecko – Droszew – Gałazki – Gutów – Sobótka – Grudzielec – Bronów;
- Szlak rowerowy im. Fryderyka Chopina, przebieg w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa: Ostrów Wielkopolski – Karski – Kołatajew – Lewków – Kwiatków – Ociąż – Skalmierzyce – Nowe Skalmierzyce – Śliwniki – Biskupice Ołoboczne – Kęszyce – Parczew – Westrza – Bogufałów – Strzyżew – Kotłów – Mikstat;
- Bursztynowy Szlak Rowerowy, przebieg w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa: Mikstat – Kotłów – Strzyżew – Wydarta – Ołobok – Żydów;
- Szlak Dębów i Paproci – Południowy: Kalisz – Śmiłów – Leziona – Psary – Rososzyca – Ołobok – Godziesze Wielkie – Kalisz;
- Szlak Mikstat – Kaliszkowice Kaliskie – Mikstat;
- Szlak Rusów – Gołuchów;
- Szlak Gołuchów – Jedlec.

Dużym zainteresowaniem cieszą się spływy kajakowe rzeką Prosną. Trasa spływu na terenie powiatu pleszewskiego liczy blisko 25 km i zaczyna się przy moście w Bogusławiu niedaleko Gołuchowa, a kończy w Nowej Wsi (gmina Gizałki).

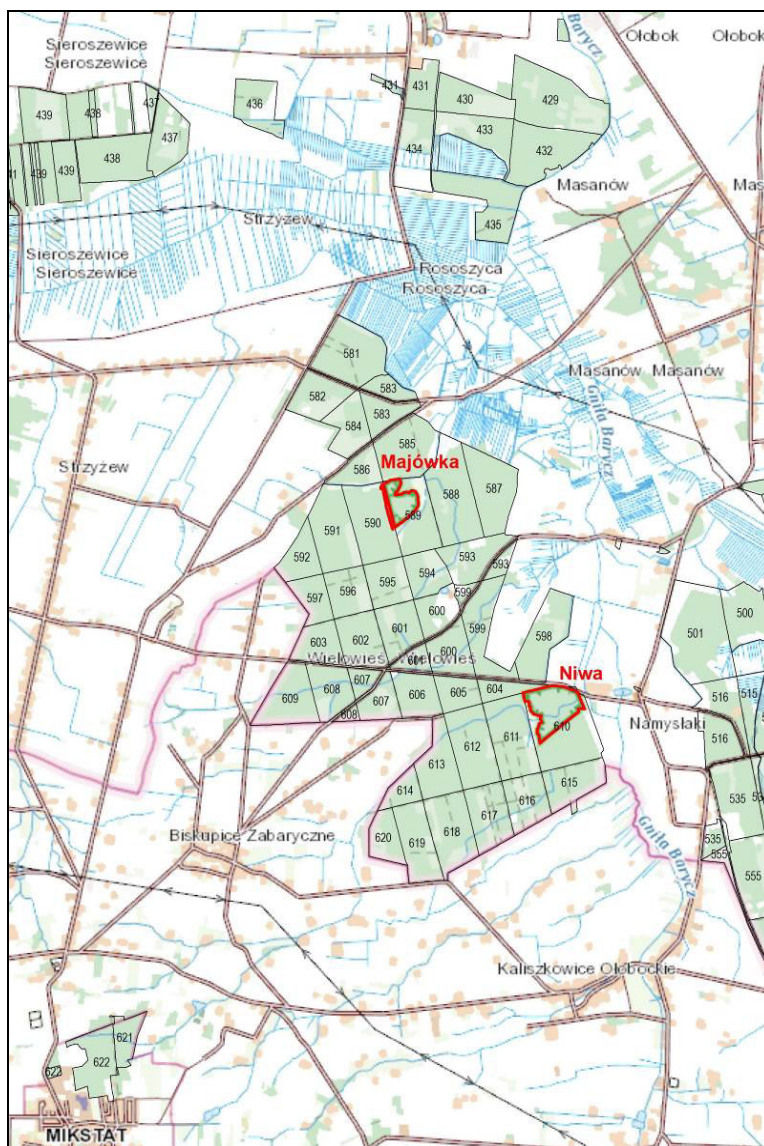
STAN PRZYRODY

17. Formy ochrony przyrody w Lasach Państwowych

Na terenie nadleśnictwa znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerваты przyrody (2);
- obszary chronionego krajobrazu (4);
- obszary NATURA 2000 (2 i 1 poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo);
- pomniki przyrody (10);
- gatunki chronione: grzyby (1 takson), rośliny (32 taksony), bezkręgowce (9 taksonów), płazy (8 taksonów), gady (5 taksonów), ptaki (62 taksony) i ssaki (24 taksony).

18. Rezerваты przyrody

Rysunek 6. Rozmieszczenie rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Taczanów

18.1. Majówka

Rezerwat Majówka został powołany na mocy Zarządzenia Nr 301 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1958 roku. Aktualnie obowiązuje Zarządzenie nr 22/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2011 r. z późn. zm.

Rezerwat „Majówka” położony jest wewnątrz kompleksu leśnego, ze wszystkich stron graniczy z gruntami administrowanymi przez Nadleśnictwo Taczanów. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie i utrzymanie populacji jodły i świerka na granicy ich naturalnego zasięgu.

Obecnie w skład rezerwatu wchodzi pododdziały 589d, f, g, h, ~c w leśnictwie Biskupice o łącznej powierzchni 8,04 ha. Rezerwat posiada otulinę wyznaczoną w pododdziale 590f.

W rezerwacie „Majówka” występują drzewostany mieszane, na ogół jednopiętrowe z przewagą gatunków iglastych. Gatunkiem panującym jest sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, a współpanującym jodła pospolita *Abies alba*. Gatunki liściaste reprezentowane są przez współpanujący dąb szypułkowy *Quercus robur* i domieszkową olszę czarną *Alnus glutinosa*. Dwupiętrowy drzewostan występuje tylko w pododdziale 589g, gdzie gatunkiem panującym jest świerk pospolity *Picea abies*, a współpanującymi jodła pospolita, sosna zwyczajna i brzoza brodawkowata *Betula pendula*. W pododdziale 589f domieszkę stanowi buk zwyczajny *Fagus sylvatica*.

Jodła pospolita jest gatunkiem stanowiącym główny przedmiot ochrony w rezerwacie. Osiąga wiek 165 lat. Występuje w górnym piętrze drzewostanu, osiągając wysokość 30 m. Liczne są odnowienia naturalne tego gatunku pod okapem drzewostanu.

Teren rezerwatu jest objęty ochroną czynną. Wśród zidentyfikowanych zagrożeń dla zachowania celu jego ochrony wymienia się: nadmierny rozwój jeżyn, malin i traw, zgryzanie i spalowanie młodego pokolenia jodły przez zwierzynę płową oraz zagrożenia antropogeniczne – wydeptywanie, pozyskiwanie drzewek i stroiszu, zbiór ziół i innych roślin.

Rezerwat posiada aktualny plan ochrony zatwierdzony Rozporządzeniem Nr 224/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 215 poz. 5427). Nadleśnictwo realizuje zaplanowane działania ochronne poprzez inicjowanie oraz monitoring odnowień naturalnych jodły. Utrzymywane jest ogrodzenie chroniące młode pokolenie, planowo do momentu osiągnięcia przez podrost wysokości 2 m.

Zdjęcie 3. Tablice urzędowa i edukacyjna przy rezerwacie Majówka (fot. M. Chudzicki).

18.2. Niwa

Rezerwat przyrody „Niwa” został powołany na mocy Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 28 stycznia 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualnie obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 6 czerwca 2018 r.

Celem powołania rezerwatu jest obecnie ochrona spontanicznych procesów ekologicznych przebiegających w ekosystemach leśnych. W jego skład wchodzi pododdziały 610d, f, g, h, s, ~a, ~b, ~c leśnictwa Biskupice, o łącznej powierzchni 16,52 ha.

Typem siedliskowym lasu dominującym na terenie rezerwatu jest las mieszany świeży (LMśw). Fragmentarycznie występuje też las mieszany wilgotny (cz. oddz. 610f) i bór mieszany świeży (cz. oddz. 610d). Z leśnych zbiorowisk fitosocjologicznych wyróżniono w rezerwacie kontynentalny bór mieszany *Quercus robur-Pinetum* (dominujący zespół w rezerwacie) i grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici-Carpinetum*. W rowie (oddz. 610s) przecinającym rezerwat stwierdzono 3 stanowiska zbiorowisk roślin pleustonowych *Lemno-minoris-Salvinietum natantis*.

Panującym gatunkiem lasotwórczym w rezerwacie „Niwa” jest sosna zwyczajna występująca na wszystkich siedliskach (silna pinetyzacja). Drugie miejsce pod względem powierzchni zajmuje dąb szypułkowy. Grab zwyczajny występuje w II piętrze drzewostanów. Pozostałe gatunki (świerk pospolity, brzoza brodawkowata, olsza czarna, jodła pospolita, wiąz szypułkowy i lipa drobnolistna) stanowią niewielką domieszkę.

Rezerwat posiada aktualny plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 26/08 Wojewody Wielkopolskiego z dn. 23 października 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 13 listopada 2008 r. Nr 192, poz. 3189).

Zagrożenia wewnętrzne zidentyfikowane na terenie rezerwatu to ustępowanie świerka z drzewostanów, synantropizacja szaty roślinnej i gatunki obce geograficznie (czeremcha amerykańska, dąb czerwony, modrzew, daglezwia zielona), mała ilość mikrosiedlisk dla roślin zarodnikowych i penetracja ekosystemów leśnych przez zbieraczy grzybów. Największym zagrożeniem zewnętrznym jest odwodnienie terenu. Przewidywane rodzaje działań ochronnych to:

- wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu dębu czerwonego, modrzewia, daglezwii zielonej (oddz. 610d) i czeremchy amerykańskiej (oddz. 610 d,f)– działanie zrealizowane przez Nadleśnictwo;
- remont istniejących lub realizacja nowych zastawek (na granicy 610d, h oraz na granicy 610d, g) – obecnie wykonanie zadania wydaje się niezasadne ze względu na brak wody w cieku przechodzącym przez rezerwat;
- wzmożona kontrola rezerwatu przez służby leśne (cały teren rezerwatu) – działanie realizowane przez Nadleśnictwo.

W pobliżu granic rezerwatu (oddz. 611c) w ramach programu „Małej retencji” wykonano mały zbiornik retencyjny i przepust, co może być korzystne także dla zachowania jego celów ochronnych.

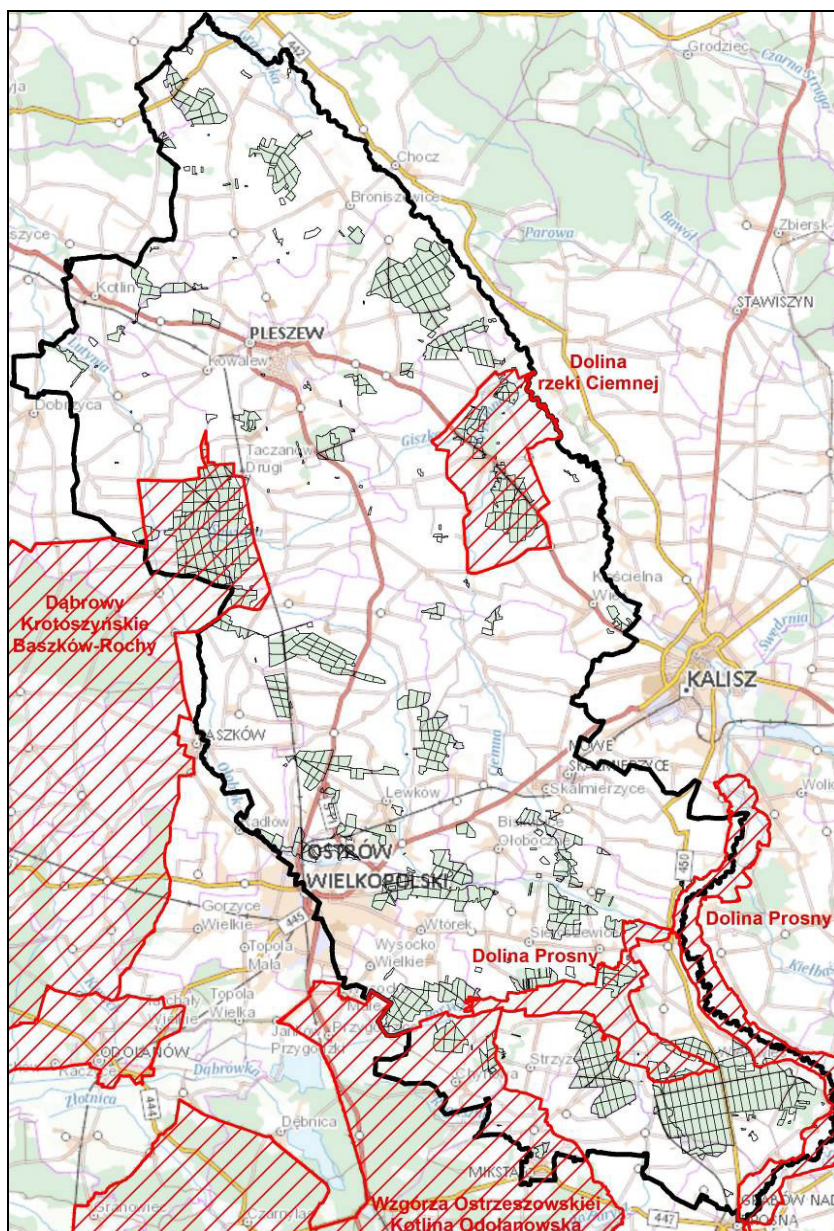

Zdjęcie 4. Ciek w pododdziale 610d w rezerwacie Niwa (fot. M. Chudzicki).

Tabela 20 Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody (wzór nr 3)

Nazwa rezerwatu	Rok utworzenia, źródła publikacji	Położenie - leśnictwo oddział	Typ i podtyp rezerwatu według dominującego:		Powierzchnia [ha] według		Powierzchnia [ha] objęta ochroną:		Ważniejsze:		Działania ochronne przewidziane w planie ochrony
			przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Zarz.	PUL	ściśłą	czynną	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwierząt	
Majówka	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Majówka” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r. poz. 4750); Zarządzenie Nr 4/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody "Majówka" (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2012 r., poz. 1966); Zarządzenie Nr 22/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Majówka" (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2011 r. Nr 214, poz. 3330) Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1958 r. Nr 73, poz. 430); Obwieszczenie Woj. Wielkopolskiego z dnia 4 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2001 r. Nr 123, poz. 2401)	Biskupice 589d,f,g,h,-c	Rodzaj - leśny(L) Typ - florystyczny (PFI) Podtyp – roślin na granicy zasięgu (gz)	Typ – leśny i borowy (EL) Podtyp – lasów mieszanych nizinnych (lmn)	8,04	8,04		8,04	<i>Galio sylvatici-Carpinetum</i>		<ol style="list-style-type: none"> Ochrona pojawiających się odnowień jodły i świerka poprzez utrzymywanie w dobrym stanie ogrodzenia i ukierunkowanie ruchu turystycznego wyłącznie na drogi. Zbiór nasion i przygotowanie powierzchni dla odnowienia naturalnego jodły i świerka lub alternatywnie podsiew nasion lub sadzenie sadzonek miejscowej prowienienności na przygotowanych powierzchniach (wycięcie powierzchni w podszybie, przygotowanie talerzy) o łącznej powierzchni 2,05 ha..
Niwa	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Niwa" (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r. poz. 4797) Rozporządzenie Nr 21/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 września 2008 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Niwa” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2008 r. Nr 163, poz. 2773) poprzedzone zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 28 stycznia 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1959 r. Nr 25, poz. 118)	Biskupice 610d,f,g,h,s,-a, ~b, ~c	Rodzaj - leśny(L) Typ - fitocenotyczny (PFI) Podtyp - zbiorowisk leśnych (zl)	Typ – leśny i borowy (EL) Podtyp – lasów nizinnych (lni)	16,52	16,52		16,52	<i>Quercro roboris-Pinetum, Galio sylvatici-Carpinetum Lemno-minoris-Salviniatum natantis</i>	Dzięcioł czarny, nocek duży	<ol style="list-style-type: none"> Wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu dębu czerwonego, modrzewia, daglezi zielonej (oddz. 610d) i czeremchy amerykańskiej (oddz. 610d, f). Wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu czeremchy amerykańskiej (oddz. 610d, f). Remont istniejących lub realizacja nowych zastawek (na granicy 610d, h oraz na granicy 610d, g). Wzmocniona kontrola rezerwatu przez służby leśne (cały teren rezerwatu).

19. Obszary Chronionego Krajobrazu

Rysunek 7. Położenie Obszarów Chronionego Krajobrazu w Nadleśnictwie Taczanów

19.1. Dolina rzeki Ciemnej

Obszar powstał na mocy Uchwały Nr 111/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kaliszu z dnia 27 kwietnia 1990 r. w sprawie ustalenia obszaru krajobrazu chronionego „Dolina Rzeki Ciemnej” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz. Urz. Woj. Kal. Nr 18, poz. 167). Celem jego powstania jest ochrona obszaru zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku.

Obszar zajmuje powierzchnię 3500 ha i w całości znajduje się w zasięgu terytorialnym N-ctwa Taczanów. Grunty zarządzane przez nadleśnictwo zajmują powierzchnię **914,46 ha**.

Rzeka Ciemna płynie wąską, ale dobrze widoczną w terenie doliną. Na jej obszarze występuje wiele gatunków chronionych roślin i cennych zbiorowisk roślinnych, bogata jest także fauna. Najpiękniejsza część doliny rzeki Ciemnej wiedzie przez gołuchowskie arboretum. Ten założony w połowie XIX wieku przez Jana i Izabelę z Czartoryskich Działyńską park dendrologiczny, otaczający zamek w Gołuchowie, to największe takie założenie w Wielkopolsce.

19.2. Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków - Rochy

Obszar ten utworzono na podstawie Rozporządzenia Nr 6 Wojewody Kaliskiego z dnia 22 stycznia 1993 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Kaliskiego Nr 2, poz. 14. Celem powołania była ochrona unikalnych w skali Europy starych drzewostanów dębowych z charakterystycznymi zespołami roślinnymi (kwaśne dąbrowy, grądy).

Powierzchnia OChK wynosi 55 800 ha, w tym lasy zajmują 15 600 ha – 28 %. Położony jest na terenie gmin: Zduny, Krotoszyn, Rozdrażew, Dobrzyca, Pleszew, Raszków, Ostrów Wlkp. i Odolanów. W granicach OChK znalazły się grunty administrowane przez nadleśnictwo o powierzchni **1 973,44 ha** (południowa część leśnictwa Taczanów i północna część leśnictwa Koryta).

Występują tu acidofilne lasy liściaste, z często ponad 200 letnimi, pomnikowymi okazami dębów i buków. O walorach geobotanicznych obszaru świadczy występowanie gatunków rzadkich i zagrożonych, w tym duża ilość gatunków górskich z licznymi osobliwościami florystycznymi – stwierdzono tu występowanie ponad 900 gatunków roślin. Chroniony jest krajobraz kompleksów leśnych Baszków i Rochy oraz łąki w dolinie rzeki Borownicy. Najlepiej zachowane, zbliżone do naturalnych fitocenozy to głównie grądy (*Galio-Carpinetum*), acidofilne dąbrowy (*Molinio-Quercetum*, *Calamagrostio-Quercetum*), bory sosnowe i olsy. Mniej naturalne i słabiej zachowane są lasy w uroczysku Rochy, gdzie dominują monokultury sosnowe. Obok zbiorowisk leśnych występują tu również zbiorowiska związane ze stawami rybnymi i łąkami. Brzegi stawów porastają zbiorowiska szuwarowe – głównie zespół manny mielec, jeżogłówki gałęzistej oraz trzcinowiska. Występują również szuwały halofilne.

Jesienią okoliczne pola stanowią miejsce żerowania gęsi zbożowych, które mają swoje noclegowiska na stawach rybnych w dolinie rzeki Baryczy.

Rozległe powierzchnie łąk między Zdunami, Piaskami i Rochami są miejscem żerowania bocianów białych.

19.3. Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska

Obszar został utworzony rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego Nr 63 z dnia 7.09.1995 r. (Dz. Urzędowy Województwa Kaliskiego nr 15/95 z 25.09.1995 r. poz.95). Dla terenu OChK leżącego w granicach województwa dolnośląskiego obowiązuje aktualnie Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 30 z dnia 28 listopada 2008 roku w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”. Rozporządzenie to nie obowiązuje na terenach Nadleśnictwa Taczanów, które w całości położone jest w województwie wielkopolskim.

Obszar obejmuje swym zasięgiem gminy: Sośnie, Przygodzice, Ostrzeszów, Międzybórz, Kobyła Góra oraz części gmin: Odolanów, Mikstat i Syców.

Grunty Nadleśnictwa Taczanów, które znajdują się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” zajmują powierzchnię **312,79 ha** (południowa część leśnictwa Wysocko i fragment leśnictwa Biskupice).

Wartości przyrodniczo – krajobrazowe obszaru chronionego krajobrazu reprezentowane są przez:

- rozległe partie Kotliny Odolanowskiej pokryte łąkami oraz siecią cieków i kanałów ze stawami rybnymi;
- bogactwo ilościowe i gatunkowe ptaków, zwłaszcza awifauny lęgowej;
- bogate zasoby wodne;
- zwarte kompleksy leśne;
- glacyjotektoniczne wzniesienia morenowe.

O powołaniu obszaru chronionego krajobrazu zdecydowały walory estetyczno–widokowe krajobrazu, różnorodność występujących tu ekosystemów, rzeźba terenu, cieki i zbiorniki wodne oraz charakter i stan szaty roślinnej.

Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu zmierza do zabezpieczenia przed zniszczeniem bądź degradacją wspomnianych walorów przyrodniczych, uwzględnia ich znaczenie jako terenów przydatnych do zaspokajania ważnych potrzeb społecznych w zakresie

regeneracji sił w środowisku przyrodniczym – czytamy w uzasadnieniu do wspomnianego wyżej rozporządzenia.

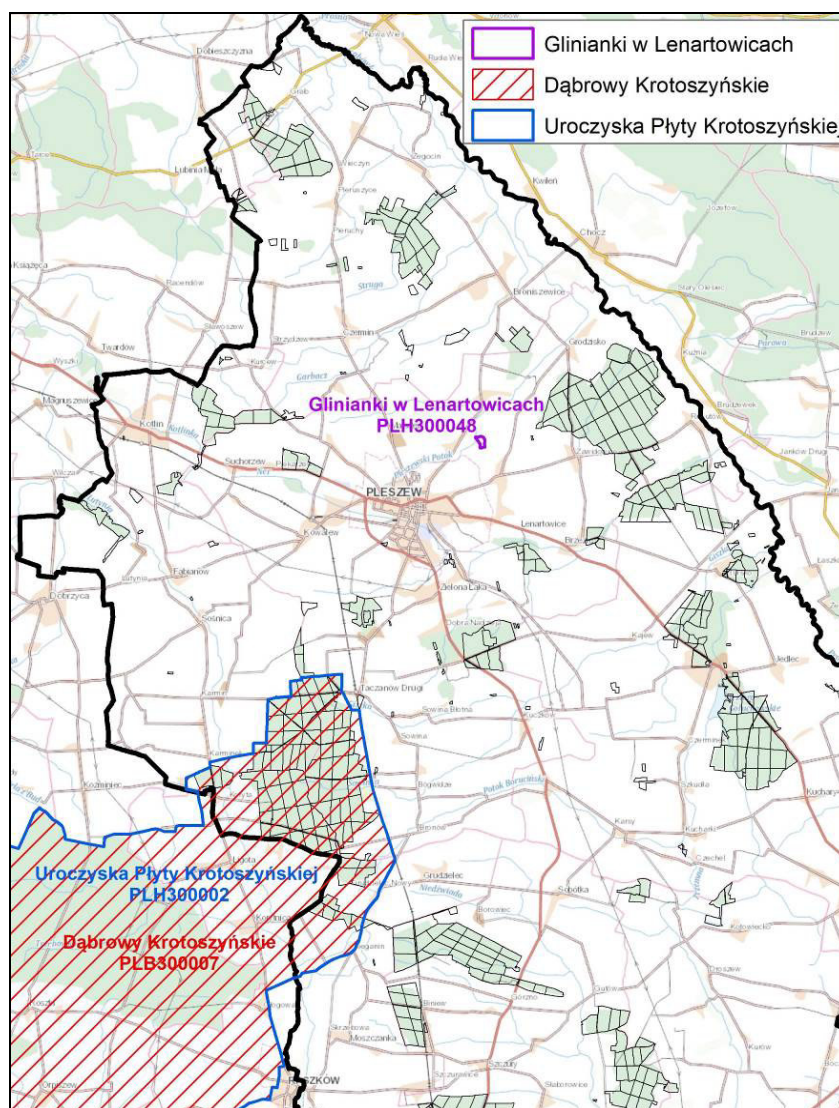
19.4. Dolina Proсны

Obszar powstał na podstawie Rozporządzenia Nr 65 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Proсны” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru. Aktualnie obowiązuje Uchwała nr IX/164/19 sejmiku województwa wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны na terenie województwa wielkopolskiego (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6216). Na terenie województwa wielkopolskiego obszar zajmuje powierzchnię 10 602,40 ha. W granicach obszaru znalazły się fragmenty leśnictw Wysocko, Biskupice i Miłaszka o łącznej powierzchni **395,61 ha**.

Obszar obejmuje całą dolinę rzeki Proсны od granic z województwami łódzkim i opolskim aż do Kalisza (ciągnie się przez gminy Sieroszewice, Brzeziny, Kraszewice, Grabów nad Prosną, Doruchów, Wieruszów, Bolesławiec, Łękę Opatowską, i Łubnice). Liczne lasy, głównie sosnowe poprzecinane są polami uprawowymi, łąkami i stawami rybnymi. Szczególny walor krajobrazowy nadaje Prośnie, powtarzające się regularnie, występowanie na przemian brzegów wklęsłego i wypukłego. Skarpy przybrzeżne koryta rzeki porastają łągi zboczowe oraz zarośla wiklinowe. W części przybrzeżnej oraz w starorzeczach doliny Proсны występuje około 50 różnego typu naturalnych i seminaturalnych zbiorowisk roślinnych. Na terenie tym spotkać można wiele roślin chronionych. Swoje miejsca lęgowe mają tu chronione gatunki ptaków – m.in. gołębiarz, łabędź niemy, błotniak stawowy, czajka, dudek, kobuz.

20. Obszary NATURA 2000

Tereny zarządzane przez nadleśnictwo znajdują się w granicach obszaru specjalnej ochrony (OSO), wyznaczonego w celu ochrony ptaków i specjalnego obszaru ochrony (SOO), powołanego dla ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt innych niż ptaki. Kolejny obszar SOO znajduje się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, ale poza gruntami przez nie zarządzanymi.

Rysunek 8. Rozmieszczenie obszarów Natura 2000 w Nadleśnictwie Taczanów

20.1. Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007

Obszar powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011, Nr. 25 poz. 133). Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Taczanów zajmują w ostoi powierzchnię **2048,66 ha**.

W granicach obszaru znajduje się południowa część leśnictwa Taczanów i północna część leśnictwa Koryta.

Zwarty kompleks lasów dębowych stwarza dobre warunki dla bytowania silnej populacji dzięcioła średniego *Dendrocopos medius* (kod A238) i dzięcioła zielonosiwego *Picus canus* (kod A234), które są jedynymi przedmiotami ochrony w obszarze (zostały wymienione w SDF-ie z oceną ogólną A). Liczebność populacji dzięcioła średniego szacuje się na 460-480 par (Gawroński i in. 2009), a dzięcioła zielonosiwego na 20-25 par. Dokumentacja PZO ostoi na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Taczanów wykazała obecność 83 par dzięcioła średniego i 4 pary dzięcioła zielonosiwego.

Oprócz dzięcioła średniego na gruntach nadleśnictwa położonych w granicach obszaru stwierdzono występowanie żurawia *Grus grus* – kod A127 (5 stanowisk), bociana czarnego *Ciconia nigra* – kod A030 (1 stanowisko) i ortolana (47 stanowisk na skraju kompleksu leśnego). Wszystkie gatunki zostały wymienione w SDF-ie z oceną D – nie stanowią więc przedmiotów ochrony.

Jako główne zagrożenia obszaru w SDF-ie wymieniono:

- usuwanie martwego drewna z lasu;
- sadzenie monokultur drzew;
- intensyfikowanie użytkowania rolnego;
- postępujące odwodnienie terenu;
- zaprzestanie użytkowania zbiorowisk łąkowych;
- trudności z odnawianiem drzewostanów dębowych.

Dla ostoi sporządzono plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 29 czerwca 2016 r.

20.2. Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002

Obszar powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej (PLH300002) (Dz. U. z 2017 r. Poz. 1253). Granica SOO w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa pokrywa się z opisanym wcześniej obszarem specjalnej ochrony ptaków „Dąbrowy Krotoszyńskie”. Powierzchnia całkowita ostoi wynosi 34 225,2 ha. Jest to jeden z największych i najbardziej znanych w Europie zwartych kompleksów lasów dębowych. Na omawianym obszarze stwierdzono dotychczas występowanie 12 typów siedlisk z Załącznika I DS, w tym 3 uznane za

priorytetowe. Obszar cechuje się dużym bogactwem florystycznym (ponad 850 taksonów) oraz występowaniem licznych roślin zagrożonych i ginących w skali kraju i regionu (ponad 80). W ostoi występują co najmniej 3 gatunki kręgowców z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 17 gatunków bezkręgowców uznanych za zagrożone w Polsce.

Na omawianym obszarze dominują powierzchniowo kwaśne dąbrowy z klasy *Quercetea robori-petraeae*, przede wszystkim dobrze zachowane fitocenozy dąbrowy trzcinnikowej, a także mokrej dąbrowy trzcinnikowej. Występują tu płaty acydofilnego lasu grabowo-dębowego *Aulacomnio androgyni-Quercetum roboris*. Najżyźniejsze siedliska leśne Płyty Krotoszyńskiej porasta grąd środkowoeuropejski, a także, w najwilgotniejszych zagłębieniach, łąg olszowo-jesionowy i wiązowo-jesionowy. Na granicy swojego zasięgu wykształcają się także ubogie i żyzne buczyny niżowe.

Główne zagrożenia obszaru wymienione w SDF-ie to:

- postępujące odwodnienie terenu na skutek niewłaściwie przeprowadzonych melioracji;
- dla zbiorowisk łąkowych – zaprzestanie ekstensywnego użytkowania (koszenia);
- trudności z odnawianiem drzewostanów dębowych.

W granicach obszaru znajduje się 6 rezerwatów przyrody.

SDF wymienia dwa gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej stanowiące przedmiot ochrony ostoi – kumaka nizinnego *Bombina bombina* (kod 1188, ocena ogólna C) i mopka *Barbastella barbastellus* kod 1308, ocena ogólna B). Na gruntach nadleśnictwa położonych w granicach obszaru nie stwierdzono obecności wymienionych gatunków.

Dla ostoi sporządzono plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 24 listopada 2015 r. z późniejszymi zmianami.

20.3. Glinianki w Lenartowicach PLH300048

Specjalny obszar ochrony powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Glinianki w Lenartowicach (PLH300048) (Dz.U. z 2018 r., poz. 906). Ostoja znajduje się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, ale poza gruntami przez nie zarządzanymi. Stanowi ją nieczynne wyrobisko po kopalni gliny, składające się z jednego dużego zbiornika i kilku mniejszych. Występuje tu bardzo liczna populacja kumaka nizinnego (co najmniej 300 osobników).

Tabela 21 Powierzchnia gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo i położonych w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody

Forma ochrony	Nazwa	Grunty leśne				Gr. nieleśne	Razem
		grunty leśne niezalesione	grunty leśne zalesione	związ. z gosp. leśną	Gr. leśne R-m		
Obręb Taczanów							
Obszary Natura 2000 – ptasie (OSO)	Dąbrowy Krotoszyńskie	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
	OSO obr. Taczanów R-m	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
Obszary Natura 2000 – siedliskowe (SOO)	Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
	SOO obr. Taczanów R-m	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
Obszary chronionego krajobrazu	Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy	12,40	1877,39	45,50	1935,29	38,15	1973,44
	Dolina rzeki Ciemnej	1,33	862,15	24,58	888,06	26,40	914,46
	OChK obr. Taczanów R-m	13,73	2739,54	70,08	2823,35	64,55	2887,90
Obręb Wielowieś							
Rezerваты przyrody	Majówka		7,96	0,08	8,04		8,04
	Niwka		15,95	0,36	16,31	0,21	16,52
	Rezerваты obr. Wielowieś R-m		23,91	0,44	24,35	0,21	24,56
Obszary chronionego krajobrazu	Dolina Proсны	4,21	342,33	9,18	355,72	39,89	395,61
	Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska (woj. wielkopolskie)	7,14	294,22	6,75	308,11	4,68	312,79
	OChK obr. Wielowieś R-m	11,35	636,55	15,93	663,83	44,57	708,40
Nadleśnictwo							
Rezerваты przyrody	Majówka		7,96	0,08	8,04		8,04
	Niwka		15,95	0,36	16,31	0,21	16,52
	Rezerваты R-m		23,91	0,44	24,35	0,21	24,56
Obszary Natura 2000 – siedliskowe (SOO)	Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
	SOO obr. Taczanów R-m	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
Obszary Natura 2000 – ptasie (OSO)	Dąbrowy Krotoszyńskie	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
	OSO R-m	12,40	1951,43	46,11	2009,94	38,72	2048,66
Obszary chronionego krajobrazu	Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy	12,40	1877,39	45,50	1935,29	38,15	1973,44
	Dolina Proсны	4,21	342,33	9,18	355,72	39,89	395,61
	Dolina rzeki Ciemnej	1,33	862,15	24,58	888,06	26,40	914,46
	Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska (woj. wielkopolskie)	7,14	294,22	6,75	308,11	4,68	312,79
	OChK R-m	25,08	3376,09	86,01	3487,18	109,12	3596,30

21. Pomniki przyrody

Jedną z najstarszych form ochrony wartości przyrodniczych są pomniki przyrody. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 roku, drzewa stanowiące pomniki przyrody na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowią zagrożenia dla ludzi lub mienia, podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu (art. 40, pkt. 2).

Ustanowienie i zniesienie pomnika przyrody dokonywane jest przez radę gminy w formie uchwały, po uzgodnieniu jej projektu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

Na terenie nadleśnictwa znajduje się 10 pomników przyrody – 4 okazałe drzewa, 1 grupa drzew i 5 głązów narzutowych:

- dąb szypułkowy – 4 drzewa;
- jarząb brekinia – 1 grupa drzew;
- głązy narzutowe – 5 sztuk.

W poprzednim programie ochrony przyrody wykazano 13 pomników przyrody. Dwa zlikwidowane zostały na mocy stosownych uchwał gmin (sosna w leśnictwie Gołuchów i buk w leśnictwie Koryta). Trzeci pomnik - dąb szypułkowy w leśnictwie Bilczew, po wznowieniu granic okazał się rosnąć na gruncie obcym.

Oprócz pomników przyrody na terenie nadleśnictwa rośnie wiele starych drzew o znacznych rozmiarach. Informacja o obecności pomników przyrody i drzew cennych zamieszczona została w opisach taksacyjnych (informacje dodatkowe).

Tabela 22 Wykaz pomników przyrody (wzór nr 5A)

Lp.	Numer zarząd. data	Położenie		Opis obiektu							Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserw. przyrody		Uwagi
		oddz. Poddz.	gmina l-ctwo	rodzaj	wiek	Obwód pierśnica [cm]	wys. [m]	stan zdr.	zagrożenia	projekto- wane	wykonane		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Obręb Taczanów													
1.	Orzeczenie Nr 372 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, Dz. Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 1 czerwca 1957 Nr 7 poz. 23, 1957-06-01	156l	gm. Gołuchów les. Gołuchów	głaz narzutowy		2200	3,50	-				Głaz Św Jadwigi	
2.	Decyzja NrRlop-4101-881/68 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Poznaniu Nr 6, poz. 54, 1975-05-3	179a	gm. Pleszew les. Taczanów	jarząb brekinia	140	<u>126</u> 40	21	3				3 szt.	
3.	Decyzja NrRlop-4101-880/68 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Poznaniu Nr 6, poz. 54	177c	gm. Pleszew les. Taczanów	głaz narzutowy		585	0,35	-					
4.	WRN Poznań 371 28.03.1957r	205b	gm. Dobrzyca les. Taczanów	głaz narzutowy		1015	0,45	-					
5.	WRN Poznań 370 28.03.1957r.	189r	gm. Dobrzyca les. Taczanów	głaz narzutowy		600	0,60	-					
6.	WRN Poznań	365f	m. Ostrów Wlkp les. Nowy Staw	dąb szypułkowy	320	<u>524</u> 167	28	3					
Obręb Wielowieś													
7.	WRN Poznań	384h	m. Ostrów Wlkp les. Bilczew	głaz narzutowy		700	2						
8.	WRN Poznań	484c	gm. Sieroszewice les. Biskupice	dąb szypułkowy	290	<u>402</u> 128	24	4					
9.	WRN Poznań	484c	gm. Sieroszewice les. Biskupice	dąb szypułkowy	320	<u>644</u> 205	27	4					
10.	533/84	516c	gm. Sieroszewice les. Biskupice	dąb szypułkowy	230	<u>424</u> 135	28	3					

22. Flora i fauna nadleśnictwa

22.1. Flora i funga

Listę chronionych i zagrożonych gatunków roślin i grzybów stwierdzonych w nadleśnictwie przedstawia tabela 23. Wykaz stworzono w oparciu o następujące materiały:

- Inwentaryzację terenową opracowania fitosocjologicznego nadleśnictwa wykonaną w 2020 r. (BULiGL 2021);
- Inwentaryzacja roślin naczyniowych na terenie Uroczyska Las Taczanowski, (Czarna 2013);
- Obserwacje terenowe leśniczych;
- Dokumentacje planów ochrony rezerwatów przyrody;
- Obserwacje poczynione podczas taksacji wykonanej na potrzeby planu urządzenia lasu w 2019 i 2020 r.

Tabela 23 Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków roślin i grzybów występujących na terenie nadleśnictwa

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Czerwona lista roślin naczyniowych Wielkopolski (Jackowiak i in.2007)	Rośliny objęte prawną ochroną ścisłą i częściową	Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych
Mchy					
1.	Mokradłozka kończysta	<i>Calliergonella cuspidata</i>		OC	
2.	Widłoząb kędzierzawy	<i>Dicranum polysetum</i>		OC	
3.	Widłoząb miotlasty	<i>Dicranum scoparium</i>		OC	
4.	Gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>		OC	
5.	Bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>		OC	
6.	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium Schreberi</i>		OC	
7.	Brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>		OC	
8.	Fałdownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>		OC	
9.	Torfowiec ostrolistny	<i>Sphagnum nemoreum</i>		OC	
10.	Tujowiec tamaryszkowy	<i>Thuidium tamariscinum</i>		OC	
Rośliny naczyniowe					
11.	Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	VU	OC	
12.	Buławnik wielkokwiatowy	<i>Cephalanthera damasonium</i>	CR	OS	NT
13.	Centuria pospolita	<i>Centaurium erythraea</i>		OC	
14.	Fiołek mokradłowy	<i>Viola stagnina</i>	VU	OS	VU

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Czerwona lista roślin naczyniowych Wielkopolski (Jackowiak i in.2007)	Rośliny objęte prawną ochroną ścisłą i częściową	Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych
15.	Fiołek przedziwny	<i>Viola mirabilis</i>	LC		
16.	Jarząb brekinia	<i>Sorbus torminalis</i>	LC	OS	NT
17.	Jarząb szwedzki	<i>Sorbus intermedia</i>	EN	OS	
18.	Kosaciec syberyjski	<i>Iris sibirica</i>	VU	OS	VU
19.	Kostrzewa ametystowa	<i>Festuca amethystina</i>	VU	OS	EN
20.	Kruszczyk połabski	<i>Epipactis albensis</i>	CR	OS	DD
21.	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>		OC	
22.	Kukułka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>	LC	OC	NT
23.	Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	LC	OS	
24.	Listera sercowata	<i>Listera cordata</i>		OS	VU
25.	Mieczyk dachówkowaty	<i>Gladiolus imbricatus</i>	EN	OS	NT
26.	Pióropusznik strusi	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	EN	OC	
27.	Podejrzon marunowy	<i>Botrychium matricariifolium</i>	EN	OS	CR
28.	Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	VU	OC	
29.	Pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	LC	OC	NT
30.	Przytulia Schultesa	<i>Galium schultesii</i>	LC		
31.	Szczaw gajowy	<i>Rumex sanguineus</i>	VU		
32.	Turzyca Buxbauma	<i>Carex buxbaumii</i>	CR	OS	EN
33.	Turzyca orzęsiona	<i>Carex pilosa</i>	VU		
34.	Turzyca rozsunięta	<i>Carex divulsa</i>	EN	OS	VU
35.	Wawrzynek wilczelyko	<i>Daphne mezereum</i>	LC	OC	
36.	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	VU	OC	
37.	Wiechlina odległokłosa	<i>Poa remota</i>	VU		
38.	Zdrojówka rutewkowata	<i>Isopyrum thalictroides</i>	VU		
Grzyby					
39.	Ozorek dębowy	<i>Fistulina hepatica</i>		OC	

Kategorie zagrożenia:

Czerwona lista roślin naczyniowych Wielkopolski (Jackowiak i in. 2007): EN – gatunek zagrożony, VU – gatunek narażony, LC – gatunek najmniejszej troski, CR – gatunek krytycznie zagrożony.

Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych (Kaźmierczakowa i in 2016): CR – gatunek krytycznie zagrożony, EN – gatunek zagrożony, VU – gatunek narażony, NT – gatunek bliski zagrożenia, DD – gatunek o nieokreślonym stopniu zagrożenia

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa

Zdjęcie 5. Brzek z oddz. 204b obr. Taczanów (fot. M. Chudzicki)

Tabela 24 Wykaz stanowisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin i grzybów

Lp.	Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne
		Obręb	Oddział		
1.	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	Wielowieś	478c	IB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny
2.		Wielowieś	512f	IB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny
3.	Buławnik wielokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>	Wielowieś	589f (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak
4.	Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>	Taczanów	222g	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
5.		Taczanów	235a	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
6.		Taczanów	239h	PIEL	Chronić rośliny podczas zabiegów
7.	Fiołek mokradłowy <i>Viola stagnina</i>	Taczanów	223m	Brak	Brak
8.		Taczanów	223l	Brak	Brak
9.	Fiołek przedziwny <i>Viola mirabilis</i>	Taczanów	243a	IIBU, ODN, CW	Brak
10.	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	Taczanów	176d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
11.		Taczanów	177c	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
12.		Taczanów	179a	IVD, ODN,	Chronić drzewa podczas zabiegów
13.		Taczanów	182b	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
14.		Taczanów	186b	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów

Lp.	Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne
		Obręb	Oddział		
15.		Taczanów	188c	BRAK WSK	Brak
16.		Taczanów	202c	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
17.		Taczanów	202l	BRAK WSK	Brak
18.		Taczanów	203a	BRAK WSK	Brak
19.		Taczanów	204a	IVD, ODN, CW	Chronić drzewa podczas zabiegów
20.		Taczanów	204b (2 stanowiska)	IVD, ODN, CW	Chronić drzewa podczas zabiegów
21.		Taczanów	205a	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu
22.		Taczanów	205c	BRAK WSK	Brak
23.		Taczanów	206b	Brak	Brak
24.		Taczanów	213a	BRAK WSK	Brak
25.		Taczanów	213c (20 stanowisk)	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów
26.		Taczanów	214d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
27.		Taczanów	215c (2 stanowiska)	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów
28.		Taczanów	225a	BRAK WSK	Brak
29.		Taczanów	225c	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
30.		Taczanów	225d	IVD, ODN	Chronić drzewa podczas zabiegów
31.		Taczanów	225f	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
32.		Taczanów	232k	IIB, ODN, CP	Chronić drzewa podczas zabiegów
33.		Taczanów	233g	BRAK WSK	Brak
34.		Taczanów	241g	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
35.		Taczanów	242b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu
36.		Taczanów	242c	PIEL	Chronić drzewa podczas zabiegów
37.		Taczanów	242i	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
38.		Taczanów	244g	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
39.		Taczanów	246b	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
40.		Taczanów	246f	PIEL	Chronić drzewa podczas zabiegów
41.		Taczanów	248b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu
42.		Taczanów	248d	BRAK WSK	Brak
43.		Taczanów	249a	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
44.		Taczanów	284j	PIEL	Chronić drzewa podczas zabiegów
45.		Taczanów	286c	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
46.		Taczanów	329f	BRAK WSK	Brak
47.	Jarząb szwedzki <i>Sorbus intermedia</i>	Taczanów	177c	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
48.	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>	Taczanów	206g	BRAK WSK	Brak
49.	Kostrzewa ametystowa <i>Festuca amethystina</i>	Taczanów	240a	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
50.	Kruszczyk połabski <i>Epipactis albensis</i>	Taczanów	226c	IVD, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny
51.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	Taczanów	192j (2 stanowiska)	PIEL	Chronić rośliny podczas zabiegów

Lp.	Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne
		Obręb	Oddział		
52.		Taczanów	203a	BRAK WSK	Brak
53.	Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	Wielowieś	434h	Brak (łąka)	Brak
54.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	Taczanów	265d	BRAK WSK	Brak
55.		Wielowieś	556f	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
56.		Wielowieś	556g	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu
57.		Wielowieś	556h	ODN, CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu
58.	Listera sercowata <i>Listera cordata</i>	Taczanów	231a	IB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny
59.	Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i>	Taczanów	223m	Brak (łąka)	Brak
60.	Ozorek dębowy <i>Fistulina hepatica</i>	Taczanów	322b	CP	Brak
61.		Taczanów	341a	IIIB, ODN	Brak
62.		Taczanów	354d	BRAK WSK	Brak
63.	Pióropusznik strusi <i>Matteuccia struthiopteris</i>	Taczanów	216f	CW	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu
64.		Taczanów	223n	IIIB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny
65.		Taczanów	239m	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
66.	Podejrzon marunowy <i>Botrychium matricariifolium</i>	Taczanów	233g (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak
67.	Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	Taczanów	338c	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
68.	Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i>	Wielowieś	472b	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
69.	Przytulia Schultesa <i>Galium schultesi</i>	Taczanów	284d	TP	Brak
70.	Szczaw gajowy <i>Rumex sanguineus</i>	Taczanów	231a	IB, ODN	Brak
71.	Torfowiec ostrolistny <i>Sphagnum nemoreum</i>	Taczanów	215b	BRAK WSK	Brak
72.	Tujowiec tamaryszkowy <i>Thuidium tamariscinum</i>	Taczanów	191d	IVD, ODN	Brak
73.		Wielowieś	589f (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak
74.	Turzyca Buxbauma <i>Carex buxbaumii</i>	Taczanów	206g	BRAK WSK	Brak
75.	Turzyca orzęsiona <i>Carex pilosa</i>	Taczanów	242d	TP	Brak
76.		Taczanów	243a (2 stanowiska)	IIBU, ODN, CW	
77.	Turzyca rozsunięta <i>Carex divulsa</i>	Wielowieś	589d	BRAK WSK	Brak
78.		Wielowieś	589f	BRAK WSK	Brak
79.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	Taczanów	206g	BRAK WSK	Brak
80.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	Taczanów	214d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
81.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	Taczanów	214g	BRAK WSK	Brak
82.		Taczanów	214i	IIIB, ODN	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny
83.		Taczanów	232n	BRAK WSK	Brak
84.		Taczanów	233g (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak
85.		Taczanów	233g	BRAK WSK	Brak

Lp.	Nazwa	Lokalizacja		Proj. Zabiegi gosp.	Zalecenia ochronne	
		Obręb	Oddział			
86.		Taczanów	234j	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
87.		Taczanów	234l (3 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	
88.		Taczanów	235b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	
89.		Taczanów	235g	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
90.		Taczanów	240f	TW	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
91.		Taczanów	243a	IIBU, ODN, CW	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	
92.		Taczanów	244a (3 stanowiska)	IIIAU, ODN, CW	Pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny	
93.		Taczanów	276f	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
94.		Taczanów	284d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
95.		Taczanów	329c	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	
96.		Wielowieś	589f (4 stanowiska)	BRAK WSK	Brak	
97.		Wielowieś	599i	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
98.		Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	Taczanów	137a	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
99.			Taczanów	152b	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
100.			Taczanów	227b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu
101.	Taczanów		227d	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	
102.	Taczanów		248b	CP	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	
103.	Wielowieś		469d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
104.	Wielowieś		496j	CW	Omijać stanowiska roślin podczas zabiegu	
105.	Wielowieś		601d	TP	Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki	
106.	Wiechlina odległokłosa <i>Poa remota</i>		Taczanów	233g (2 stanowiska)	BRAK WSK	Brak
107.		Taczanów	234k	TW		
108.		Taczanów	234l	BRAK WSK		
109.	Zdrojówka rutewkowata <i>Isopyrum thalictroides</i>	Taczanów	232n	BRAK WSK	Brak	
110.		Taczanów	233g	BRAK WSK		
111.		Taczanów	233g	BRAK WSK		
112.		Taczanów	234k	TW		
113.		Taczanów	234l	BRAK WSK		
114.		Taczanów	235c	IIIAU, ODN, CP		
115.		Taczanów	242l	TW		
116.		Taczanów	244a	IIIAU, ODN, CW		
117.	Zdrojówka rutewkowata <i>Isopyrum thalictroides</i>	Taczanów	244a	IIIAU, ODN, CW	Brak	

W powyższej tabeli nie podano stanowisk gatunków mchów występujących pospolicie w borach sosnowych i borach mieszanych (widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotlasty, gajnik lśniący, bielistka siwa, rokielnik pospolity, brodawkowiec czysty, fałdownik nastroszony) oraz w olsach i olsach jesionowych (mokrądzka kończąca).

22.2. Fauna

W rozdziale opisano tylko udokumentowane stanowiska zwierząt występujących na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.

22.2.1. Owady

Poniższą listą gatunków chronionych występujących na terenie nadleśnictwa sporządzono w oparciu o dane bazy invent oraz plany ochrony rezerwatów przyrody.

Tabela 25 Zestawienie stanowisk owadów

Lp.	Nazwa	Obręb	Lokalizacja	Zbiegi zaprojektowane w PUL	Zalecenia ochronne	Źródło
1.	Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Kostańczuk 2005
2.	Biegacz leśny <i>Carabus sylvestris</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Kostańczuk 2005
3.	Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Kostańczuk 2005
4.	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> OS, VU	Taczanów	346a	Brak	Brak	Invent
		Taczanów	346g	TP	Drzewa zasiedlone wyłączyć z cięć	Invent
		Taczanów	362g	CP	Brak	Invent
5.	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> OS, VU	Wielowieś	501j	TP, CP	Drzewa zasiedlone wyłączyć z cięć	Invent
6.	Tęcznik liszkarz <i>Calosoma sycophanta</i> OC, NT	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Kostańczuk 2005
7.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> OC	Taczanów	113j	Brak	Brak	Invent
		Taczanów	124h	Brak	Brak	Invent
8.	Trzmiel ziemny <i>Bombus terrestris</i> OC	Wielowieś	Rez. Majówka	Brak	Brak	Kostańczuk 2005
9.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> OS	Taczanów	118w	Brak	Brak	Invent

Legenda:

Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): NT – gatunki bliskie zagrożenia, VU – gatunki narażone

Kategoria ochronności: OS – ochrona ścisła, OC – ochrona częściowa

Na terenie powiatu pleszewskiego prowadzono badania motyli (Żurawlew 2012), ważek (Żurawlew 2013), chrząszczy z rodziny kózkowatych (Żurawlew, Melke 2018), osowatych (Żyła i in. 2020) oraz skorków i prostoskrzydłych (Żurawlew i in. 2019). Niektóre stanowiska badawcze zlokalizowane były na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo, nie wykazano jednak na nich gatunków chronionych lub zagrożonych.

22.2.2. Płazy i gady

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, wszystkie rodzime gatunki płazów i gadów podlegają ochronie.

Spośród 18 aktualnie żyjących w Polsce gatunków z gromady płazów *Amphibia*, na obszarze działania nadleśnictwa stwierdzono występowanie ośmiu gatunków. Na terenach nadleśnictwa potwierdzono występowanie pięciu gatunków gadów.

Listę gatunków herpetofauny sporządzono w oparciu o następujące opracowania:

- dokumentację planów ochrony rezerwatów przyrody;
- wyniki inwentaryzacji gadów w powiecie pleszewskim (Żurawlew 2018);
- wyniki inwentaryzacji płazów w powiecie pleszewskim (Żurawlew 2018).

Tabela 26 Zestawienie gatunków płazów i gadów występujących na terenie nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Kategoria ochronności	Kategoria zagrożenia
Płazy				
1.	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	OC	
2.	Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>	OS	
3.	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>	OS	
4.	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	OS	NT
5.	Traszka zwyczajna	<i>Lissotriton vulgaris</i>	OC	
6.	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	OS	
7.	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	OC	
8.	Żaba wodna	<i>Rana esculanta complex</i>	OC	
Gady				
9.	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	OC	
10.	Jaszczurka żyworodna	<i>Zootoca vivipara</i>	OC	
11.	Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>	OC	
12.	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>	OC	
13.	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>	OC	

Legenda:

Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): NT – gatunki bliskie zagrożenia, DD – gatunki o słabo rozpoznanym statusie
Kategoria ochronności: OS – ochrona ścisła, OC – ochrona częściowa

Prace Żurawlewa (2018) wskazują na występowanie w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa kumaka nizinnego *Bombina bombina*, jednak wszystkie z 32 stanowisk gatunku, wykazanych w powiecie pleszewskim, znajdują się poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo.

Według bazy invent nadleśnictwa na jego terenach zlokalizowane są dwa stanowiska traszki grzebieniastej: **oddz. 118w** obr. Taczanów oraz **oddz. 420m** obr. Wielowieś.

Zdjęcie 6. Żmija zygzakowata z oddz. 204 obr. Taczanów (fot. M. Chudzicki)

22.2.3. Ptaki

Stanowiska występujących na gruntach nadleśnictwa ptaków przedstawiono w tabeli 27. Listę gatunków stworzono w oparciu o następujące opracowania:

- dokumentację planów ochrony rezerwatów przyrody;
- wyniki inwentaryzacji ornitologicznej dziękiola średniego na terenie obrębu Taczanów (Żurawlew 2008);

- wyniki inwentaryzacji ornitologicznej w obszarze chronionego krajobrazu „Dolina Rzeki Ciemnej” (Żurawlew 2013);
- wyniki inwentaryzacji ornitologicznej Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007;
- inwentaryzacji zwierząt łownych.

Tabela zawiera tylko gatunki wykazane na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Taczanów. Nie wymieniono licznych ptaków związanych z biotopem terenów otwartych, występujących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, na gruntach innych własności.

Tabela 27 Gatunki ptaków o potwierdzonym występowaniu na terenach nadleśnictwa.

Lp.	Nazwa	Obręb	Lokalizacja	Źródło
1.	Bażant <i>Phasianus colchicus</i> Ł	-	-	Inwentaryzacja zwierzyny łownej
2.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A030 OS, DP	Taczanów	Strefa ochrony les. Biskupice	N-ctwo
		Taczanów	Strefa ochrony les. Miłaszka	N-ctwo
3.	Bogatka <i>Parus major</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
4.	Cierniówka <i>Sylvia communis</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
5.	Czarnogłówka <i>Poecile montanus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
6.	Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
7.	Czyż <i>Spinus spinus</i> OS	Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
8.	Dudek <i>Upupa epops</i> OS, DD	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
9.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> A236 OS, DP	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
10.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
11.	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> A238 OS, DP	Taczanów	Ok. 160 terytoriów lęgowych na terenie obrębu, głównie w leśnictwie Taczanów.	Żurawlew 2008
12.	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> A234 OS, DP	Taczanów	Les. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów	Żurawlew 2008

Lp.	Nazwa	Obręb	Lokalizacja	Źródło
13.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Gołuchów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Leśnictwo Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów – 4 stanowiska	PZO Dąbrowy Krotoszyńskie
14.	Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
15.	Dzwoniec <i>Chloris chloris</i> OS	Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
16.	Gajówka <i>Sylvia borin</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
17.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i> A338 OS, DP	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
18.	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i> OS	Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
19.	Grzywacz <i>Columba palumbus</i> Ł	Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
20.	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Gołuchów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2013
21.	Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i> OS	Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
22.	Kopciuszek <i>Phoenicurus ochruros</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
23.	Kos <i>Turdus merula</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
24.	Kowalik <i>Sitta europaea</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
25.	Krogulec <i>Accipiter nisus</i> OS	Taczanów	Les. Grodzisko, Uroczysko Grab	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2013
		Taczanów	LEs. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Taczanów, Uroczysko Kotlin	Żurawlew 2008
26.	Krzyżodziób świerkowy <i>Loxia curvirostra</i> A236 OS, DP	Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2008
27.	Kruk <i>Corvus corax</i> OC	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
28.	Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i> Ł	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
29.	Kukułka <i>Cuculus canorus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013

Lp.	Nazwa	Obręb	Lokalizacja	Źródło
30.	Kulczyk <i>Serinus serinus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
31.	Kuropatwa <i>Perdix perdix</i> Ł	-	-	Inwentaryzacja zwierzyny łownej
32.	Mazurek <i>Passer montanus</i> OS	Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
33.	Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
34.	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> A320 OS, DP	Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
35.	Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i> A319 OS	Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
36.	Muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i> A322 OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
37.	Mysikrólik <i>Regulus regulus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
38.	Myszołów <i>Buteo buteo</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
39.	Ortolan <i>Emberiza hortulana</i> A379 OS, DP	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Taczanów	Leśnictwo Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów – ok. 40 osobników na skrajach kompleksu	PZO Dąbrowy Krotoszyńskie
40.	Pełzacz leśny <i>Certhia familiaris</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
41.	Pełzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
42.	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i> OS	Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
43.	Piegża <i>Curruca curruca</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
44.	Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
45.	Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
46.	Puszczyk <i>Strix aluco</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
47.	Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i> OS	Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007

Lp.	Nazwa	Obręb	Lokalizacja	Źródło
48.	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
49.	Sikora uboga <i>Poecile palustris</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
50.	Siniak <i>Columba oenas</i> A207 OS	Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2013
		Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Goluchów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Uroczysko Nowa Wieś	Żurawlew 2008
51.	Słonka <i>Scolopax rusticola</i> Ł	Taczanów	Les. Grodzisko, Uroczysko Grab	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów	Żurawlew 2008
52.	Słownik rdzawy <i>Luscinia megarhynchos</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
53.	Słownik szary <i>Luscinia luscinia</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
54.	Sosnowka <i>Periparus ater</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
55.	Sójka <i>Garrulus glandarius</i> OS	Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
		Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
56.	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
57.	Szpak <i>Sturnus vulgaris</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
58.	Śpiewak <i>Turdus philomelos</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
59.	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
60.	Świstunka <i>Phylloscopus sibilatrix</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
61.	Trznadel <i>Emberiza citrinella</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
62.	Turkawka <i>Streptopelia turtur</i> A210, DD OS	Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
63.	Wilga <i>Oriolus oriolus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
64.	Uszatka <i>Asio otus</i> OS	Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2013
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007

Lp.	Nazwa	Obręb	Lokalizacja	Źródło
65.	Zięba <i>Fringilla coelebs</i> OS	Wielowieś	Rez. Majówka	Kostańczuk 2005
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
66.	Zniczek <i>Regulus ignicapillus</i> OS	Taczanów	Les. Grodzisko, Uroczysko Grab	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Jedlec	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Gołuchów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów	Żurawlew 2008
		Wielowieś	Rez. Niwa	Kiczyńska i in. 2007
67.	Żuraw <i>Grus grus</i> A127 OS, DP	Taczanów	Les. Grodzisko, Uroczysko Żegocin	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Taczanów	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Karczemka	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Gołuchów, Uroczysko Cieśle	Żurawlew 2008
		Taczanów	Les. Taczanów, Les. Koryta, Uroczysko Lutynia	Żurawlew 2008

Legenda:

Kategorie ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa, Inne oznaczenia: Ł – gatunek łowny

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): DD – gatunki o słabo rozpoznanym statusie

DP – gatunek wymieniony w załączniku I Dyrektywy ptasiej.

Strefy ochrony wokół gniazd chronionych gatunków ptaków

Szczegółowe podstawy prawne ochrony strefowej zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014 Nr 0, poz. 1348).

W drzewostanach nadleśnictwa wyznaczono 2 strefy ochrony wokół gniazd bociana czarnego. Granice stref ochrony wokół gniazd zostały zatwierdzone na mocy następujących dokumentów: W poprzednim dziesięcioleciu na terenach nadleśnictwa gniazdowała kania ruda, jednak w 2020 r., decyzją RDOŚ w Poznaniu, zlikwidowano strefę ochrony z powodu braku zasiedlenia gniazda przez poprzednie 5 sezonów lęgowych. Ponadto, w 2018 r. gniazdo spadło z drzewa podczas silnych wiatrów.

Tabela 28 Strefy ochrony wokół gniazd chronionych gatunków ptaków

Lp.	Leśnictwo	Gatunek	Dokument
Obręb Wielowieś			
1.	Biskupice	Bocian czarny	WPN-II.6442.6.2012.AG
2.	Miłaszka	Bocian czarny	WPN-II.6442.39.2016.AG.1

W planie u.l. drzewostany w granicach stref całorocznych zostały zaliczone do gospodarstwa specjalnego.

W drzewostanach znajdujących się w strefie ochrony całorocznej nie planowano żadnych zabiegów gospodarczych, natomiast w strefach ochrony okresowej zaplanowano w drzewostanach wskazania gospodarcze, których realizacja odbywać się może corocznie wyłącznie poza okresem ochrony.

Strefa ochrony całorocznej ma na celu ochronę istniejących stanowisk lęgowych ptaków drapieżnych. Miejsce lęgu obejmuje nie tylko drzewo gniazdowe, lecz również cały drzewostan w jego otoczeniu. Różne drzewa wykorzystywane są tam przez ptaki do odpoczynku, pilnowania lęgu, obserwacji czy noclegu. Objęcie całoroczną ochroną całego drzewostanu stwarza ponadto ptakom możliwość zbudowania nowego gniazda w przypadku utraty dotychczasowego.

Faktycznie strefa ta funkcjonuje na zasadzie rezerwatu – obowiązują tu zakazy: przebywania osób, z wyjątkiem osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarem objętym strefą ochrony, wycinania drzew lub krzewów bez zezwolenia, dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków oraz wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji. Odstępstwo od tych zakazów możliwe jest tylko w celu wykonania niezbędnych prac sanitarnych w sytuacjach katastrofalnych. Planowane prace muszą być zgłoszone regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, który rozpatruje każdy przypadek indywidualnie.

Strefa ochrony okresowej powinna zapewniać ptakom spokój i bezpieczeństwo podczas wyprowadzania lęgów. W strefach tych, będących obszarami wyłączonymi okresowo z działalności gospodarczej, niezbędne prace związane z pozyskaniem drewna, hodowlą i ochroną lasu, jeśli nie będą oddziaływać negatywnie na gniazdujące ptaki, mogą być wykonywane w terminach określonych w cytowanym na początku rozdziału rozporządzeniu.

Tabela 29 Charakterystyka stref ochrony wyznaczonych na terenie N-ctwa Taczanów

Gatunek chronionego ptaka	Promień strefy ochrony [m]		Termin ochrony strefy okresowej
	całorocznej	okresowej	
Bocian czarny	200	500	15 III – 31 VIII

Dokładna informacja o miejscach gniazdowania chronionych gatunków ptaków powinna być dostępna pracownikom Lasów Państwowych, Dyrektorom Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnym Konserwatorom Przyrody oraz niewielkiemu gronu profesjonalistów rozumiejących złożoną problematykę ochrony strefowej. Unikać należy publikowania szczegółowych informacji w ogólnodostępnych folderach, mapach, przewodnikach

turystycznych i czasopismach. Bardziej celowym rozwiązaniem wydaje się zamieszczenie jedynie syntetycznej, ogólnej informacji o występowaniu gniazdujących, chronionych gatunków ptaków na terenie nadleśnictwa.

Dokładnej lokalizacji miejsc gniazdowania nie podano ze względu na potencjalne możliwości odnalezienia i zniszczenia gniazd, wypłoszenia ptaków oraz wybrania jaj lub lęgów.

W bieżącej działalności gospodarczej należy przestrzegać zakazów związanych z wprowadzoną ochroną strefową oraz okresowo ograniczać ruch turystyczny w bliskim sąsiedztwie stref ochrony w czasie inkubacji jaj i karmienia piskląt. Należy także (zgodnie z art. 60 pkt 4 *Ustawy o ochronie przyrody*) oznaczyć granicę ochrony okresowej, co najmniej dwiema tablicami z napisem: *Ostoja zwierząt* i informacją: *Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony*.

Szczegółowych informacji dotyczących miejsc gniazdowania ptaków drapieżnych objętych ochroną strefową udzielić może Nadleśniczy Nadleśnictwa Taczanów, osoby przez niego upoważnione oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

22.2.4. Ssaki

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa stwierdzono występowanie 50 gatunków ssaków.

Dane na temat ssaków nadleśnictwa pochodzą z najnowszej inwentaryzacji zwierzyny drobnej i grubej, obserwacji własnych, bazy invent nadleśnictwa oraz Atlasu Ssaków Polski (IOP PAN).

Tabela 30 Zestawienie gatunków ssaków występujących w nadleśnictwie

Lp.	Nazwa gatunkowa		Kategoria ochronności	Kategoria zagrożenia	Załącznik II Dyr. Siedliskowej (Kod natura 2000)
	polska	łacińska			
1.	Badylarka	<i>Micromys minutus</i>	OC		
2.	Borowiaczek	<i>Nyctalus leisleri</i>	OS	VU	
3.	Borsuk	<i>Meles meles</i>	Ł		
4.	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	OC		1337
5.	Daniel	<i>Dama dama</i>	Ł		
6.	Darniówka zwyczajna	<i>Microtus subterraneus</i>			
7.	Dzik	<i>Sus scrofa</i>	Ł		
8.	Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>	OS		
9.	Gacek szary	<i>Plecotus austriacus</i>	OS		
10.	Gronostaj	<i>Mustela erminea</i>	OC		
11.	Jeleń	<i>Cervus elaphus</i>	Ł		

Lp.	Nazwa gatunkowa		Kategoria ochrony	Kategoria zagrożenia	Załącznik II Dyr. Siedliskowej (Kod natura 2000)
	polska	łacińska			
12.	Jenot	<i>Nyctereutes procyonoides</i>	Ł		
13.	Jeż	<i>Erinaceus sp.</i>	OS		
14.	Karczownik	<i>Arvicola terrestris</i>	OC		
15.	Karlik malutki	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	OS		
16.	Karlik większy	<i>Pipistrellus nathusii</i>	OS		
17.	Kret	<i>Talpa europaea</i>	OC		
18.	Królik	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Ł		
19.	Kuna domowa	<i>Martes foina</i>	Ł		
20.	Kuna leśna	<i>Martes martes</i>	Ł		
21.	Lis	<i>Vulpes vulpes</i>	Ł		
22.	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>	OC		
23.	Łoś (przechodni)	<i>Alces alces</i>	Ł		
24.	Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>	OS		
25.	Mysz domowa	<i>Mus musculus</i>	-		
26.	Mysz leśna	<i>Apodemus flavicollis</i>	-		
27.	Mysz polna	<i>Apodemus agrarius</i>	-		
28.	Mysz zaroślowa	<i>Apodemus sylvaticus</i>	OC		
29.	Nocek Brandta	<i>Myotis brandtii</i>	OS		
30.	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	OS		1324
31.	Nocek Natterera	<i>Myotis nattereri</i>	OS		
32.	Norka amerykańska	<i>Neovison vison</i>	Ł		
33.	Nornica ruda	<i>Clethrionomys glareolus</i>	-		
34.	Nornik bury	<i>Microtus agrestis</i>			
35.	Nornik północny	<i>Microtus oeconomus</i>			
36.	Nornik zwyczajny	<i>Microtus arvalis</i>	-		
37.	Orzesznica	<i>Muscardinus avellanarius</i>	OS		
38.	Piżmak	<i>Ondatra zibethicus</i>	Ł		
39.	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>	OC		
40.	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>	OC		
41.	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>	OC		
42.	Sarna	<i>Capreolus capreolus</i>	Ł		
43.	Szakal złocisty	<i>Canis aureus</i>	Ł		
44.	Szczur wędrowny	<i>Rattus norvegicus</i>	-		
45.	Szop pracz	<i>Procyon lotor</i>	Ł		
46.	Tchórz zwyczajny	<i>Mustela putorius</i>	Ł		
47.	Wiewiórka	<i>Sciurus vulgaris</i>	OC		
48.	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	OC		1355

Lp.	Nazwa gatunkowa		Kategoria ochrony	Kategoria zagrożenia	Załącznik II Dyr. Siedliskowej (Kod natura 2000)
	polska	łacińska			
49.	Zając	<i>Lepus capensis</i>	Ł		
50.	Zębiełek karliczek	<i>Crocidura suaveolens</i>	OC		

Legenda:

Kategorie ochrony: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa, Inne oznaczenia: Ł – gatunek łowny

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): DD – gatunki o słabo rozpoznanym statusie.

Stanowiska wydry wykazane zostały w bazie inwent w oddz. 379b obr. Wielowieś. W drzewostanie widoczne były tropy – wydry bytują w sąsiednim stawie.

23. Powierzchnie HCWF oraz ekosystemy reprezentatywne

Zgodnie z zasadami dobrej gospodarki leśnej według zasad i standardów FSC (Forest Stewardship Council), nadleśnictwo wyznaczyło na swoim terenie sieć HCWF – lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (High Conservation Value Forests). Łączna powierzchnia wydziełów zaliczonych do HCWF wynosi **7 034,17 ha**.

Kryteria wyznaczania i definicje poszczególnych kategorii HCWF prezentuje tabela 31. Powierzchnie zamieszczone w tabeli nie sumują się – pojedyncze pododdziały mogą być zaliczone do kilku kategorii HCWF jednocześnie.

Tabela 31 Definicje poszczególnych kategorii szczególnych wartości lasów

Kategoria HCWF	Komponent	Definicja	Pow. (ha)	Ilość wydziełów
1. Lasy posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie pod względem koncentracji wartości biologicznych	1.1.a Obszary chronione w rezerwatach i parkach narodowych	Lasy przeznaczone do ochrony przyrody bez kompromisu z potrzebami gospodarki (1.1.a), bądź w warunkach kompromisu między tą ochroną, a gospodarką (1.1.b)	24,56	13
	1.1.b Obszary chronione w parkach krajobrazowych		brak	brak
	1.2. Ostoje zagrożonych i ginących gatunków	Fragment lasu znaczący dla zachowania europejskich, krajowych lub regionalnych populacji gatunków ujętych na krajowej lub regionalnej Czerwonej Liście lub gatunków "znaczenia europejskiego", uwzględnionych w załączniku II lub IV Dyrektywy Siedliskowej lub w załączniku Dyrektywy Ptasiej.	76,44	23
2. Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie, w skali krajowej, makroregionalnej lub globalnej.	2.1. Kompleksy leśne ważne dla różnorodności biologicznej w skali krajobrazu	Kompleks leśny o powierzchni, co najmniej 10 tys. ha, desygnowany jako Międzynarodowa Ostoja Ptaków ze względu na gatunki ptaków krajobrazu leśnego, jako Międzynarodowa Ostoja Roślin ze względu na florę leśną lub jako potencjalny Obszar o Znaczeniu Wspólnotowym ze względu na zwierzęta typowe dla krajobrazu leśnego (np. niedźwiedź, wilk, ryś, żubr)	brak	brak
3. Obszary obejmujące rzadkie, ginące lub zagrożone ekosystemy.	3.1. Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące, marginalne z punktu widzenia gospodarki leśnej – buczyny storczykowe, świetliste dąbrowy, lasy zboczowe, bory, brzeziny i świerczyny bagienne	Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące ujęte w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej (oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000), w tym niektóre siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym: 91D0 – bory i lasy bagienne; 9110 – ciepłolubne dąbrowy.	brak	brak
	3.2. Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy	Ekosystemy ujęte w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, lecz w Polsce pospolitsze i występujące wielkoobszarowo, stanowiące ważne obszary gospodarki leśnej – grądy, buczyny, jedliny, łęgi, świerkowe bory górnoreglowe, dolnoreglowe bory jodłowo-świerkowe w stanie A lub B występujące na obszarach Natura 2000 lub poza nimi.		
		Siedliska przyrodnicze w stanie zachowania – A	brak	brak
	Siedliska przyrodnicze w stanie zachowania – B	771,95 (754,19 wg pow.siedlisk)	181	

Kategoria HCVF	Komponent	Definicja	Pow. (ha)	Ilość wydzieł
4. Lasy spełniające funkcje w sytuacjach krytycznych	4.1. Lasy wodochronne	Lasy: a) u źródeł rzek i potoków, b) wzdłuż rzek, potoków, kanałów, jezior i innych zbiorników wodnych, uznanych za żeglowne i spławne, a także nie uznanych za żeglowne i spławne, wyodrębniane w zależności od ich położenia i charakteru, przy uwzględnieniu, że obejmują: –w górach – lasy położone między brzegami wód i najbliższymi liniami naturalnymi w terenie, –na nizinach – lasy położone na terenach zalewowych podczas średniej wysokości wody, wokół zbiorników wodnych, lasy położone między brzegiem danego zbiornika a najbliższą linią naturalną w terenie okalającą zbiornik, c) na obszarach ochronnych zbiorników wód podziemnych oraz w granicach stref ochronnych ujęć i źródeł wody, wyznaczonych zgodnie z przepisami prawa wodnego, d) na siedliskach wilgotnych i bagiennych	6 259,12	2 055
	4.2. Lasy glebochronne	Lasy: a) na wydmach śródlądowych, obejmujących obszary piasków wydmywych wykazujących, po odsłonięciu, skłonność do przemieszczania się, oraz na terenach bezpośrednio do nich przylegających, b) na terenach podatnych na osuwiska lub na terenach o rzeźbie schodkowej z pęknięciami prostopadłymi do linii spadu – przy stokach o przeważającym nachyleniu ponad 20°, c) na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz o przeważającym nachyleniu ponad 20° przy glebach luźnych i ponad 35° przy glebach zwięzłych, przy czym granica lasu ochronnego powinna przebiegać w odległości 30-50 metrów od krawędzi zbocza.	brak	brak
6. Lasy o szczególnym znaczeniu dla tradycyjnej tożsamości kulturowej (tereny ważne kulturalnie, przyrodniczo, ekonomicznie lub religijnie dla społeczności lokalnych)	6.1 Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności	Kategoria ustalana lokalnie na podstawie odrębnych procedur w ramach procesu certyfikacji.		
		Cmentarze	0,08	1
		Grodziska	0,71	1
		Parki podworskie	brak	brak
		Pomniki przyrody	-	10
		Kapliczki	brak	brak
		Ścieżki przyrodniczo-leśne (1 obiekt; 3,5 km)		1
		Inne (8 obiektów – 1 krzyż, 4 mogiły, 2 pomniki, 1 wigwam)		8
Razem	0,79	21		

Prowadzenie gospodarki leśnej w pododdziałach zakwalifikowanych do lasów o szczególnych walorach przyrodniczych powinno odbywać się zgodnie z zapisami dokumentu „Kryteria wyznaczania lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (High Conservation Value Forests) w Polsce”.

Zgodnie z wymogami Certyfikatu Dobrej Gospodarki Leśnej FSC, nadleśnictwo wyznaczyło powierzchnie zaliczone do ekosystemów reprezentatywnych. Wydzielenia te reprezentują istniejące ekosystemy zachowane w stanie naturalnym. Dla lasów w tej kategorii, nie planuje się żadnych zadań gospodarczych (z wyjątkiem zabiegów podnoszących walory przyrodnicze np. usunięcie gatunków obcych).

Tabela 32 Powierzchnia ekosystemów reprezentatywnych

Lp.	Obszary	Powierzchnia (ha)		
		Leśna	Nieleśna	Razem
1.	Rezerваты przyrody	24,35	0,21	24,56
2.	Użytki ekologiczne	-	-	-
3.	Strefy ochrony całorocznej zwierząt	16,93		16,93
4.	Strefy ochrony roślin i grzybów	-	-	-
5.	Siedliska przyrodnicze w stanie A	-	-	-
6.	Wybrane siedliska przyrodnicze w stanie B i C	43,25		43,25
7.	Siedliska nieleśne	-	-	-
8.	Grunty pozostawione do naturalnej sukcesji	41,15		41,15
9.	Drzewostany trudnodostępne	91,56		91,56
10.	Kępy	98,59	-	98,59
11.	Drzewostany cenne przyrodniczo	-	-	-
12.	Bagna		11,37	11,37
13.	Bory i lasy bagienne	2,26		2,26
14.	Miejsca występowania gatunków chronionych	-	-	-
15.	Wybrane drzewostany uszkodzone przez bobry	-	-	-
16.	Powierzchnie wyłączone z innych przyczyn*		0,71	0,71
Razem		318,09	12,29	330,38

*Grodzisko

Wykazy pododdziałów zaliczonych do HCVF i ekosystemów reprezentatywnych przekazano w formie elektronicznej.

24. Zagrożenia abiotyczne

24.1. Zagrożenia powodowane przez czynniki atmosferyczne

Zagrożenia abiotyczne spowodowane czynnikami atmosferycznymi wynikają przede wszystkim z położenia geograficznego danego obszaru. Do podstawowych zagrożeń zaliczyć należy: występowanie anomalii pogodowych (wyrażających się w naszej szerokości geograficznej występowaniem ekstremalnych temperatur, opadów i silnych wiatrów), okresowe obniżenia poziomu zalegania wód gruntowych m.in. w następstwie długotrwałych okresów suszy, późne wiosenne i wczesne jesienne przymrozki itp. Zmniejszają one w znaczący sposób biologiczną odporność ekosystemów na działanie szkodliwych czynników biotycznych.

Wśród czynników atmosferycznych mogących najsilniej oddziaływać na lasy nadleśnictwa wymienić należy silne wiatry i huragany. W ostatnim dziesięcioleciu największe szkody wyrządzone przez te czynniki wystąpiły po huraganowym wietrze w 2011 r. w leśnictwie Gołuchów. Wiatr powalił drzewostany na pow. 37,50 ha. Kolejny huragan, Ksawery, w 2017 r. spowodował szkody na powierzchni 7,58 ha.

Pewnym zagrożeniem dla upraw są dość częste, późne przymrozki wiosenne (połowa maja, początek czerwca) oraz jesienne przymrozki wczesne występujące w końcu września i na początku października. W bezodpływowych obniżeniach terenu występują niewielkie zmrzowiska, szczególnie niebezpieczne dla nowozakładanych upraw leśnych.

Gwałtowne opady deszczu, śniegu i (wyjątkowo) gradu stanowią również realne zagrożenie dla kondycji drzewostanów. Szczególnie niebezpieczna jest tu okiść śniegowa powodująca obłamywanie gałęzi, a nawet łamanie drzew.

Reasumując – można przyjąć, że w skali nadleśnictwa szkody abiotyczne nie stanowią dużego problemu gospodarczego i mają charakter incydentalny.

24.2. Zagrożenia spowodowane zmianami stosunków wodnych

Niedobór wody spowodowany obniżaniem się poziomu zalegania wód gruntowych oraz występującymi okresami suszy to kolejne czynniki powodujące osłabienie naturalnej odporności drzewostanów. Rezultatem tego zjawiska jest zwiększona podatność na działalność szkodników ze świata grzybów i zwierząt. Na szczęście na większości terenów nadleśnictwa mamy do czynienia z przemywnym i opadowo-przemywnym typem gospodarki wodnej, w którym drzewostany korzystają głównie z wód opadowych. Drzewostanami najdotkliwiej dotkniętymi

niedoborem wody są te położone w dolinach cieków. Najbardziej widocznymi objawami suszy glebowej, spadku poziomu wód gruntowych oraz wahań poziomu wód gruntowych jest zamieranie i zahamowanie wzrostu drzewostanów jesionowych i olchowych.

Drzewostany dębowe Płyty Krotoszyńskiej (głównie w leśnictwach Taczanów i Koryta) związane są z siedliskami tworzonymi przez ciężkie gleby opadowoglejowe. Drzewa nie korzystają z wód gruntowych ze względu na specyfikę gleb, z płytko zalegającą, związłą gliną zwałową; systemy korzeniowe rozwijają się do głębokości około 80 cm. Długotrwały niedobór opadów w okresie sezonu wegetacyjnego oraz brak śnieżnych zim w ostatnich latach powoduje zakłócenia funkcji życiowych drzew, osłabia je i doprowadza do zamierania. W coraz rzadszych latach mokrych, na obszarze o niemal zerowej deniwelacji terenu, może fragmentami występować okresowy nadmiar wody, a miejscami gdzie woda stagnuje przez dłuższe okresy występuje wtórne zabagnienie.

24.3. Zagrożenia wynikające z właściwości gleby

W zalesieniach na gruntach porolnych czynnikiem zmniejszającym odporność biologiczną środowiska leśnego na oddziaływanie czynników biotycznych są właściwości bonitacyjne gleby. Gleby porolne charakteryzują się brakiem odpowiedniej struktury fizykochemicznej i właściwych dla gleb leśnych specyficznych układów mikrobiologicznych.

Na terenie nadleśnictwa zainwentaryzowano **2 872,07 ha** drzewostanów porolnych, co stanowi 20,9% jego powierzchni leśnej.

25. Zagrożenia biotyczne

25.1. Zagrożenia wynikające ze struktury i składu gatunkowego drzewostanów

Nadmierna dominacja w składzie gatunkowym drzewostanów i upraw leśnych gatunków iglastych (sosna, świerk) oraz niezgodność składu gatunkowego z siedliskiem (obecność drzewostanów gatunków iglastych na siedliskach lasowych) powodują m.in. podatność środowiska leśnego na ujemny wpływ innych czynników biotycznych. Odnosi się to też do monotypizacji, tj. ujednolicenia gatunkowego lub wiekowego drzewostanów.

Szczegółowe omówienie borowacenia i monotypizacji zawarte zostało w rozdziale 14: *Ekologiczna ocena stanu lasu*.

25.2. Zagrożenia powodowane przez szkodniki owadzie

Zagrożenie ze strony szkodliwych owadów występuje szczególnie w przypadku drzewostanów dębowych rosnących w części nadleśnictwa położonej na Płycie Krotoszyńskiej. Obecny stan dąbrów wynika z szeregu czynników, z których najważniejszym wydają się być okresowe susze. Osłabione drzewa stają się bardziej podatne na szkodniki owadzie oraz patogeny grzybowe, co prowadzi do stopniowego zamierania pojedynczych dębów, rozluźnienia zwarcia i dalszego pogarszania warunków wilgotnościowych siedliska. Obniżenie odporności drzewostanów jest przyczyną gradacyjnego występowania opieńków: dwuplamowego, zwężonego i bruzdkowanego oraz wyrynnika dębowca. Nie ma natomiast istotnego zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych. Wymienione czynniki powodują wydzielanie się dużych ilości dębów (w 2019 r. pozyskano 16 000 m³ posuszu). Zmiany klimatyczne i deficyt wody powoduje osłabienie także drzewostanów iglastych, które atakowane są przez szkodniki wtórne. Najwięcej szkód wyrządzają: kornik ostrozębny, przypłaszczek granatek, kornik drukarz oraz kornik modrzewiowiec. Skutkiem zamierania drzewostanów jest konieczność wykonywania zębów sanitarnych: 7,10 ha w 2017 r., 6,85 ha w 2019 r. i 21,33 ha w 2020 r.

W związku ze złym stanem zdrowotnym drzewostanów dębowych, mocą Zarządzenia nr 32 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu z dnia 03.09.2020 r. powołano zespół ds. koordynacji działań dotyczących drzewostanów dębowych na obszarze „Płyty Krotoszyńskiej”. Do zadań zespołu w szczególności należy:

1. Opracowywanie propozycji działań i wytycznych związanych z pogarszającym się stanem sanitarnym drzewostanów dębowych na obszarze płyty krotoszyńskiej oraz potrzebą ustalenia odpowiednich rozwiązań.
2. Doradztwo w sprawie organizacji prac oraz wypracowania zasad postępowania w drzewostanach dębowych.
3. Weryfikacja i ocena prawidłowości prowadzonych działań związanych z pogarszającym się stanem drzewostanów dębowych.

Na terenie nadleśnictwa zlokalizowanych jest 71 stałych partii kontrolnych jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny.

W 2013 r. na terenach leśnictw Grodzisko, Gołuchów, Wysocko, Biskupice i Miłaszka wystąpiła gradacja borecznika sosnowca. W celu ochrony drzewostanów wykonano lotnicze zabiegi ratownicze na powierzchni 2 350 ha.

W 2018 r. w uprawach odnotowano zwiększone występowanie smolika znaczonego – w leśnictwie Biskupice na powierzchni 2,11 ha zwalczano owady mechanicznie.

25.3. Zagrożenia powodowane przez patogeny grzybowe oraz pasożyty roślinne

Potencjalne zagrożenie ze strony pasożytniczych grzybów występuje szczególnie w drzewostanach rosnących w pierwszym pokoleniu na gruntach porolnych – obecność huby korzeniowej i opieniek. Zagrożenie to może uwidaczniać się w drzewostanach młodszych klas wieku. Ogólna powierzchnia drzewostanów na gruntach porolnych wynosi 2 872,07 ha.

Oslabione drzewostany sosnowe mogą być atakowane przez grzyb *Sphaeropsis sapinea* – w 2016 r. z tego powodu nadleśnictwo wykonało zręb sanitarny na powierzchni 2,05 ha.

W 2019 r. w zamierającym drzewostanie w leśnictwie Gołuchów na powierzchni 1,65 ha wykonano zręb sanitarny spowodowany hubą korzeni.

Szeroka gama środków zapobiegawczych: mikoryzowanie sadzonek, specjalistyczne przygotowanie gleby, właściwy dobór składu gatunkowego odnowień i zalesień oraz odpowiednie zabiegi pielęgnacyjne pozwalają na ograniczenie do minimum potencjalnego zagrożenia.

W ostatnich latach problemy gospodarcze powoduje masowe występowanie jemioli pospolitej, atakującej drzewostany sosnowe. Półpasożyt powoduje zmniejszenie przyrostów,

obniża jakość drewna. Jego obecność prowadzi do osłabienia drzew, co zwiększa ich podatność na inne czynniki chorobotwórcze. Największe nasilenie występowania jemoły obserwuje się w leśnictwach Gołuchów i Bilczew. Prawdopodobną przyczyną zwiększenia pojawu jemoły są zmiany klimatyczne – gatunek ten jest związany z klimatem ciepłym.

25.4. Zagrożenia powodowane przez zwierzynę

Obszary nadleśnictwa stanowią miejsce przebywania populacji zwierząt łownych – jelenia, daniela, dzika i sarny. Uszkodzenia roślin następują wskutek: zgryzania pędów, spałowania, ogryzania, czemchania (obijania), zjadania nasion, siewek, pączków lub liści, wydeptywania upraw. Z wymienionych największe gospodarcze znaczenie mają zgryzanie oraz spałowanie. Efektem jest uszkodzenie upraw i młodników oraz redukcja liściastych gatunków głównych i domieszkowych. W ostatnim okresie gospodarczym pojawiły się także uszkodzenia drzewostanów spowodowane przez bobry np. w oddz. 374j,k, 410i obr. Wielowieś.

Poziom wyrządzanych szkód nie przekracza na ogół wskaźników tzw. szkód gospodarczo znośnych. W celu zmniejszenia rozmiaru wyrządzanych szkód należy dążyć do utrzymywania optymalnego stanu zwierząt łownych poprzez pełne wykonywanie planów odstrzału. Pozostałe sposoby jak gradzenia upraw, prawidłowe zagospodarowanie poletek łowieckich, stosowanie mechanicznych, akustycznych i chemicznych środków odstraszających, zimowe wykładanie drzew ogryzowych oraz dokarmianie zwierzyny wpływają na ograniczanie rozmiaru wyrządzanych szkód. Należy egzekwować właściwe zagospodarowanie poletek łowieckich, w tym – zakładanie nowych poletek żerowych i zgryzowych, budowanie nowych oraz utrzymywanie w pełnej sprawności istniejących urządzeń łowieckich (paśniki, lizawki oraz ambony).

Tabela 33 Powierzchnia uszkodzeń powodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne

Rodzaj uszkodzeń	Procent uszkodzeń			Łącznie
	10-20	21-50	powyżej 50	
Powierzchnia uszkodzeń w ha				
Grzyby	137,98	24,64	0,69	163,31
Klimat	891,55	587,24		1478,79
Owady	136,29	69,35		205,64
Inne	406,63	142,00	1,73	550,36
Wodne	6,90	5,18		12,08
Pożar	19,75			19,75
Zwierzyna	796,53	194,45	1,83	992,81
Razem	2395,63	1022,86	4,25	3422,74

26. Zagrożenia antropogeniczne

26.1. Zanieczyszczenie powietrza

Emisja zanieczyszczeń związana jest głównie ze spalaniem paliw w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych, przy przetwórstwie mięsa i suszeniu zboża, transportem drogowym, hodowli trzody chlewnej i bydła. Problemem może być emisja niska związana z budownictwem jednorodzinnym, szczególnie w większych ośrodkach jak Pleszew, Ostrów Wlkp i Kalisz. Przekroczenie dopuszczalnych norm skażeń środowiska może występować, ale tylko sporadycznie i mieć lokalny charakter. Do poważniejszych źródeł zanieczyszczeń powietrza na obszarze nadleśnictwa zaliczyć należy stolarnie, zakłady meblowe, gorzelnie i zakłady produkcji artykułów spożywczych (mleczarnie) oraz galwanizernie.

Istotnym liniowym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest transport drogowy. System komunikacyjny stwarza zagrożenia dla stanu jakości powietrza, głównie z tytułu transportu tranzytowego pojazdów ciężkich. Największa emisja spowodowana komunikacją ma miejsce na drogach krajowych nr 11, 12, i 25 oraz wojewódzkich 443 i 450.

Aktualne dane na temat stanu zanieczyszczeń powietrza zawarte są w Rocznej ocenie jakości powietrza (WIOŚ w Poznaniu 2019). Strefę wielkopolską oceniano pod kątem dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz ozonu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin i zaliczono do klasy A – w 2018 r. w strefie nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu wyżej wymienionych substancji. Stwierdzono natomiast przekroczenie wartości normatywnej ozonu wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

26.2. Zanieczyszczenie wód i gleb

Decydujący wpływ na jakość wód powierzchniowych mają zanieczyszczenia pochodzące z następujących źródeł:

- źródła przemysłowe (systemy kanalizacyjne zakładów przemysłowych);
- źródła komunalne: miejskie systemy kanalizacyjne oraz miejsca odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych;

- spływy powierzchniowe zawierające związki biogenne z nawozów chemicznych i środków ochrony roślin;
- niekontrolowane zrzuty ścieków do strumieni, stawów i rzek.

Spośród głównych cieków przepływających przez teren nadleśnictwa, stan wód badano w czterech. Poniżej przedstawia się wyniki oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) w 2017 i 2018 r.:

- Ner: klasa elementów biologicznych – 3, klasa elementów fizykochemicznych – >2, klasyfikacja stanu ekologicznego – umiarkowany potencjał ekologiczny, klasyfikacja stanu chemicznego – stan poniżej dobrego, ocena jcwp – zły stan wód;
- Ołobok: klasyfikacja stanu chemicznego – stan poniżej dobrego, ocena jcwp – zły stan wód;
- Pleszewski Potok: klasa elementów biologicznych – 3, klasa elementów fizykochemicznych – >2, klasyfikacja stanu ekologicznego – umiarkowany stan ekologiczny, ocena jcwp – zły stan wód;
- Prosna (Kościelna Wieś): klasa elementów biologicznych – 2, klasa elementów fizykochemicznych – >2, klasyfikacja stanu ekologicznego – umiarkowany potencjał ekologiczny, ocena jcwp – zły stan wód.

Gospodarka wodno-ściekowa w gminach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa jest częściowo uregulowana, jednak część gospodarstw domowych i zakładów użyteczności publicznej nadal posiada szamba.

Aktualnie potencjalne zagrożenia stanowią:

- nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa części terenów wiejskich;
- możliwość skażenia terenu oraz wód w głębszych i powierzchniowych w wyniku kolizji na szlakach drogowych i kolejowych;
- występowanie tzw. dzikich wysypisk śmieci i wylewisk;
- wylanie gnojowicy na grunty użytkowane rolniczo w sąsiedztwie cieków;
- intensywne stosowanie wspomaganymi chemicznie metod agrotechnicznych.

26.3. Zagrożenie pożarowe

Poważnym, stałym zagrożeniem obszarów leśnych są pożary, zwłaszcza w okresie wczesnej wiosny oraz długotrwałych okresów suszy w sezonie letnim. Powodują one dotkliwe, nieraz nieodwracalne straty w ekosystemach leśnych. Stan zagrożenia pożarowego obszarów leśnych jest przede wszystkim wynikiem wzrastającej ich penetracji przez ludność i nieostrożnego obchodzenia się z ogniem w lesie lub na gruntach sąsiadujących z lasami.

Lasy nadleśnictwa zaliczone zostały do I kategorii zagrożenia pożarowego. W latach 2011-2020 odnotowano 57 pożarów na łącznej powierzchni 7,57 ha.

Tabela 34 Pożary w ostatnim okresie gospodarczym

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru							
	Ilość	Powierzchnia (ha)	Nieostrożność ludzka	Podpalenia	Nieustalone	Od linii energetycznych	Transport drogowy	Używanie ognia	Turystyka, pozyskanie płodów runa	Wylądowani atmosferyczne, samozapłon
2011	8	1,39	6	1	1			-	-	-
2012	6	0,59	5	1				-	-	-
2013	4	0,34	3	1				-	-	-
2014	4	1,12		2		1		1	-	-
2015	11	3,00	8	2		1		-	-	-
2016	6	0,22	3	1	1	1		-	-	-
2017	1	0,06		1				-	-	-
2018	4	0,54	4					-	-	-
2019	6	0,14	6							
2020	7	0,17		1	6					
Razem	57	7,57	35	10	8	3	0	1	0	0

Potencjalny i aktualny stan zagrożenia pożarowego obszarów leśnych został przedstawiony szczegółowo w *Planie ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Taczanów* zamieszczonym w elaboracie.

26.4. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka – szkodnictwo leśne oraz niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna

Bezpośrednie, negatywne oddziaływanie człowieka przejawia się głównie szkodnictwem leśnym. Na terenie nadleśnictwa szkodnictwo dotyczy głównie nieuprawnionego wjazdu pojazdami silnikowymi w miejsca, gdzie jest to zabronione. Pozostałe negatywne działania, ale o mniejszym znaczeniu to:

- zaśmiecanie terenów leśnych;
- kradzieże drewna;
- niewłaściwie zorganizowana i uprawiana turystyka w lesie i na terenach bezpośrednio do niego przyległych (w czasie której niszczone jest runo leśne); wydeptywanie roślinności leśnej, płoszenie zwierząt, zaśmiecanie terenu, penetrowanie terenów objętych zakazem wstępu (głównie – uprawy leśne do 4 m wysokości);
- pozyskiwanie owoców runa leśnego za pomocą niedozwolonych narzędzi i sposobów (np. wyczesywanie jagód czernicy z krzewinek specjalnymi grzebieniami, rozgarnianie ścioly w poszukiwaniu młodych grzybów);
- dewastacja oraz kradzieże elementów leśnej infrastruktury turystycznej, siatki gradzeniowej i środków ochrony lasu;
- rabunkowe i nielegalne (wykonywane bez stosownego zezwolenia) pozyskiwanie chronionych gatunków mchów i porostów do celów dekoracyjnych (florystyka, dekoracje wystaw sklepowych i in.);
- kradzieże choinek, nielegalne pozyskiwanie stroiszu – podkrzesywanie świerków i jodeł z gałęzi bocznych, a nawet ogławianie wierzchołków;
- nieuprawnione korzystanie z otwartego ognia na terenach leśnych;
- kłusownictwo.

W trakcie prac nad Planem Urządzenia Lasu nie stwierdzono nieprawidłowości w prowadzeniu gospodarki leśnej wynikającej z zadań wynikających z PUL na lata 2011 – 2020. Wobec czego stwierdza się, że gospodarka leśna prowadzona była w sposób właściwy.

27. Obszary potencjalnych konfliktów społecznych

Na terenie Nadleśnictwa Taczanów nie występują obszary potencjalnych konfliktów społecznych.

28. Kształtowanie strefy ekotonowej i zadrzewieniowej

Ekoton to pas przejściowy pomiędzy dwoma naturalnymi biocenozami, który odznacza się większym bogactwem flory i fauny niż sąsiadujące ze sobą ekosystemy. Na brzegu lasu o niewykształconych strefach ekotonowych dochodzi do szeregu niekorzystnych procesów. Silne nasłonecznienie, wysuszający wpływ wiatru, migracja obcych gatunków prowadzi do degeneracji zbiorowisk leśnych. Dobrze wykształcone strefy ekotonowe mogą zapobiegać rozprzestrzenianiu się pożarów w lasach. Chronią przed wnikaniem do wnętrza kompleksów leśnych różnego rodzaju emisji (pyłów, gazów, aerozoli). Zmniejszają niekorzystny wpływ sąsiedztwa terenów otwartych na zoocenozy leśne. Strefy ekotonowe z różnymi gatunkami „pożytecznych” zwierząt podnoszą naturalną odporność drzewostanu na ataki „szkodników” lasu. Strefa ekotonowa podnosi stabilność ekosystemu leśnego i przyczynia się do utrzymania wysokiej produktywności drzewostanów i sprawności siedlisk.

Strefy ekotonowe należy zakładać jednocześnie z drzewostanem, na którego obrzeżu mają występować. Idealnie wykształcone zewnętrzne leśne ekotony powinny składać się z trzech stref (Brzeziecki 2008):

- strefa drzewiasta – najbardziej wewnętrzną część strefy ekotonowej. W obrębie tej strefy następuje stopniowe rozluźnienie zwarcia drzewostanu w kierunku na zewnątrz drzewostanu. W strefie tej powinny znajdować się drzewa gatunków osiagających duże rozmiary końcowe. Dzięki luźniejszej więźbie powinny one mieć możliwość umocnienia w warstwie korzeni i wykształcenia silnych i odpornych pni. W dolnej warstwie drzewostanu powinny się znaleźć drzewa reprezentujące gatunki osiagające mniejsze rozmiary końcowe, a także, w kierunku na zewnątrz, gatunki krzewiaste. Docelowa szerokość strefy drzewiastej powinna wynieść około 15 m.
- strefa drzewiasto-krzewiasta – graniczy od wewnątrz ze strefą drzewiastą, osiagając szerokość około 5 m. Tworzą ją drzewa osiagające mniejsze rozmiary końcowe oraz krzewy. Zwarcie jest luźniejsze, drzewa rozmieszczone są nieregularnie. Warstwę podszytową tworzą różne gatunki krzewów. Drzewa osiagające duże rozmiary końcowe w tej strefie nie powinny się już znajdować.
- strefa krzewiasta – najbardziej zewnętrzną część strefy ekotonowej. Stanowi ją pas krzewów o szerokości od 3-5 m. W kierunku na zewnątrz powinny się znaleźć krzewy osiagające mniejsze rozmiary w określonych warunkach.

Do powstania stref ekotonowych wykształconych zgodnie z powyższym schematem powinno się dążyć przede wszystkim w przypadku większych kompleksów leśnych, szczególnie tam gdzie dominują gatunki iglaste, a to ze względu na bezpieczeństwo drzewostanów, względy biocenotyczne i estetykę krajobrazu.

W przypadku już istniejących zewnętrznych stref ekotonowych należy dążyć do ich utrzymania. W przypadku drzewostanów złożonych z gatunków liściastych, występujących na obrzeżu lub wewnątrz większych kompleksów złożonych z gatunków iglastych, na szerokości około 50 m należy zrezygnować z odnawiania przy pomocy zrębów zupełnych i stosować zasady przyjęte przy zagospodarowaniu lasu trwałego (cięciami jednostkowymi lub grupowymi, jak w rębni przerębowej).

Nadleśnictwo w ramach zadrzewień realizuje zagospodarowanie leśniczówek i osad leśnych unikając introdukcji gatunków obcych (*Robinia pseudoacacia*, *Quercus rubra*, kultywary z rodzaju *Populus*). Inne, atrakcyjne gatunki egzotyczne wprowadzane są na niewielką skalę, wyłącznie w bezpośrednim sąsiedztwie osad leśnych i osiedli.

Koncepcja wprowadzania zadrzewień śródpolnych wychodzi naprzeciw postanowieniom międzynarodowej konwencji o trwałym i zrównoważonym rozwoju obszarów wiejskich i ochronie zasobów przyrody (*Rekomendacja Nr 94/6 Rady Europy*).

29. Kształtowanie stosunków wodnych

Ekosystemy o charakterze naturalnym, do których należą ekosystemy wodne oraz bagienne, o ile tylko ich siedliska nie ulegną przekształceniu, powinny pozostać w warunkach braku ingerencji człowieka. Ochrona bierna, polegająca na zabezpieczeniu przed zewnętrznymi wpływami oraz wstrzymaniu się od ingerencji, jest tu właściwą formą ochrony. Wszystkie ciek i zbiorniki wodne, a także ekosystemy o charakterze zdeterminowanym przez wodę (źródłiska, torfowiska, olsy, lasy łęgowe, łąki zalewowe, szuwary) to obiekty pełniące ważną, często niedocenianą rolę ekologiczną i przyrodniczą.

Warunkami skutecznej ochrony wód i ekosystemów zdeterminowanych przez wodę jest realizacja ochrony zasobów wodnych – obecność wody w krajobrazie jest niezbędnym warunkiem funkcjonowania ekosystemów źródlisk, cieków i zbiorników wodnych. Osuszenie oznacza ich nieuchronną degradację.

Do metod ochrony zasobów wodnych zalicza się następujące działania:

- zachowanie wszystkich istniejących, antropogenicznych struktur zatrzymujących wodę, tj. zastawek, podpiętrzeń, zbiorników małej retencji;
- podczas cięć rębnych stosowanie stref buforowych od strony cieków i zbiorników o szerokości, co najmniej 30 m;
- pilna realizacja działań zabezpieczających właściwe stosunki wodne mokradeł (budowa drobnych piętrzeń stabilizujących odpływ wody z torfowisk);
- zachowanie i podwyższanie udziału lasów w krajobrazie;
- ochronę czystości wód – przedsięwzięcia te wchodzi bardziej w zakres ochrony środowiska, niż ochrony przyrody; muszą one być podejmowane w całej zlewni i wymagają współpracy zainteresowanych jednostek administracji państwowej i samorządowej.

Oprócz antropogenicznych źródeł zanieczyszczeń na czystość wód wpływa charakter całej zlewni. Korzystne są zlewnie o dużej lesistości, dużym udziale użytków zielonych, małej erozji powierzchniowej na polach i braku źródeł zanieczyszczeń. Na czystość wód cieków i zbiorników wodnych wpływa również w sposób istotny struktura krajobrazu bezpośrednio otaczającego te akweny. Pasy użytków zielonych otaczające brzegi, a jeszcze lepiej pasy zakrzewień i zadrzewień, pełnią rolę barier biogeochemicznych, ograniczających bezpośredni spływ zanieczyszczeń. Identyczną rolę ochronną pełni roślinność litoralu jeziornego oraz roślinność nadbrzeżnych ziołorośli nad rzekami. W przypadku cieków w krajobrazie leśnym dopływ

biogenów ze zlewni ograniczany jest przez las, mógłby jednak być znacznie zwiększony w przypadku wykonania zrębów sięgających linii brzegowej. Niedopuszczalne jest w tej strefie przyjęcie i realizacja zrębowego sposobu gospodarowania, dopuszcza się natomiast stosowanie rębni częściowych.

Drzewostany w sąsiedztwie wód spełniają, poza wspomnianymi wyżej funkcjami, również ważną rolę retencyjną, dlatego też należy bardzo wnikliwie rozpatrywać ewentualność wystąpienia ubocznych skutków działalności prowadzącej do zmiany stosunków wodnych (odwodnienia), eksploatacji torfu, wykonywania głębokich wykopów oraz stosowania chemicznych środków ochrony lasu.

W Nadleśnictwie Taczanów realizowany jest program Małej Retencji Nizinnej pn. „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych MRN” i „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej MRN II”. W latach 2011-2020 w programie Małej Retencji Nizinnej powstało 15 zbiorników retencyjnych o pojemności 1 000-7 496 m³, oraz 5 obiektów mokradłowych (rozlewisk), o powierzchni od 0,45 do 1,50 ha.

30. Formy ochrony – zalecenia ochronne

30.1. Rezerwaty przyrody

Listę zabiegów ochronnych, które powinny zostać wykonane w rezerwatach zawierają plany ochrony. We wszystkich rezerwatach należy monitorować na bieżąco stan zachowania obszarów. W przypadku stwierdzenia zagrożeń należy powiadomić niezwłocznie o tym fakcie RDOŚ w celu wypracowania stosownych zadań ochronnych.

30.2. Obszary chronionego krajobrazu

Przy realizacji gospodarki leśnej należy stosować się do zasad gospodarowania przyjętych w rozporządzeniu o jego powołaniu.

30.3. Pomniki przyrody

Na gruntach nadleśnictwa znajduje się 10 pomników przyrody. Odpowiedzialność za utrzymanie pomników spoczywa na władzach gmin, nie mniej jednak należy otaczać je nadal wszechstronną opieką oraz popularyzować fakt ich występowania. Wnosi się również o ochronę innych, okazałych i wiekowych drzew lub ich zgrupowań, jako potencjalnych pomników przyrody.

30.4. Ochrona gatunkowa

W stosunku do gatunków chronionych zaleca się:

- chronić stanowiska chronionych gatunków roślin podczas zabiegów gospodarczych;
- w przypadku rębni zupełnej na stanowiskach roślin chronionych pozostawiać kępy drzewostanu;
- w przypadku stwierdzenia nowych stanowisk lęgowych strefowych gatunków ptaków zgłaszać wnioski o ustalenie stref ochronnych do RDOŚ;
- w przypadku stwierdzenia nowych stanowisk lęgowych gatunków strefowych, przed powołaniem dla nich strefy ochrony należy prowadzić prace gospodarcze zgodnie z wymaganiami strefy okresowej i całorocznej;

- podczas trzebieży chronić drzewa dziuplaste oraz drzewa i krzewy z widocznymi gniazdami ptaków;
- przed przystąpieniem do wykonywania zabiegów gospodarczych w danym wydzieleniu należy dokonać oględzin w zakresie występowania chronionych gatunków;
- przed przystąpieniem do zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, gdzie zostały stwierdzone stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, należy poinstruować wykonawców robót leśnych w zakresie przeprowadzenia robót w sposób jak najmniej szkodliwy dla stwierdzonych gatunków;
- informacja o występowaniu stanowisk gatunków chronionych i ich siedliskach powinna być umieszczana i na bieżąco aktualizowana np. w kronice Programu Ochrony Przyrody oraz SILP;
- prowadzić fachowe szkolenia pracowników terenowych (leśniczowie i podleśniczowie) oraz kadry inżynieryjno-technicznej z zakresu praktycznej znajomości chronionych gatunków flory i fauny występujących na terenie nadleśnictwa;
- podczas prac postępować zgodnie z zapisami Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

31. Ochrona różnorodności biologicznej

Ochrona różnorodności biologicznej w lasach jest obowiązkiem prawnym wynikającym z obowiązujących ustaw, zarządzeń i instrukcji. Do najważniejszych z nich należą znowelizowane w 2012 roku Zasady hodowli lasu. Precyzują one całokształt zasad postępowania mających na celu zachowanie różnorodności biologicznej. Biocenozę leśną cechuje wielowarstwowość, wielogatunkowość drzewostanów, obecność nalotu, podszytu i podrostu oraz bogactwo florystyczne runa i warstwy mszystej. Jest ona zróżnicowana przestrzennie, co wynika z różnorodności mikrosiedlisk leśnych. Obok drzewostanów występują także enklawy zbiorowisk nieleśnych rozwijające się w śródleśnych polanach, oczkach wodnych, bagnach i torfowiskach.

W celu ochrony różnorodności biologicznej w lasach nadleśnictwa można sformułować następujące zalecenia:

- dla zachowania różnorodności genetycznej należy postępować zgodnie z Ustawą o Leśnym Materiale Rozmnożeniowym;

- dla zachowania różnorodności gatunkowej należy w lasach zwracać uwagę zarówno na skład gatunkowy warstw drzewiastych jak i podszytów oraz runa. W tym celu należy dążyć do stosowania zalecanych, a także modyfikowanych lokalnie (stosowna decyzja KZP) składów odnowieniowych upraw oraz optymalnych typów drzewostanów;
- w celu zachowania różnorodności ekosystemowej należy jak najszerszej wykorzystywać zmienność w ramach mikrosiedlisk wprowadzając na te niewielkie powierzchnie właściwe im gatunki. Bardzo ważnym elementem zachowania omawianej zmienności jest stopniowa poprawa stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa poprzez realizację programu małej retencji;
- dla zachowania różnorodności krajobrazowej należy unikać zalesiania śródleśnych łąk, bagien i nieużytków.

Podczas prac nad planem urządzenia lasu, nadleśnictwo przekazało wykaz zatwierdzonych tzw. ekosystemów reprezentatywnych. W wydzieleniach tych nie planuje się zabiegów gospodarczych. Większość pododdziałów zaliczonych do tej kategorii to powierzchnie leśne (318,09 ha). W takich miejscach polepszone zostaną warunki rozwoju tzw. gatunków starych lasów, a szczególnie organizmów saproksylicznych.

Dla zachowania różnorodności biologicznej ważne jest również odtwarzanie zbiorowisk na siedliskach skrajnie trudnych dla prowadzenia gospodarki leśnej. Są to przeważnie powierzchnie siedlisk zaliczone do **naturalnej sukcesji** (ten rodzaj powierzchni leśnej zajmuje areał 41,15 ha – 42 wydzielenia).

32. Ochrona siedlisk przyrodniczych

Podstawowym elementem gospodarki leśnej wpływającym na stan leśnych siedlisk Natura 2000 są przyjęte składy gatunkowe odnowień. Aby nie pogorszyć stanu leśnych siedlisk przyrodniczych, w miejscach ich występowania należy stosować specjalne składy gatunkowe zaprojektowane wg opracowań J. M. Matuszkiewicza (2008), Brzega, Kasprowicza i Krotoskiej (1989, 2000, 2001), opracowania glebowo-siedliskowego oraz wzoru przedstawionego na Komisji Założeń Planu.

Tabela 35 Składy gatunkowe odnowień w wydzieleniach z siedliskami Natura 2000 dla poszczególnych typów siedliskowych lasu

Nazwa siedliska	Zespół	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)		LMśw	Bk	Bk 90; So, Dbs, Dbb, Brz 10	Bk 70; So 20; Dbs, Dbb, Brz 10
		Lśw	Bk	Bk 90; Dbs, Dbb, Brz 10	Bk 80; Dbs, Dbb, Brz, So 20
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	<i>Galio-Carpinetum</i>	LMśw	Gb-Db	Dbs, Dbb 60; Gb 30; Lp, So i in. 10	Dbs, Dbb 50; Gb 20; So 20; Lp, Kl i in. 10
		LMw	Gb-Db	Dbs 60; Gb 30; Lp, Kl, Ol, So i in. 10	Dbs 50; Gb 20; So 20; Lp, Kl, Ol, i in. 10
		Lśw	Gb-Db	Dbs, Dbb 50; Gb 30; Lp 10; Kl i in. 10	Dbs, Dbb 40; Gb 30; Lp 20; Kl i in. 10
		Lw	Gb-Db	Dbs 60; Gb 30; Lp, Ol, Kl i in. 10	Dbs 40; Gb 30; Lp 20; Ol, Kl i in. 10
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>)	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	BMśw	So-Db	Dbb 70; So 20; Brz i in. 10	Dbb 50, So 40, Brz, Św, Bk 10
		LMśw	Db	Dbb, Dbs 90; So i in. 10	Dbb, Dbs 60; So 30; Brz, Św, Bk 10
		LMw	Db	Dbs 90; So i in. 10	Dbs 60; So 30; Brz, Św, Bk 10
		Lśw	Db	Dbs, Dbb 90; Brz, So 10	Dbs, Dbb 80; So 10; Brz, Św, Bk 10
	<i>Molinio-Quercetum</i>	LMw	Db	Dbs 80; So 10; Brz 10	Dbs 60; So 30; Brz 10
		Lśw	Db	Dbs, Dbb 80; So 10, Brz 10	Dbs, Dbb 70; So 20; Brz 10
		Lw	Db	Dbs 80; Ol 10, Brz 10	Dbs 70; Ol 10; So Brz 20
	<i>Aulacomnio-Quercetum</i>	LMśw	Db*	Dbs, Dbb 70; Gb 10; Bk 10; So, Brz. 10	Dbs, Dbb 50; So 20; Gb 10; Bk, Brz, Św 20
		Lśw	Db*	Dbs, Dbb 70; Gb 10; Bk 10; So, Brz in. 10	Dbs, Dbb 50; Gb 20; So 10; Bk 10; Brz, Św 10

Nazwa siedliska	Zespół	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw
		Lw	Db*	Db 70; Gb 10; Ol, Brz in. 20	Db 50; Gb 20; Ol 10; Brz, Św 10
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	<i>Fraxino-Alnetum</i>	Lw	Wz-Ol	Ol 50; Wz 30; Js 20	Ol 50; Wz 30; Js 20
		Ol	Ol	Ol 90; Js, Brz i in. 10	Ol 90; Js, Brz i in. 10
		OIJ	Ol	Ol 70; Js 20; Brz i in. 10	Ol 70; Js 20; Brz i in. 10
		Lł	Wz-Ol	Ol 50; Wz 30; Js 20	Ol 50; Wz 30; Js 20
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Lśw	Wz-Db	Db 60; Wz 30; Js, Brz i in. 10	Db 60; Wz 30; Js, Brz i in. 10
		Lw	Wz-Db	Db 40; Wz 30; Js 20; Ol, Kl i in. 10	Db 40; Wz 30; Js 20; Ol Kl i in. 10

*Drzewostan dębowy z drugim piętrem grabowym

Zaprojektowane w powyższej tabeli składy gatunkowe upraw różnią się od docelowych składów drzewostanów – zwiększony udział mają tu gatunki pionierskie takie jak sosna, świerk, olsza czy brzoza. Gatunki te pełnią rolę pielęgnacyjną dla gatunków głównych (np. sosna stanowi podgon dla dębu na siedliskach BMśw i LMśw). Składy gatunkowe będą się zmieniać, poczynając od uprawy (zwykle kilka tysięcy drzew na 1 ha), do drzewostanów docelowych (zwykle kilkaset drzew na ha) w skutek wykonywanych czyszczeń, trzebieży oraz naturalnego wydzielania się drzew.

Do czasu ustąpienia choroby jesionów, przy zakładaniu upraw na siedliskach z projektowanym udziałem jesionu dopuszcza się wprowadzanie gatunków zastępczych, jak: Wz, Kl, Dbs, Lp, Ol.

Poza stosowaniem specjalnych składów odnowień w stosunku do siedlisk przyrodniczych zaleca się następujące postępowanie:

- podczas wykonywania trzebieży i czyszczeń w miejscu występowania siedlisk 9110, 9170, 9190 oraz 91F0 stosować regulację składu gatunkowego – usuwać występujące w nadmiernej ilości So, Św, Brz, Ol, Md oraz gatunki obce

geograficznie. Promować gatunki właściwe siedlisku – Db (9170, 9190, 91F0), Gb i Lp (9170), Bk (9110), Wz i Js (91F0);

- pozostawiać na zrębach kępy obejmujące ok. 5% powierzchni drzewostanu;
- podczas cięć zupełnych w miarę możliwości pozostawiać drugie piętra i podrosty gatunków właściwych dla siedliska;
- nie wykonywać zalesień w płatach siedliska 6410 i 6510;
- prowadzić ekstensywne użytkowanie kośne łąk 6410 i 6510, zgodnie z programem rolnośrodowiskowym.

33. Szczegółowe zadania ochronne przewidziane do wykonania w obszarach Natura 2000

Część przedmiotów ochrony obszarów naturalnych wymaga podjęcia aktywnych działań zapewniających utrzymanie właściwego stanu ochrony. Dla wszystkich obszarów Natura 2000 z terenu nadleśnictwa sporządzono plany zadań ochronnych. W poniższej tabeli zamieszczono zabiegi ochronne zaprojektowane w PZO i przewidziane do wykonania przez nadleśnictwo. Wszystkie lokalizacje dostosowano do nowych liter pododdziałów.

Tabela 36 Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 (Tabela XXIII wg Instrukcji Urządzania Lasu)

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji
PZO Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 24 listopada 2015 r. z późn. zm.)			
1.	Obr. Taczanów (2231,m) ¹	Ekstensywne użytkowanie kośne siedliska 6510.	Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedliska przyrodniczego położonego na trwałych użytkach zielonych. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Działanie fakultatywne: koszenie zgodne z wymogami programu rolnośrodowiskowego dla siedliska przyrodniczego. Corocznie, począwszy od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.
2.	Obr. Taczanów 230d, 233g, 232j, 232n	Ochrona zachowawcza siedliska 9170.	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych z dopuszczeniem prowadzenia niezbędnych cięć sanitarnych i związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego.
3.	Obr. Taczanów 206g, 214g	Ochrona zachowawcza siedliska 9190.	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych z dopuszczeniem prowadzenia niezbędnych cięć sanitarnych i związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego.
4.	Obr. Taczanów 230d, 233g, 232j, 232n, 206g, 214g	Poprawa stanu siedlisk przyrodniczych 9170 i 9190.	Pozostawianie martwego drewna wydzielającego się naturalnie z zastrzeżeniem możliwości zapewnienia zachowania właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymania jego trwałości oraz możliwości zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.
PZO Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 29 czerwca 2016 r.)			
5.	Obr. Taczanów 230d, 233g, 232j, 232n, 206g, 214g	Płaty siedliska przyrodniczego 9190 i 9170.	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych z dopuszczeniem prowadzenia niezbędnych cięć sanitarnych i związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji
6.	Obr. Taczanów 230d, 233g, 232j, 232n, 206g, 214g	Zachowanie siedlisk lęgowych dzięciołów.	Pozostawianie martwego drewna wydzielającego się naturalnie z zastrzeżeniem możliwości zapewnienia zachowania właściwego stanu sanitarnego lasu i utrzymania jego trwałości oraz możliwości zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.
7.	Wszystkie pododdziały, w których wykonywane będą rębnie.	Zachowanie siedlisk lęgowych dzięciołów.	Pozostawianie w wydzieleniach użytkowanych rębniami do ok. 5% powierzchni w formie kęp. W pierwszej kolejności pozostawiać drzewa stare, dziuplaste, lub z widocznymi ubytkami próchnicznymi.

(*) – wg aktualnej inwentaryzacji w pododdziale stwierdzono występowanie siedliska przyrodniczego 6410 (dawne wydz. 2231)

PROMOCJA I EDUKACJA EKOLOGICZNA

Nadleśnictwo prowadzi edukację ekologiczną w oparciu o dwa główne obiekty:

- polanę edukacyjną, położoną na terenie l-ctwa Taczanów, około 1 km od siedziby nadleśnictwa. Na polanie rozmieszczone są tablice pogładowe przedstawiające ciekawostki z „życia” lasu oraz wigwam;
- leśną ścieżkę edukacyjną z 12 przystankami o tematyce przyrodniczo leśnej, wytyczoną jest na terenie leśnictwa Taczanów.

W poprzednim okresie gospodarczym realizowano następujące projekty edukacyjne:

- cykl spotkań „Cztery Pory Roku w Dąbrowach Taczanowskich” – podczas spotkań dzieci poznają pracę leśnika, zapoznają się z gospodarką leśną działającą w duchu zrównoważonego rozwoju oraz ze zmieniającym się klimatem;
- prowadzenie tematycznych zajęć edukacyjnych w salach szkolnych i na wycieczkach terenowych; spotkania poświęcone są tematyce przyrody naszych lasów oraz dbaniu o środowisko;
- akcja „Sprzątanie Świata” – ogólnopolska akcja sprzątania najbliższej okolicy przez mieszkańców, w której co roku Nadleśnictwo Taczanów bierze czynny udział;
- akcja „Święto Drzewa” – akcja współorganizowana razem z Miejskim Zakładem Zieleni – Ostrów Wlkp., podczas której odbywają się liczne konkursy i zawody. Podczas ostatniego spotkania mieszkańcy Ostrowa i okolic otrzymali od nadleśnictwa sadzonki różnych gatunków drzew do posadzenia w swoich ogrodach;
- media społecznościowe – promocja wizerunku leśnika, jego pracy oraz drewna na portalach społecznościowych.

Oprócz wyżej wymienionych działań, w kolejnym okresie gospodarczym nadleśnictwo planuje przeprowadzenie następujących akcji edukacyjnych:

- Spotkanie „Majówka na Majówce” – spotkanie z dziećmi na terenie Rezerwatu Przyrody „Majówka” w leśnictwie Biskupice;
- „Dzień Pszczół” – akcja organizowana razem z okolicznymi szkołami w okolicach 20 maja (Światowy Dzień Pszczół), polegałaby na poszerzaniu wiedzy z zakresu działalności pszczoł ich pożyteczności i konieczności ochrony;

- Cykl spotkań poświęcony bocianowi czarnemu – seria spotkań dla szkół, mająca na celu przybliżenie rzadkiego gatunku bociana czarnego oraz innych zagadnień związanych z ptakami żyjącymi w naszych lasach;
- Ogólnopolskie akcje organizowane przez jednostki zajmujące się na co dzień ochroną przyrody i gospodarką leśną.

Nadleśnictwo planuje też remonty istniejących obiektów edukacyjnych oraz utworzenie polanki edukacyjnej przy siedzibie nadleśnictwa.

UWAGI KOŃCOWE

Program ochrony przyrody opracował taksator specjalista mgr inż. Michał Chudzicki.

Mapę sytuacyjno-przeładową opracowała taksator specjalista mgr inż. Karina Ostrowska – Gruszczewska.

Prace intrologatorskie wykonał tech. Marek Kluczewski.

Program wydrukowano w trzech egzemplarzach z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa Taczanów, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu i Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Kierownik Pracowni

mgr inż. Łukasz Magda

Taksator specjalista

mgr inż. Michał Chudzicki

Z-ca Dyrektora Oddziału

mgr inż. Piotr Kubala

LITERATURA I MATERIAŁY POMOCNICZE

1. Brzeg A., Kasprowicz M. 2001. Dąbrowy Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem „Płyty Krotoszyńskiej”. [W:] M. Wojterska (red.). Szata roślinna Wielkopolski i Pojezierza południowopomorskiego. Przewodnik sesji terenowych 52. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego 24-28 września 2001, s. 177-192. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań
2. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 1989. Acidofilne lasy z klasy *Quercetea roboripetraeae* Br.-Bl. et R. Tx. 1943 w Wielkopolsce. I. *Molinio (caeruleae)-Quercetum robori* Scam. et Pass. 1959 emend. – środkowoeuropejska mokra dąbrowa trzęślicowa. Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., B, 39, 5-36
3. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 1998. Acidofilna dąbrowa trzcinnikowa *Calamagrostio-Quercetum petraeae* (Hartm. 1934) Scam. 1959 em. Brzeg et al. 1989 w Wielkopolsce. *Calamagrostio-Quercetum petraeae* (Hartm. 1934) Scam. 1959 em. Brzeg et al. 1989 in the Wielkopolska region. 51 zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Gdańsk 1998. Materiały konferencji i obrad sekcji 51 Zjazdu PTB s. 59.
4. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 2000. Acidofilne lasy z klasy *Quercetea roboripetraeae* Br.-Bl. et R. Tx. 1943 w Wielkopolsce. Cz. II. *Aulacomio androgyni-Quercetum robori* Brzeg et Kasprowicz in Brzeg et al. 2000 ass. nova – acidofilny las grabowo-dębowy. Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., Ser. B – Botanika, 49: 59-71.
5. Brzeg A., Kasprowicz M., Krotoska T. 2001. Acidofilne lasy z klasy *Quercetea roboripetraeae* Br.-Bl. et R. Tx. 1943 nom. mut. w Wielkopolsce. Cz. III. *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae* (Hartman 1934) Scamoni et Passarge 1959 em. Brzeg et al. 1989 – środkowoeuropejska kwaśna dąbrowa trzcinnikowa. Bad. Fizjogr. nad Polską Zach., Ser. B – Botanika, 50: 41-61 + tabele.
6. Brzeziecki B. 2008: Zagospodarowanie brzegu lasu. Portal „Rębnie e-Poradnik”.
7. BULiGL O/Poznań: Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Taczanów na okres 1.01.2011 r.-31.12.2020 r.
8. Czarna A. 2013: Inwentaryzacja roślin naczyniowych na terenie Uroczyska Las Taczanowski (mskr).
9. Czepińska-Kamińska D. i in. 2000: Klasyfikacja gleb leśnych Polski – Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
10. Danielewicz W. (red.) 2016: Dąbrowy Krotoszyńskie monografia przyrodniczo-gospodarcza. G&P Oficyna Wydawnicza Poznań.
11. Farat R. (red.) 2004: Atlas Klimatu Województwa Wielkopolskiego. Wydawnictwo IMGW, Poznań.
12. Gawroński A., Kosiński Z., Gawrońska A. (2009): Projekt planu ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – PLB300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie” DIAGNOZA. Frugile – Poznań (mskr).
13. Głowaciński Z. 2002: Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce, PAN – Instytut Ochrony Przyrody, Kraków.
14. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: Klasyfikacja_i_ocena_stanu_RW_2017_2018 (strona internetowa <http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>).
15. Gottfried I., Gottfried T., Apoznański G., Wierucka K. 2014: Nietoperze obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej. Chrońmy Przyr. Ojcz. 70.
16. Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie – Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Departament Leśnictwa, Fundacja Rozwój SGGW, Warszawa 1996.

17. Jackowiak B., Celka Z., Chmiel J., Latowski K., Żukowski W. 2007: Red list of vascular flora of Wielkopolska (Poland). Biodiversity: Research and Conservation” Vol. 8-8/2007.
18. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H. & Pilot M., 2005: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Opracowanie dla Ministerstwa Środowiska. Białowieża: Zakład Badania Ssaków PAN.
19. Kapuściński R. 1999: Program ochrony przyrody w nadleśnictwie – DGLP, Zeszyt 111 – Wydawnictwo Świat, Warszawa.
20. Kasprowicz M. 2010. Acidophilous oak forests of the Wielkopolska region (West Poland) against the background of Central Europe. Biodiversity, Research and Conservation, 20: 1-138. Dept. of Plant Taxonomy Adam Mickiewicz University
21. Kiczyńska A., Bogdanowska A., Falkowski M., Nowicka-Falkowska K., Jaros R. 2007: Plan ochrony rezerwatu przyrody „Niwa”. Narodowa Fundacja Ochrony środowiska Warszawa.
22. Kondracki J. 2000: Geografia regionalna Polski – Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
23. Kostańczuk E. 2005: Plan ochrony rezerwatu przyrody „Majówka”. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu.
24. Matuszkiewicz J. M. 2002: Zespoły leśne Polski. Wyd. Naukowe PWN Warszawa.
25. Matuszkiewicz J. M. 2007: Regionalne optymalne składy gatunkowe drzewostanów w typach siedliskowych lasów i zespołach leśnych. Warszawa (mskr).
26. Matuszkiewicz J. M. 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN, Warszawa.
27. Matuszkiewicz W. 2001: Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski – Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
28. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szląg Z. 2006: Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN Kraków.
29. Pakalski J. 2000. Operat glebowo-siedliskowy Nadleśnictwa Taczanów, Toruń.
30. Podział hydrograficzny Polski – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa 1980
31. Stachurska-Skierczyńska K., Kosiński Z. 2014: Evaluating habitat suitability for the middle spotted woodpecker using a predictive modelling approach. Ann. Zool. Fennici 51: 349–370.
32. Standardowe Formularze Danych dla obszarów Natura 2000 – strona internetowa <http://natura2000.eea.europa.eu/#>.
33. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu 2010: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Poznań, uchwała Samorządu Województwa Wielkopolskiego.
34. Wilzak T., Żurawlew P., Markiewicz E., Wieczorek G. 2004: Ptaki doliny Prosnny.
35. WIOŚ w Poznaniu 2019: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018.
36. Woś A 1999: Klimat Polski. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa.
37. Zielony R., Kliczkowska A. 2012: Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
38. Żurawlew P. 2012: Motyle dzienne (*Lepidoptera: Hesperioidea* i *Papilionoidea*) okolic Pleszewa (Wielkopolska). Przegląd Przyrodniczy XXIII, 1 (2012): 40-53.
39. Żurawlew P. 2013: Ptaki Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Ciemnej”. Ptaki Wielkopolski 2: 18-31.
40. Żurawlew P. 2013: Ważki (*Odonata*) pogranicza Wysoczyzny Kaliskiej i Równiny Rychwalskiej (Wielkopolska). Odonatrix tom 9(2).

41. Żurawlew P. 2018: Gady (*Reptilia*) powiatu pleszewskiego (Wielkopolska). Przegląd Przyrodniczy XXIX, 3 (2018): 37-46.
42. Żurawlew P., Grobelny S., Markiewicz E. 2019: Nowe dane o skorkach (*Dermaptera*), prostoskrzydłych (*Orthoptera*), karaczanach (*Blattodea*) i modliszkach (*Mantodea*) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska). Przegląd Przyrodniczy XXX, 2 (2019): 49-57.
43. Żurawlew P., Kaźmierczak P., Wilżak T. 2008: Występowanie dzięcioła średniego *Dendrocopos medius* i innych gatunków ptaków na terenie Obrębu Taczanów w latach 2005 i 2007.
44. Żurawlew P., Melke A. 2018: Kózkowate (*Coleoptera: Cerambycidae*) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska). Przegląd Przyrodniczy XXIX, 2 (2018): 80-97.
45. Żurawlew P., Rybacki M. 2018: Płazy (*Amphibia*) powiatu pleszewskiego (Wielkopolska). Chrońmy Przyr. Ojcz. 74 (1): 3–18.
46. Żyła W., Żurawlew P., Wendzonka J. 2020: Osowate (*Hymenoptera: Vespidae*) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska). Acta entomologica silesiana Vol. 28: (online 010): 1–10.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 (Tabela XXII wg Instrukcji Urządzenia Lasu)

Nadleśnictwo: Taczanów, obręb leśny: Taczanów

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002– siedliska przyrodnicze według SDF					
1.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – 6410 Ocena ogólna SDF - B	223l, 223m Powierzchnia: 1,38 ha	Ekstensywne użytkowanie kośne.	Zalesienia.	Zalecenia ekstensywnego użytkowania kośnego zgodnie z programem rolnośrodowiskowym.
2.	Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – 6510 Ocena ogólna SDF - B	219a Powierzchnia: 1,65 ha	Ekstensywne użytkowanie kośne.	Zalesienia.	Zalecenia ekstensywnego użytkowania kośnego zgodnie z programem rolnośrodowiskowym.
3.	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>) – 9110 Ocena ogólna SDF - B	178f, 229k, 236f, 239b, 242g, 244c, 245i Powierzchnia: 10,96 ha	Zachowanie właściwej buczynom struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanów. Utrzymanie odpowiednich ilości martwego drewna.	Zniekształcenie składów gatunkowych przez niewłaściwe składy odnowień, uproszczenie struktury wiekowej, usuwanie drzew martwych.	Odnowienia prowadzić zgodnie ze składami gatunkowymi zamieszczonymi w tabeli 36. Podczas trzebieży wykonać regulację składów gatunkowych – ograniczać ilość występujących w nadmiarze So, Św, Md, Brz i gatunków obcych geograficznie. Promować Bk.
4.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>) – 9170 Ocena ogólna SDF - B	178a, 178c, 182a, 182b, 184f, 185d, 189f, 189h, 189k, 190b, 190f, 192c, 192i, 196h, 201a, 210j, 210k, 211d, 218b, 220f, 221b, 221h, 223g, 223n, 224g,	Zachowanie właściwej grądom struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanów. Utrzymanie odpowiednich ilości martwego drewna.	Zniekształcenie składów gatunkowych przez niewłaściwe składy odnowień, uproszczenie struktury wiekowej, usuwanie drzew martwych.	Odnowienia prowadzić zgodnie ze składami gatunkowymi zamieszczonymi w tabeli 36. Podczas trzebieży wykonać regulację składów gatunkowych – ograniczać ilość występujących w nadmiarze So, Św, Md, Bk, Ol, Brz i gatunków obcych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		226b, 228b, 228f, 228g, 229h, 229j, 230a, 230b, 230c, 230d, 231a, 231b, 231d, 232a, 232d, 232f, 232g, 232h, 232i, 232j, 232k, 232n, 233d, 233f, 233g, 233h, 234b, 234g, 234h, 234i, 234j, 234k, 234l, 235a, 235b, 235g, 237d, 237f, 237h, 237j, 237k, 238d, 238f, 238g, 238m, 238r, 239a, 239j, 239l, 239n, 240a, 240b, 240d, 241b, 241c, 241i, 241j, 241k, 242a, 242d, 242h, 242i, 242j, 242k, 243a, 243c, 243f, 244f, 244g, 245g, 245h, 246b, 248d, 249a, 252h, 253a, 253g Powierzchnia: 361,48 ha			geograficznie. Promować Gb, Lp, Db.
5.	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>) – 9190 Ocena ogólna SDF - A	178g, 178h, 179a, 180a, 181a, 184c, 185a, 186b, 186d, 187a, 188a, 188b, 188c, 188i, 188k, 190c, 191d, 192f, 192k, 192l, 192m, 193a, 193b, 194a, 194b, 194d, 194f, 195h, 196h, 196k, 196m, 197a, 198a, 198b, 198c, 198j, 199j, 200b, 201c, 201d, 202j, 202l, 203a, 204a, 204b, 205a, 205b, 205c, 206a, 206b, 206c, 206g, 207h, 208k, 211c, 212c, 212d, 212g, 213c, 214d, 214g, 214i,	Zachowanie właściwej dąbrowom struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanów. Zwiększanie zasobów martwego drewna w siedlisku.	Zniekształcenie składów gatunkowych przez niewłaściwe składy odnowień, uproszenie struktury wiekowej, usuwanie drzew martwych.	Odnowienia prowadzić zgodnie ze składami gatunkowymi zamieszczonymi w tabeli 36. Podczas trzebieży wykonać regulację składów gatunkowych – ograniczać ilość występujących w nadmiarze So, Św, Md, Bk, Brz i gatunków obcych geograficznie. Promować Db.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		215c, 223b, 223g, 223j, 223s, 224d, 225d, 225f, 225g, 226a, 226b, 226c, 227a, 227b, 227c, 228c, 228h, 229k, 233c, 234a, 236a, 236g, 236m, 237a, 237g, 238n, 239n, 239p, 239r, 241g, 241h, 241i, 245f, 246c, 246g, 247a, 250d, 251b, 251d, 251h, 252b, 252d, 252i, 253a, 288a, 288h, 290d, 290g, 291f, 291g, 291h, 292f Powierzchnia: 612,57 ha			
6.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) – 91F0 Ocena ogólna SDF - B	184h, 191b, 240f, 240g Powierzchnia: 4,90 ha	Zachowanie właściwej łęgom struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanów. Utrzymanie odpowiednich stosunków wodnych oraz właściwych ilości martwego drewna.	Zniekształcenie składów gatunkowych przez niewłaściwe składy odnowień, uproszczenie struktury wiekowej, usuwanie drzew martwych. Zamieranie jesionu.	Odnowienia prowadzić zgodnie ze składami gatunkowymi zamieszczonymi w tabeli 36. Podczas trzebieży wykonać regulację składów gatunkowych – ograniczać ilość występujących w nadmiarze So, Św, Md, Bk, Brz i gatunków obcych geograficznie. Promować Wz, Js, Db.
Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007– gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF					
7.	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> A238 OS, DP	Leśnictwa Taczanów i Koryta w granicach obszaru Natura 2000 - 83 pary	Zapewnienie spokoju w sezonie lęgowym w miejscach gniazdowania. Zachowanie siedlisk – starszych drzewostanów dębowych.	Możliwość płoszenia ptaków podczas wykonywania zabiegów gospodarczych. Zmniejszenie powierzchni starodrzewi.	Brak. Dla zachowania populacji najważniejsze jest zachowanie siedlisk gatunku - starszych drzewostanów dębowych (powyżej 80 lat).
8.	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> A234 OS, DP	Leśnictwa Taczanów i Koryta w granicach obszaru Natura 2000 - 4 pary	Zapewnienie spokoju w sezonie lęgowym w miejscach gniazdowania. Zachowanie siedlisk – starszych	Możliwość płoszenia ptaków podczas wykonywania zabiegów gospodarczych. Zmniejszenie powierzchni starodrzewi.	Brak. Dla zachowania populacji najważniejsze jest zachowanie siedlisk gatunku - starszych drzewostanów bukowych (powyżej 80 lat).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znamy)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
			drzewostanów bukowych.		
Stanowiska zwierząt chronionych nie stanowiących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000					
9.	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> OS, VU	346a, 346g, 362g	Zachowanie starych dębów.	Usuwanie podczas zabiegów gospodarczych starych dębów.	CP (362g) - zabieg wykonywany będzie w młodym pokoleniu, z pominięciem starych drzew. TP (346g) - drzewa zasiedlone wyłączyć z cięć.
10.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> OC	113j, 124h	Zachowanie siedlisk – strumieni, rzek i kanałów o piaszczystym dnie.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
11.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> OS	118w	Zachowanie siedlisk – torfianek, drobnych zbiorników wodnych, bagien śródleśnych.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
12.	Traszka grzebieniasta - <i>Triturus cristatus</i> 1166 OS, NT	118w	Zachowanie zbiorników stanowiących miejsca rozrodu.	W pododdziałach nie zaplanowano zabiegów.	Brak
13.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A030 OS, DP	2 strefy ochrony (leśnictwa Biskupice i Miłaszka)	Zachowanie siedlisk lęgowych (drzewostany starszych klas wieku) i żerowisk.	Brak zabiegów w strefie ochrony całorocznej. Działania w strefie ochrony okresowej wykonane zostaną poza okresem obowiązywania strefy.	Wyznaczone strefy ochrony zabezpieczają stanowiska.
Stanowiska roślin i grzybów chronionych i zagrożonych nie stanowiących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000					
14.	Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i> OC	222g, 235a, 239h	Zachowanie siedlisk – śródleśnych polan, obrzeży lasów.	Niszczanie roślin podczas prac.	TW (235a), TP (222g) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki.
15.	Fiołek mokradłowy <i>Viola stagnina</i> OS, VU ^{WLKP} , VU	223m, 223l	Zachowanie siedlisk – ekstensywnie użytkowanych łąk selernicowych i trzęślicowych.	W pododdziałach nie zaplanowano zabiegów.	Brak

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
16.	Fiołek przedziwny <i>Viola mirabilis</i> LC ^{WLKP}	243a	Zachowanie siedlisk – cienistych lasów liściastych,	Brak istotnych zagrożeń.	IIBU, ODN, CW – brak zaleceń. Gatunek mniejszej troski - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na populację.
17.	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i> LC ^{WLKP} , OS, NT	176d, 177c, 179a, 182b, 186b, 188c, 202c, 202l, 203a, 204a, 204b (2 stanowiska), 205a, 205c, 206b, 213a, 213c (20 stanowisk), 214d, 215c (2 stanowiska), 225a, 225c, 225d, 225f, 232k, 233g, 241g, 242b, 242c, 242i, 244g, 246b, 246f, 248b, 248d, 249a, 284j, 286c, 329f,	Zachowanie siedlisk – widnych lasów liściastych.	Niszczenie roślin podczas prac.	CP (205a, 242b, 248b) - omijać stanowiska roślin podczas zabiegu. TW (182b, 202c, 225c, 225f, 242i) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki. TP (176d, 177c, 214d, 241g, 244g, 246b, 249a, 286c) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki. IIB, ODN, CP (232k) - chronić drzewa podczas zabiegów. IVD, ODN (179a, 186b, 204a, 204b, 213c, 215c, 225d) - Chronić drzewa podczas zabiegów. PIEL (242c, 246f) - chronić drzewa podczas zabiegów.
18.	Jarząb szwedzki <i>Sorbus intermedia</i> OS, EN ^{WLKP}	177c	Zachowanie siedlisk – lasów i zarośli.	Niszczenie roślin podczas prac.	TP - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki.
19.	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> VU ^{CLW} , OS, VU	206g	Zachowanie siedlisk- torfowisk niskich, wilgotnych łąk trzęślicowych.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
20.	Kostrzewa ametystowa <i>Festuca amethystina</i> OS, VU ^{WLKP} , EN	240a	Zachowanie siedlisk- muraw, widnych lasów.	Niszczenie roślin podczas prac.	TP - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki.
21.	Kruszczyk połabski <i>Epipactis albensis</i> OS, CR ^{WLKP} , DD	226c	Zachowanie siedlisk- cienistych lasów liściastych.	Niszczenie roślin podczas prac.	IVD, ODN - pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny.
22.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	192j (2 stanowiska), 203a	Zachowanie siedlisk – żyznych lasów liściastych.	Niszczenie roślin podczas prac.	PIEL (192j) - chronić rośliny podczas zabiegów.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
	OC				
23.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> OS, LC ^{WLKP}	265d	Zachowanie siedlisk – widnych lasów i zarośli.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
24.	Listera sercowata <i>Listera cordata</i> OS, VU	231a	Zachowanie siedlisk – acydofilnych zbiorowisk leśnych.	Niszczenie roślin podczas prac.	IB, ODN - pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny.
25.	Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> OS, EN ^{WLKP} , NT	223m	Zachowanie siedlisk – wilgotnych łąk, polan, zarośli, dąbrów.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
26.	Ozorek dębowy <i>Fistulina hepatica</i> OC	322b, 341a, 354d	Zachowanie siedlisk – drzewostanów dębowych.	Brak zagrożeń dla grzybni.	CP (322b), IIIB, ODN (341a) – zabiegi nie stanowią zagrożenia dla grzybni.
27.	Pióropusznik strusi <i>Matteuccia struthiopteris</i> OC, EN ^{WLKP}	216f, 223n, 239m	Zachowanie siedlisk – lasów łęgowych.	Niszczenie roślin podczas prac.	CW (216f) - omijać stanowiska roślin podczas zabiegu. IIIB, ODN (223n) - pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny. TW (239m) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki.
28.	Podęjrzon marunowy <i>Botrychium matricarifolium</i> OS, EN ^{WLKP} , CR	233g (2 stanowiska)	Zachowanie siedlisk- muraw, polan śródleśnych.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
29.	Podkolan biały <i>Platanthera biforia</i> VU ^{CLW} , OC	338c	Zachowanie siedlisk- łąk i lasów liściastych.	Niszczenie roślin podczas prac.	TP (338c) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki.
30.	Przytulia Schultesa <i>Galium schultesii</i> LC ^{WLKP}	284d	Zachowanie siedlisk- zarośli, skrajów lasów liściastych.	Brak zagrożeń dla populacji.	TP - gatunek mniejszej troski - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na populację.
31.	Szczaw gajowy <i>Rumex sanguineus</i> VU ^{WLKP}	231a	Zachowanie siedlisk – łągów, wilgotnych lasów liściastych	Brak zagrożeń dla populacji.	IB, ODN - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
32.	Torfowiec ostrolistny <i>Sphagnum nemoreum</i> OC	215b	Zachowanie siedlisk - torfowisk, borów i lasów bagiennych.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
33.	Tujowiec tamaryszkowy <i>Thuidium tamariscinum</i> OC	191d	Zachowanie siedlisk – borów mieszanych, acydofilnych lasów.	Brak zagrożeń dla populacji.	IVD, ODN – nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
34.	Turzyca Buxbauma <i>Carex buxbaumii</i> OS, CR ^{WLKP} , EN	206g	Zachowanie siedlisk – szuwarów, torfowisk nakredowych.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
35.	Turzyca orzęsiona <i>Carex pilosa</i> VU ^{WLKP}	242d, 243a (2 stanowiska)	Zachowanie siedlisk – cienistych lasów liściastych.	Brak zagrożeń dla populacji. Gatunek częsty poza zachodnią Polską.	TP (242d), IIBU, ODN, CW (243a) - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.
36.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i> LC ^{WLKP} , OC	206g, 214d, 214g, 214i, 232n, 233g (2 stanowiska), 233g, 234j, 234l (3 stanowiska), 235b, 235g, 240f, 243a, 244a (3 stanowiska), 276f, 284d, 329c	Zachowanie siedlisk – cienistych, wilgotnych lasów liściastych i mieszanych.	Niszczenie roślin podczas prac	CP (329c) - omijać stanowiska roślin podczas zabiegu. TW (240f) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki. TP (214d, 234j, 235g, 276f, 284d) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki. IIBU, ODN, CW (243a) - pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny. IIIAU, ODN, CW (244a) - pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny. IIIB, ODN (214i) - pozostawić kępę d-stanu obejmującą stanowisko rośliny.
37.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> VU ^{CLW} , OC	137a, 152b, 227b, 227d, 248b	Zachowanie siedlisk – młak, torfowisk, olsów.	Niszczenie roślin podczas prac.	CP (227b, 227d, 248b) - omijać stanowiska roślin podczas zabiegu. TP (137a, 152b) - Omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
38.	Wiechlina odległokłosa <i>Poa remota</i>	233g (2 stanowiska), 234k, 234l	Zachowanie siedlisk – półcienistych lasów.	Brak zagrożeń dla populacji.	TW (234k) - nie przewiduje się negatywnego oddziaływania.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
	VU ^{WLKP}				
39.	Zdrojówka rutewkowata <i>Isopyrum thalictroides</i> VU ^{WLKP}	232n, 233g, 233g, 234k, 234l, 235c, 242l, 244a, 244a	Zachowanie siedlisk – lasów liściastych i zarośli.	Brak zagrożeń dla populacji.	TW (234k, 242l); IIIAU, ODN, CW (244a); IIIAU, ODN, CP (235c) – nie przewiduje się negatywnego oddziaływania. Gatunek częsty poza Polską zachodnią.

Kategorie zagrożenia:

Czerwona lista roślin naczyniowych Wielkopolski (Jackowiak i in. 2007): EN^{WLKP} – gatunek zagrożony, VU^{WLKP} – gatunek narażony, LC^{WLKP} – gatunek najmniejszej troski, CR^{WLKP} – gatunek krytycznie zagrożony.

Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych (Każmierczakowa i in 2016): CR – gatunek krytycznie zagrożony, EN – gatunek zagrożony, VU – gatunek narażony, NT – gatunek bliski zagrożenia, DD – gatunek o nieokreślonym stopniu zagrożenia

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): NT – gatunki bliskie zagrożenia, VU – gatunki narażone

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa

DP – gatunek z załącznika I Dyrektywy Ptasiej

Nadleśnictwo: Taczanów, obręb leśny: **Wielowieś**

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
Stanowiska zwierząt chronionych nie stanowiących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000					
1.	Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i> OC	Rez. Majówka	Zachowanie siedlisk – lasów na wilgotnych siedliskach.	W rezerwacie nie zaplanowano zabiegów.	Brak
2.	Biegacz leśny <i>Carabus sylvestris</i> OC	Rez. Majówka	Zachowanie siedlisk – lasów liściastych i mieszanych.	W rezerwacie nie zaplanowano zabiegów.	Brak
3.	Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i> OC	Rez. Majówka	Zachowanie siedlisk – lasów liściastych i mieszanych.	W rezerwacie nie zaplanowano zabiegów.	Brak
4.	Pachnica dębowa - <i>Osmoderma eremita</i> OS, VU	501j	Zachowanie starych drzew – szczególnie Db, Lp.	Usuwanie podczas zabiegów gospodarczych starych drzew liściastych z próchnowiskami.	TP, CP - drzewa zasiedlone wyłączyć z cięć.
5.	Tęcznik liszkarz <i>Calosoma sycophanta</i> OC, NT	Rez. Majówka	Zachowanie siedlisk – borów sosnowych, borów i lasów mieszanych.	W rezerwacie nie zaplanowano zabiegów.	Brak
6.	Trzmiel ziemny <i>Bombus terrestris</i> OC	Rez. Majówka	Zachowanie siedlisk – łąk, muraw, zarośli, zadrzewień, polan.	W rezerwacie nie zaplanowano zabiegów.	Brak
7.	Traszka grzebieniasta - <i>Triturus cristatus</i> OS, NT	420m	Zachowanie zbiorników stanowiących miejsca rozrodu.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
8.	Wydra <i>Lutra lutra</i> OC	379b	Zachowanie siedlisk – zbiorników wodnych i cieków obfitujących w ryby.	Brak – siedliskiem wydry są sąsiadujące z gruntem leśnym stawy.	TP – brak negatywnego wpływu zabiegu.
Stanowiska roślin chronionych i zagrożonych nie stanowiących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000					
9.	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	478c, 512f	Zachowanie siedlisk –	Niszczenie roślin podczas prac.	IB, ODN (478c, 512f) - pozostawić kępy d-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
	OC, VU ^{WLKP}		bagiennych oraz wilgotnych borów i borów mieszanych.		stanu obejmujące stanowiska roślin.
10.	Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i> OS, CR ^{WLKP} , NT	589f (2 stanowiska)	Zachowanie siedlisk – świetlistych lasów liściastych.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
11.	Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> OC, LC ^{WLKP} , NT	434h	Zachowanie siedlisk – wilgotnych łąk.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
12.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> LC ^{WLKP} , OS	556f, 556g, 556h	Zachowanie siedlisk – widnych lasów i zarośli.	Niszczanie roślin podczas prac.	CP (556g) - omijać stanowiska roślin podczas zabiegu TP (556f) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki. ODN, CP (556h) - omijać stanowiska roślin podczas zabiegu.
13.	Tujowiec tamaryszkowy <i>Thuidium tamariscinum</i> OC	589f (2 stanowiska)	Zachowanie siedlisk – borów mieszanych, acydofilnych lasów.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
14.	Turzyca rozsunięta <i>Carex divulsa</i> OS, EN ^{WLKP} , VU	589d, 589f	Zachowanie siedlisk – lasów liściastych.	W pododdziale nie zaplanowano zabiegów.	Brak
15.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i> LC ^{WLKP} , OC	589f (4 stanowiska), 599i	Zachowanie siedlisk – cienistych lasów liściastych i mieszanych.	Niszczanie roślin podczas prac.	TP (599i) - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki
16.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> VU ^{CLW} , OC	469d	Zachowanie siedlisk – młak, torfowisk, olsów.	Niszczanie roślin podczas prac.	TP - omijać stanowiska roślin podczas cięć i zrywki

Kategorie zagrożenia:

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa

Czerwona lista roślin naczyniowych Wielkopolski (Jackowiak i in. 2007): EN^{WLKP} – gatunek zagrożony, VU^{WLKP} – gatunek narażony, LC^{WLKP} – gatunek najmniejszej troski, CR^{WLKP} – gatunek krytycznie zagrożony.

Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych (Kaźmierczakowa i in 2016): VU – gatunek narażony, NT – gatunek bliski zagrożenia, DD – gatunek o nieokreślonym stopniu zagrożenia

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): NT – gatunki bliskie zagrożenia, VU – gatunki narażone

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa

Nadleśnictwo Taczanów łącznie

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)
1	2	3
Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002– siedliska przyrodnicze według SDF		
1.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) – 6410 Ocena ogólna SDF - B	Obr. Taczanów: 223l, 223m Powierzchnia: 1,38 ha
2.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) – 6510 Ocena ogólna SDF - B	Obr. Taczanów: 219a Powierzchnia: 1,65 ha
3.	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>) – 9110 Ocena ogólna SDF - B	Obr. Taczanów: 178f, 229k, 236f, 239b, 242g, 244c, 245i Powierzchnia: 10,96 ha
4.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>) – 9170 Ocena ogólna SDF - B	Obr. Taczanów: 178a, 178c, 182a, 182b, 184f, 185d, 189f, 189h, 189k, 190b, 190f, 192c, 192i, 196h, 201a, 210j, 210k, 211d, 218b, 220f, 221b, 221h, 223g, 223n, 224g, 226b, 228b, 228f, 228g, 229h, 229j, 230a, 230b, 230c, 230d, 231a, 231b, 231d, 232a, 232d, 232f, 232g, 232h, 232i, 232j, 232k, 232n, 233d, 233f, 233g, 233h, 234b, 234g, 234h, 234i, 234j, 234k, 234l, 235a, 235b, 235g, 237d, 237f, 237h, 237j, 237k, 238d, 238f, 238g, 238m, 238r, 239a, 239j, 239l, 239n, 240a, 240b, 240d, 241b, 241c, 241i, 241j, 241k, 242a, 242d, 242h, 242i, 242j, 242k, 243a, 243c, 243f, 244f, 244g, 245g, 245h, 246b, 248d, 249a, 252h, 253a, 253g Powierzchnia: 361,48 ha
5.	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>) – 9190 Ocena ogólna SDF - A	Obr. Taczanów: 178g, 178h, 179a, 180a, 181a, 184c, 185a, 186b, 186d, 187a, 188a, 188b, 188c, 188i, 188k, 190c, 191d, 192f, 192k, 192l, 192m, 193a, 193b, 194a, 194b, 194d, 194f, 195h, 196h, 196k, 196m, 197a, 198a, 198b, 198c, 198j, 199j, 200b, 201c, 201d, 202j, 202l, 203a, 204a, 204b, 205a, 205b, 205c, 206a, 206b, 206c, 206g, 207h, 208k, 211c, 212c, 212d, 212g, 213c, 214d, 214g, 214i, 215c, 223b, 223g, 223j, 223s, 224d, 225d, 225f, 225g, 226a, 226b, 226c, 227a, 227b, 227c, 228c, 228h, 229k, 233c, 234a, 236a, 236g, 236m, 237a, 237g, 238n, 239n, 239p, 239r, 241g, 241h, 241i, 245f, 246c, 246g, 247a, 250d, 251b, 251d, 251h, 252b, 252d, 252i, 253a, 288a, 288h, 290d, 290g, 291f, 291g, 291h, 292f Powierzchnia: 612,57 ha
6.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) – 91F0	Obr. Taczanów: 184h, 191b, 240f, 240g Powierzchnia: 4,90 ha

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)
1	2	3
	Ocena ogólna SDF - B	
Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007– gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF		
7.	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> A238 OS	Leśnictwa Taczanów i Koryta w granicach obszaru Natura 2000 - 83 pary
8.	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> A234 OS	Leśnictwa Taczanów i Koryta w granicach obszaru Natura 2000 - 4 pary
Stanowiska zwierząt chronionych nie stanowiących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000		
9.	Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i> OC	Obr. Wielowieś: Rez. Majówka
10.	Biegacz leśny <i>Carabus sylvestris</i> OC	Obr. Wielowieś: Rez. Majówka
11.	Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i> OC	Obr. Wielowieś: Rez. Majówka
12.	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> OS, VU	Obr. Taczanów: 346a, 346g, 362g
13.	Pachnica dębowa - <i>Osmoderma eremita</i> OS, VU	Obr. Wielowieś: 501j
14.	Tęcznik liszkarz <i>Calosoma sycophanta</i> OC, NT	Obr. Wielowieś: Rez. Majówka
15.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> OC	Obr. Taczanów: 113j, 124h
16.	Trzmiel ziemny	Obr. Wielowieś: Rez. Majówka

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)
1	2	3
	<i>Bombus terrestris</i> OC	
17.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> OS	Obr. Taczanów: 118w
18.	Traszka grzebieniasta - <i>Triturus cristatus</i> 1166 OS, NT	Obr. Taczanów: 118w Obr. Wielowieś: 420m
19.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A030 OS	Obr. Taczanów: 2 strefy ochrony (leśnictwa Biskupice i Miłaszka)
20.	Wydra <i>Lutra lutra</i> OC	Obr. Wielowieś: 379b
Stanowiska roślin chronionych i zagrożonych nie stanowiących przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000		
21.	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i> OC, VU ^{WLKP}	Obr. Wielowieś: 478c, 512f
22.	Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i> OS, CR ^{WLKP} , NT	Obr. Wielowieś: 589f (2 stanowiska)
23.	Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i> OC	Obr. Taczanów: 222g, 235a, 239h, 243a, 244b
24.	Fiołek mokradłowy <i>Viola stagnina</i> OS, VU ^{WLKP} , VU	Obr. Taczanów: 223m, 223l
25.	Fiołek przedziwny <i>Viola mirabilis</i> LC ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 243a
26.	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i> LC ^{WLKP} , OS, NT	Obr. Taczanów: 176d, 177c, 179a, 182b, 186b, 188c, 202c, 202l, 203a, 204a, 204b (2 stanowiska), 205a, 205c, 206b, 213a, 213c (20 stanowisk), 214d, 215c (2 stanowiska), 224d, 225a, 225b, 225c, 225d, 225f, 226a, 226c, 232k, 233c, 233g, 241g, 242b, 242c, 242i, 244g, 246b, 246f, 248b, 248d, 249a, 284j, 286c, 329f,

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)
1	2	3
27.	Jarząb szwedzki <i>Sorbus intermedia</i> OS, EN ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 177c
28.	Jaskier kaszubski <i>Ranunculus cassubicus</i> VU ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 232n, 233g, 243a
29.	Kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i> OC	Obr. Taczanów: 234l
30.	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> VU ^{CLW} , OS, VU	Obr. Taczanów: 206g
31.	Kostrzewa ametystowa <i>Festuca amethystina</i> OS, VU ^{WLKP} , EN	Obr. Taczanów: 240a
32.	Kruszczyk połabski <i>Epipactis albensis</i> OS, CR ^{WLKP} , DD	Obr. Taczanów: 226c
33.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i> OC	Obr. Taczanów: 192j (2 stanowiska), 203a, 224f, 226c, 228h, 228h, 231a, 237b, 243d, 244f, 244g, 246f
34.	Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> OC, LC ^{WLKP} , NT	Obr. Wielowieś: 434h
35.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> OS, LC ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 243a, 265d Obr. Wielowieś: 556f, 556g, 556h
36.	Listera sercowata <i>Listera cordata</i> OS, VU	Obr. Taczanów: 231a
37.	Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> OS, EN ^{WLKP} , NT	Obr. Taczanów: 223i, 223m, 224c
38.	Nasięźrzał pospolity <i>Ophioglossum vulgatum</i> OS, VU ^{WLKP} , VU	Obr. Taczanów: 224c

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)
1	2	3
39.	Ozorek dębowy <i>Fistulina hepatica</i> OC	Obr. Taczanów: 322b, 341a, 354d
40.	Pióropusznik strusi <i>Matteuccia struthiopteris</i> OC, EN ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 216f, 223n, 239m
41.	Podejrzon marunowy <i>Botrychium matricariifolium</i> OS, EN ^{WLKP} , CR	Obr. Taczanów: 233g (2 stanowiska)
42.	Podkolan biały <i>Platanthera biforia</i> VU ^{CLW} , OC	Obr. Taczanów: 243a, 338c
43.	Przytulia Schultesa <i>Galium schultesii</i> LC ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 284d
44.	Soplówka bukowa <i>Heridium coralloides</i> OC	Obr. Taczanów: 242d
45.	Szczaw gajowy <i>Rumex sanguineus</i> VU ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 231a
46.	Torfowiec ostrolistny <i>Sphagnum nemoreum</i> OC	Obr. Taczanów: 215b
47.	Tujowiec tamaryszkowy <i>Thuidium tamariscinum</i> OC	Obr. Taczanów: 191d Obr. Wielowieś: 589f (2 stanowiska)
48.	Turzyca Buxbauma <i>Carex buxbaumii</i> OS, CR ^{WLKP} , EN	Obr. Taczanów: 206g
49.	Turzyca orzęsiona <i>Carex pilosa</i> VU ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 242d, 243a (2 stanowiska)
50.	Turzyca rozsunięta <i>Carex divulsa</i> OS, EN ^{WLKP} , VU	Obr. Wielowieś: 589d, 589f
51.	Wawrzynek wilczczyko	Obr. Taczanów: 206g, 214d, 214g, 214i, 225b, 230d (2 stanowiska), 231d, 232n, 233g (2 stanowiska), 233g, 234j, 234l (3 stanowiska), 235b, 235g, 240f,

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony, jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)
1	2	3
	<i>Daphne mezereum</i> LC ^{WLKP} , OC	243a, 244a (3 stanowiska), 276f, 284d, 329c Obr. Wielowieś: 589f (4 stanowiska), 599i
52.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> VU ^{CLW} , OC	Obr. Taczanów: 137a, 152b, 227b, 227d, 248b Obr. Wielowieś: 469d
53.	Wiechlina odległokłosa <i>Poa remota</i> VU ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 233g (2 stanowiska), 234k, 234l
54.	Zdójówka rutewkowata <i>Isopyrum thalictroides</i> VU ^{WLKP}	Obr. Taczanów: 232n, 233g, 233g, 234k, 234l, 235c, 242l, 244a, 244a

Kategorie zagrożenia:

Czerwona lista roślin naczyniowych Wielkopolski (Jackowiak i in. 2007): EN^{WLKP} – gatunek zagrożony, VU^{WLKP} – gatunek narażony, LC^{WLKP} – gatunek najmniejszej troski, CR^{WLKP} – gatunek krytycznie zagrożony.

Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych (Każmierczakowa i in 2016): CR – gatunek krytycznie zagrożony, EN – gatunek zagrożony, VU – gatunek narażony, NT – gatunek bliski zagrożenia, DD – gatunek o nieokreślonym stopniu zagrożenia

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002): NT – gatunki bliskie zagrożenia, VU – gatunki narażone

Kategoria ochronności: OS – ochrona gatunkowa ścisła, OC – ochrona gatunkowa częściowa

DP – gatunek z załącznika I Dyrektywy Ptasiej

Załącznik nr 2 Spis tabel

Tabela 1 Dane meteorologiczne dla miejscowości Pleszew (wg https://pl.climate-data.org)	15
Tabela 2 Struktura użytkowania gruntów	20
Tabela 3 Użytki rolne i lasy w nadleśnictwie i innych jednostkach	20
Tabela 4 Liczba i wielkość kompleksów leśnych i parcel (wyłącznie pow. własności Skarbu Państwa) (wzór 2).....	21
Tabela 5 Powierzchnia leśna według funkcji lasu	22
Tabela 6 Powierzchnia leśna według poszczególnych kategorii ochronności	23
Tabela 7 Wybrane cechy taksacyjne drzewostanów (wzór nr 1a)	24
Tabela 8 Zestawienie powierzchni oraz udziału procentowego podtypów gleb wg wydzieleń drzewostanowych.....	29
Tabela 9 Jednostki roślinności rzeczywistej stwierdzone na terenie obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 w granicach nadleśnictwa	34
Tabela 10 Siedliska przyrodnicze Nadleśnictwa Taczanów	36
Tabela 11 Porównanie wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych nadleśnictwa z 2007 i 2020 r.	37
Tabela 12 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów według grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wzór nr 13)	39
Tabela 13 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów według grup wiekowych i struktury (wzór nr 14)	40
Tabela 14 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wzór nr 15)	41
Tabela 15 Zestawienie powierzchni [ha] według zgodności składu gatunkowego z siedliskiem (wzór nr 20).....	42
Tabela 16 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] według grup typów siedliskowych lasu, stanu lasu i grup wiekowych (wzór nr 21)	44
Tabela 17 Zestawienie powierzchni [ha] według form degeneracji lasu – borowacenie (wzór nr 22).....	47
Tabela 18 Zestawienie powierzchni [ha] według form degeneracji lasu – neofityzacja (wzór nr 24)	48
Tabela 19 Miejsca pamięci oraz ważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego znajdujące się na gruntach nadleśnictwa	55
Tabela 20 Ogólna charakterystyka rezerwatów przyrody (wzór nr 3)	65
Tabela 21 Powierzchnia gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo i położonych w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody	73
Tabela 22 Wykaz pomników przyrody (wzór nr 5A).....	75
Tabela 23 Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków roślin i grzybów występujących na terenie Nadleśnictwa	76
Tabela 24 Wykaz stanowisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin i grzybów	78

Tabela 25 Zestawienie stanowisk owadów.....	82
Tabela 26 Zestawienie stanowisk płazów i gadów.....	83
Tabela 27 Gatunki ptaków o potwierdzonym występowaniu na terenach nadleśnictwa.....	85
Tabela 28 Strefy ochrony wokół gniazd chronionych gatunków ptaków.....	89
Tabela 29 Charakterystyka stref ochrony wyznaczonych na terenie N-ctwa Taczanów.....	90
Tabela 30 Zestawienie gatunków ssaków występujących w nadleśnictwie.....	91
Tabela 31 Definicje poszczególnych kategorii szczególnych wartości lasów.....	94
Tabela 32 Powierzchnia ekosystemów reprezentatywnych.....	96
Tabela 33 Powierzchnia uszkodzeń powodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.....	101
Tabela 34 Pożary w ostatnim okresie gospodarczym.....	104
Tabela 35 Składy gatunkowe odnowień w wydzieleniach z siedliskami Natura 2000 dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.....	113
Tabela 36 Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 (Tabela XXIII wg Instrukcji Urządzenia Lasu).....	116

OPINIE

WIELKOPOLSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

Telefony:

- informacja o numerach wewnętrznych	61 854-48-00	ul. Noskowskiego 23 61-705 Poznań NIP 778 11 71 963 REGON 000294065 BDO: 000207899 www.wsse-poznan.pl
- WPWIS	61 852-99-18	
- fax	61 852-50-03	
- e-mail WPWIS	sekretariat@wssepoznan.pl	
- e-PUAP	/wssepoznan/SkrytkaESP	
- Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	61 227-60-04	
- e-mail	61 227-60-09	
	nadzor.zapobiegawczy@wssepoznan.pl	

DN-NS.9011.164.2021

Poznań, 12.02.2021r.

OPINIA SANITARNA

Na podstawie 54 ust. 1 i ust. 56, w związku z art. 58 ust.1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021r., poz. 247),

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z wnioskiem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu nr ZS.6004.11.59.2018 z dnia 29.01.2021r.,

opiniuje pozytywnie

projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Taczanów wraz z Programem Ochrony Przyrody, prognozą oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 oraz opracowaniem fitosocjologicznym dla obszaru Natura 2000 PLH300002 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej.

UZASADNIENIE:

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu w dniu 04.02.2021r. zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem nr ZS.6004.11.59.2018 z dnia 29.01.2021r. w sprawie zaopiniowania ww. dokumentów.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu stwierdza, iż jest ona wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Dokumenty te stanowiły podstawę do zajęcia stanowiska.

Plan urządzenia lasu jest podstawowym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Dokument zawiera: opis taksacyjny lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, tabele powierzchni i

Podpisane cyfrowo
przez Hanna
Kurek; Z-ca WPWIS
Date: 2021.02.15
10:32:07 CET

Strona 1 z 2

WPN-I.410.2.2021.MO

Na podstawie art. 54 ust. 1 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.)

opiniują pozytywnie

projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Taczanów na lata 2021-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Taczanów obejmuje następujące formy ochrony przyrody: dwa specjalne obszary ochrony siedlisk: Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 i Glinianki w Lenartowicach PLH300048 (ostatni poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa), obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskiej PLB300007, dwa rezerваты przyrody: „Majówka” i „Niwa” oraz 4 obszary chronionego krajobrazu pn.: „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy”, „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, „Dolina Prosný” i Dolina rzeki Ciemnej”.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 wyznaczony został rozporządzeniem Ministra Środowiska z 11 maja 2017 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1253). Zajmuje powierzchnię 34 225,2 ha. W granicach obszaru znalazły się grunty nadleśnictwa powierzchni ok. 2 tys. ha, co stanowi ok. 5,8% powierzchni obszaru Natura 2000. Przedmiotami ochrony obszaru (zgodnie z SDF umieszczonym na stronie <http://natura2000.gdos.gov.pl/> data dostępu 22.02.2021 r.) są następujące siedliska przyrodnicze: 6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 Ziolorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziolorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Gallio-Carpinetum*, *Tillio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) oraz kumak nizinny *Bombina bombina* i mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*). Sześć z wymienionych ww. typów siedlisk występuje na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo: 6410, 6510, 9110, 9170, 9190 i 91F0, zajmując łączną powierzchnię ponad 990 ha. Na gruntach nadleśnictwa nie stwierdzono natomiast stanowiska kumaka nizinnego i mopka, istnieją ich potencjalne siedliska. Łąki 6410 i 6510, jako że są siedliskami nieleśnymi, w p.u.l. nie planuje się w ich obrębie zabiegów gospodarczych. W płatach siedliska 9110 zaplanowano w większości cięcia pielęgnacyjne, a w trzech pododdziałach rębnie złożone z odnowieniem lasu. Rozłożone w czasie cięcia i wykorzystanie naturalnego odnowienia powinny wyeliminować niebezpieczeństwo znacząco negatywnego oddziaływania ww. rębni. Przeważająca część płatów siedliska 9170 objęta zostanie cięciami pielęgnacyjnymi, 13% powierzchni podlegać będzie użytkowaniu w ramach rębni złożonych, a 3,9% objęte zostanie cięciami rębni zupełnej. Ostatnie z wymienionych to wydzielenia z niskim zadrzewieniem, w których następuje silne wydzielenia drzew i konieczne jest szybkie odnowienie powierzchni. Niekorzystny wpływ rębni zupełnych na stan siedlisk będzie zminimalizowany przez takie działania jak: pozostawianie kęp obejmujących ok. 5% drzewostanu, czy pozostawianie na zrębach II pięter i podrostów gatunków właściwych dla siedlisk. W przypadku wszystkich rębni zaprojektowano odnowienie, o

składzie gatunkowym właściwym dla typu siedliska. Dla 14,9% arealu grądów nie zaprojektowano wykonywania zabiegów gospodarczych. W tej grupie znalazły się pododdziały wyłączone z zabiegów gospodarczych zgodnie z zapisami PZO. W większości wydzieleń, w których występuje siedlisko kwaśnych dąbrów 9190 zaplanowano wykonanie cięć pielęgnacyjnych. Duża część płatów siedliska 9190, tj. ok. 54%, będzie użytkowana w ramach rębni złożonych. Zabiegi te są sposobem użytkowania lasu wpływającym najmniej niekorzystnie na stan siedlisk. Na 3,5% powierzchni siedliska zaprojektowano rębnie zupełne – lb. Są to drzewostany z dużym procentem uszkodzeń, o niskim zadrzewieniu będącym wynikiem zamierania drzew. W prześwietlonych drzewostanach nie pojawia się odnowienie naturalne dębu. W takiej sytuacji stosowanie rębni złożonych jest bardzo utrudnione i nie zapewnia utrzymania ciągłości lasu. Z tego powodu oraz z faktu, że rębnia lb dotyczy tylko niewielkiej części siedliska, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu tego zabiegu na siedlisko 9190. Razem z ww. rębniami plan przewiduje wykonanie odnowienia lasu o składzie upraw zgodnym ze strukturą gatunkową siedliska. Podkreślić trzeba, że ponieważ na omawianym terenie dąb nie odnawia się naturalnie, odnowienia sztuczne w dłuższej perspektywie są warunkiem utrzymania siedliska w ostoi. Ok. 17% powierzchni siedliska położona jest w pododdziałach bez zaplanowanych wskazówek gospodarczych, co powinno korzystnie wpłynąć na stan kwaśnych dąbrów w ostoi. Bez wskazówek pozostawiono m. in. wszystkie pododdziały z takim zaleceniem zapisanym w planie zadań ochronnych obszaru. Siedlisko 91F0 na gruntach nadleśnictwa zajmuje niewielką powierzchnię 4,90 ha (5 wydzieleń z drzewostanami w wieku 33-36 lat). We wszystkich planowane są trzebieże wczesne, podczas których zgodnie z zapisami programu ochrony przyrody powinna zostać wykonana regulacja składu gatunkowego (w części wydzieleń występuje modrzew). Dla obszaru zarządzaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2014 r., poz. 2113) ustanowiono plan zadań ochronnych, zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 11 grudnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 8496). Działania ochronne zawarte w pzo, które ma wykonać nadleśnictwo uwzględniono w programie ochrony przyrody.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 zajmuje powierzchnię ok. 35 tys. ha. W granicach obszaru znalazły się grunty nadleśnictwa o powierzchni ok. 2 tys. ha, co stanowi ok. 5,8% powierzchni obszaru Natura 2000. Przedmiotami ochrony obszaru (zgodnie ze SDF umieszczonym na <http://natura2000.gdos.gov.pl/>, data dostępu 22.02.2021 r.) jest dzięcioł średni *Dendrocopos medius* oraz dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*. Dla obszaru zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 7255) ustanowiono pzo, zmienione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2016 r., poz. 4444). Działania ochronne zawarte w pzo, które ma wykonać nadleśnictwo uwzględniono w programie ochrony przyrody. Zgodnie z dokumentacją do PZO na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Taczanów stwierdzono obecność 83 par dzięcioła średniego i 4 pary zielonosiwego. W prognozie dokonano analizy przewidywanego oddziaływania planowanych zabiegów gospodarczych na przedmioty ochrony obszaru i stwierdzono, że prace prowadzone w poszczególnych pododdziałach nie będą oddziaływać negatywnie na całe populacje dzięciołów. Dla dzięcioła średniego ważne jest zachowanie jego siedlisk – lasów liściastych, szczególnie dębowych, najlepiej ponad 100-letnich. Powierzchnia drzewostanów z panującym dębem w takim wieku na początku okresu obowiązywania planu wynosi 655,96 ha, a na końcu okresu nieznacznie spadnie do 648,72 ha. Spadek jest wynikiem zapisanych w planie zabiegów rębni złożonych, głównie IVd, gdzie cięcia rozłożone są w długim okresie czasu (okres odnowienia wynosi min. 30 lat). Rozmiar cięć i odnowień wynika ze struktury wiekowej drzewostanów (59% udział dąbrów w wieku ponad 100 lat) oraz ich złego stanu zdrowotnego. Skutkiem zaplanowanych rębni będzie zwiększenie powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia, reprezentowanych przez różne fazy rozwojowe drzewostanów w jednym pododdziale. Klasy odnowienia stanowią również potencjalne miejsca lęgowe dzięcioła – w praktyce są to starodrzewia, w których będą

zakładane i odnawiane gniazda lub odnowienia pod osłoną po rębniach II. Pozytywnym aspektem planowanych zabiegów będzie wzrost ogólnej powierzchni drzewostanów z panującym dębem. Dzięki zielonosiwy preferuje starsze drzewostany z udziałem buka, nawet z pojedynczymi przestojami. Powierzchnia starszych drzewostanów bukowych (powyżej 80 lat) wynosi 10,75 ha i w trakcie okresu gospodarczego nie zmieni się.

Wnioski z analizy p.u.l. oraz prognozy pozwalają uznać, że realizacja zabiegów zaplanowanych w planie nie powinna znacząco negatywnie wpłynąć na przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000, ich integralność lub powiązanie z innymi obszarami.

Rezerwat przyrody „Majówka” funkcjonuje w oparciu o zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2017 r., poz. 4750). Dla rezerwatu rozporządzeniem nr 224/06 Woj. Wlkp. z dnia 21 grudnia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2006 r., nr 215, poz. 5427) ustanowiono plan ochrony. Dla wydziałów wchodzących w skład rezerwatu nie zaplanowano wykonywania zabiegów gospodarczych, w związku z tym realizacja p.u.l. nie będzie oddziaływać negatywnie na cel ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Niwa” ” funkcjonuje w oparciu o rozporządzenie Nr 21/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 września 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2008 r., nr 163, poz. 2773). Dla rezerwatu rozporządzeniem Nr 26/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 23 października 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk., z 2008 r., nr 192, poz. 3189) ustanowiono plan ochrony. W planie urządzenia lasu nie zaprojektowano wykonywania zabiegów gospodarczych w pododdziałach wchodzących w skład rezerwatu oraz otuliny, w związku z tym realizacja zapisów p.u.l. nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony rezerwatu.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Prosną wyznaczony został uchwałą nr IX/164/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Z 2019 r., poz. 6216), a obszary chronionego krajobrazu: „Wzgórze Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy” oraz „Dolina rzeki Ciemnej” nie mają aktualnie obowiązujących przepisów wykonawczych. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych. W prognozie oceniono, że zaplanowane zabiegi nie będą miały wpływu na cele ochrony ww. obszarów chronionych.

Na terenie Nadleśnictwa Taczanów występuje kilkadziesiąt gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Wykazy gatunków chronionych zamieszczono w p.o.p. i prognozie, w której przeanalizowano wpływ zapisów p.u.l. na populacje chronionych taksonów. Zarówno w programie ochrony przyrody, jak i w prognozie wskazano sposoby minimalizacji negatywnego wpływu realizacji zapisów p.u.l. na chronione gatunki, w tym terminy i sposoby prowadzenia prac. Rozproszenie najbardziej niekorzystnych zabiegów (rębni) na terenie całego nadleśnictwa oraz planowanie pojedynczych działek zrębowych na stosunkowo niewielkich powierzchniach, zmniejsza ryzyko negatywnego oddziaływania planu. Po przeanalizowaniu zabiegów zaplanowanych w p.u.l. i podanych sposobów ograniczenia ich niekorzystnego oddziaływania stwierdzono, że wykonanie niektórych prac może niekiedy wpływać niekorzystnie na pojedyncze osobniki, lecz nie powinno w sposób istotny negatywnie oddziaływać na całe populacje chronionych gatunków w dłuższej perspektywie czasowej.

Prognoza zawiera propozycję metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. Proponuje się monitorowanie: procentowego zaawansowania wykonania zadań gospodarczych i ochronnych w obszarach Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu, składu gatunkowego drzewostanów (w tym nowozakładanych upraw) w kontekście potencjalnego typu lasu na siedliskach

przyrodniczych w obszarach Natura 2000, występowania gatunków obcych ekologicznie i geograficznie na terenie siedlisk przyrodniczych, występowania drewna martwego stojącego i leżącego na terenie siedlisk przyrodniczych, powierzchni uznanych odnowień naturalnych w obrębie siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000. Zaproponowano, aby monitoring przeprowadzić jednokrotnie podczas rewizji p.u.l.

Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Jacek Przygocki
Regionalny Konserwator Przyrody

Otrzymuje:

1. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu,
ul. Gajowa 10, 60-959 Poznań – e-pułap
2. A.a.

KRONIKA

